

પ્રસ્તાવના.

હાલના સમયમાં ચોપડીઓ બનાવી છપાવવાનો રીવાજ મધુર થઇ પડેલ છે તેમાં કેટલાએક તો તે ઉપર પોતાનો નીલાવ ચલાવે છે, ને કેટલાક તો પરમાર્થ તરીકે તે કામની અંદર મધ્યા રહે છે. આ પુસ્તક ફક્ત પરમાર્થ અર્થે બનાવેલ છે તેની અંદર કાંઈ પણ લોભ સંજ્ઞા છે નહીં. દરેક પુસ્તકની કીંમત વાંચનાર મુજબ પુરૂષોના લક્ષ બહાર જતી નથી. આ પુસ્તકનાં વિશેષ ભાગમાં ધર્મ ઉપર જેન બંધુઓની લાગણી ખેંચાવવાને માટે પ્રથમ કરતાની ચોજતા હશે પણ બનાવર જોવાથી શાર્વજનિક હિનને અર્થે રચાએલ છે એમ વાંચવાથી જણાઇ આવશે વળી તેની અંદરના જે જે વિષયો છે તે જેન ધર્મને સાદ્ય કરતા તેમજ શાર્વજનિક બાબતમાં પુરી રીતે લક્ષ ઉપર રાખવા જેવા છે અને તે પ્રમાણે લક્ષમાં રહેવાથી મનુષ્યોની વૃત્તિમાં ફેરતી રીતે ધર્મ ઉપર તેમજ નીતિ ઉપર લાગણી થશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

આ પુસ્તક બનાવનાર જૈનસ્થાનક વાસી ધર્મના માહાત્મા છે જેમની ઉંમર લગભગ ૨૮ વર્સની છે તેઓએ ચૈરાગ પારણ કર્યાને મુમાર ૧૭ વર્સ થયાં છે ચૈરાગ લીધા પછી તેઓએ ધર્મ સંબંધીના મુત્ર સિદ્ધાંતો અવલોકન કરેલ છે એટલું જ નહીં પણ બીજા ધર્મના પુસ્તકો તેમના વાંચવા બહાર ગએલ હોય એવું જણાતું નથી કેમકે બીજા ધર્મના લોકો અવાર નવાર પ્રશ્ન પુછવા અન્ધે આવી જ્ઞાન ચર્યા ચલાવી સતોષકારક ઉત્તર સાંભળી ખુશી થાય છે; અને તેને લીધે તેમની પ્રખ્યાતી વિશેષે કરી કમ્મ અને કાઠીયાવાડમાં ફેલાઈ રહેલી છે આ મુચના લોકે વખાણ કરવાને માટે લખાએલી નથી પણ જેન ધર્મના મહાત્માઓને દીસાર વયમાં ૫૬ કર્મ કરી વિધાવ્યાસ ઉપર મધ્યા રહી પંડિત પદવીનું નામ પારણ કરી દેશ વીરણમાં ખ્યાતી મેળવી પોતાના આત્માના કલ્યાણ અર્થે તેમજ મોતા જતોના મન ઉપર ધર્મ મુ' ચીજ છે તે જાવવાની મદ્દન કરી

ધર્મના રસ્તા ઉપર ચડાવવાની જે દ્રશ્ય તેઓના શરીર ઉપર કાયમ લટકેલી છે તે દ્રશ્ય અંદા કરવામાં જ્ઞાનની વીશેષ જરૂર છે અને તેવું જ્ઞાન ધારણ કર્યા સીવાય બની શકતું નથી જેના દાખલા તરીકે કહેવું એ વ્યર્થ છે પણ આ ધર્મમાં તીમરનો ભાગ વીશેષ વધવાથી અથકાર કાયમ રહે છે ને ઉદ્યોત કંવા મારે જૈન બ્રહ્મો બીલકુલ લક્ષ આપતા નથી તેથી પંડિત પદવી ધારણ કરવાને લાયક માહાત્માની ખામી જોવામાં આવે છે અને જ્યારે તેમ છે ત્યારે ધર્મના પુસ્તકો કોઈ પણ માહાત્મા બનાવવાને શક્તિવાન થતા નથી તે તો ખુલ્લું દેખાડી આવે છે (જુઓ આગળના આ ધર્મના અથકારે) આ લખવાથી જો કે મારા ધારવા પ્રમાણે માહાત્માને વિદ્યાભ્યાસ કરવામાં જૈન બ્રહ્મો સાદ્યતા કરશે એવું તો સર્વત્ર બનવું મુરકેલ છે પણ હિદય કાળે સુજો લક્ષ ઉપર આ હકીકત ધારણ કરશે એમ લાગે છે વળી માહાત્માઓને પણ આ દાખલો લેવા યોગ્ય છે કેમકે પોતે વંરાગ્ય પદ લીધા પછી ધર્મ કેળવણી શીખી શ્રોતાઓને ધર્મને રસ્તે ચડાવી દેશ વીદેશ શ્રી ધર્મનો ફેલાવો કરી મોક્ષમાર્ગ દીખાવવો એ કાર્ય કરવાને ઉલટભેર રહેવાની જરૂર છે.

આ પુસ્તકનો મુલ ઉદ્દેશ નીતી, ધર્મ વૈરાગ્ય, જ્ઞાન, નિષ્કૃલ્પતા, વિવેક, મનોનિમ્બલ નિવૃત્તી, નિષ્પક્ષતા વીગેરે આત્મીક ગુણની વૃદ્ધી કરવાનો છે મારે એ વિષયોગક્ષિત અધ્યાત્મ મંજરી, દાનાદીપ્રબંધ, જીભરૂપીતાર, ચાવિસી સ્વરોદય અષ્ટક, પાંચમા આરાતું પ્રબંધ, રત્નસતસાષ્ટ વીગેરે સંયુક્તિક રચનાથી બનાવેલ છે મારે પાંચક વર્ગના હૃદયમાં સચોટ લાગણી લાગશે એવું મારું માનવું થાય છે. સુજોડું કિં બહુના

શ્રી. પ્રસિદ્ધ કર્તા.

અનુક્રમણિકા .

પૃષ્ઠ.	વિષય.	પૃષ્ઠ.	વિષય.
૧	દુહા સંગ્રહ	૫૧	(મોરચિત્ર) ૧૫૫
૧૧	મનદંતરિ (૧૨)	૬૨	શ્રીમદ્ધી તાલ વિશે
૧૨	ગ્લે આપીતી, પો ૧૧૫૭૬	૬૪	અપ્પાભ મંદીરી
૨૨	મનદિપ્તિપ્રગ્થ (૧) [૧૧૫૭]	૬૮	૧૨૩૧૬૬ (૨.૧)
૬૨	કુન્દસિપ્તિ (૧૭)	૧૦૩	૧૬૨૨ નિર્મા
૫	(મનદિપ્તિપ્રગ્થ) બપોલે	૧૦૫	બાગમામ
૬૫	પ્રમાણ બોધ	૧૦૬	માન તાર
૫	(માના દિપ્તિપ્રગ્થ) કુપ	૧૦૮	સિપદમ વિશે
૭૧	કંઠગીલા વિશે	૫	ગ્રિપ્તનિ (૨)
૭૩	કંઠપાળી ૫૨૩૫ પુત્રી	૧૦૯	સાદુલ (૧)
૫	(મંદીરી)	૫	મતિની (૪)
૭૬	સસિત કંઠ	૧૧૦	દુહા કુન્દસિપ્તિ (૮)
૫	(સુરસો જાણે વા)	૧૧૨	પાદ પ્રતિમમર્યા (૬)
૭૭	દરિગીત કંઠ	૧૧૩	પાદપ્રતિમમર્યા/બુક્કામનદ
૫	નક્કિ કુન્દસિપ્તિપ્રગ્થ	૫	સતિ વિષય (૧૩)
૫	બપોલે બન વંતધી	૧૧૪	માનધિ આપાદિ (૬)
૭૯	પદ્મશન વિશે	૧૧૫	સંવિપ્તિ (૫)
૫	સદ્ગુરુકાવલ ગ્લેમુનિ કાસલ	૧૧૮	વંતમનકાં પ્રમકરિશે
૫	કંઠ આપાતા	૫	ગિપ્તનિ (૧૫)
૮૧	નિર્ગત આપીતી	૧૧૯	૭૨૩૨૪૫૫૫૫૫૫૫
૮૩	અંદમ બાગ ગમ્પી	૫	૧૧૬૨ (૧૬)
૫	વંત તમે અંદમ વિવિ કુટે	૧૨	કાનકેર ગમ્પી ધ્યાન (૧)
૮૫	મગેરા વિશે	૧૨૭	વિધાવિશે ધ્યાન (૨) કામા
૮૮	દુહા આપે ગમ્પી પાધે	૫	કંઠ બંતધી
૫	ગુલ	૧૨૮	૫૨૫૫૫૫ (૧૫) ધ્યાન (૩)

ધર્મના રસ્તા ઉપર ચડાવવાની જે દ્રશ્ય તેજોના શરીર ઉપર કાયમ લટકેલી છે તે દ્રશ્ય અદ્વા કરવામાં જ્ઞાનની વીશેષ જરૂર છે અને તેવું જ્ઞાન ધારણ કર્યા સીવાય બની શકતું નથી જેના દાખલા તરીકે કહેવું એ વ્યર્થ છે પણ આ ધર્મમાં તીમરનો ભાગ વીશેષ વધવાથી અંધકાર કાયમ રહે છે ને ઉદયોત કમ્વા મારે જૈન બંધુઓ બીલકુલ લક્ષ આપતા નથી તેથી પંડિત પદવી ધારણ કરવાને લાયક માહાત્માની ખામી જોવામાં આવે છે અને જ્યારે તેમ છે ત્યારે ધર્મના પુસ્તકો કોઈ પણ માહાત્મા બનાવવાને શક્તીવાન થતા નથી તે તો ખુલ્લું દેખાડી આવે છે (જુઓ આગળના આ ધર્મના અંધકારો) આ લખવાથી જો કે મારા ધારવા પ્રમાણે માહાત્માને વિદ્યાભ્યાસ કરવામાં જૈન બંધુઓ સાદ્યતા કરસે એવું તો સર્વત્ર બનવું મુશ્કેલ છે પણ ઉદય કાળે સુજો લક્ષ ઉપર આ હકીકત ધારણ કરસે એમ લાગે છે વળી માહાત્માઓને પણ આ દાખલો લેવા યોગ્ય છે કેમકે પોતે વંરાગ્ય પદ લીધા પછી ધર્મ કેળવણી શીખી શ્રાતાઓને ધર્મને રસ્તે ચડાવી દેશ વીદેશ ફરી ધર્મનો ફેલાવો કરી મોક્ષમાર્ગ દીધાવવો એ કાર્ય કરવાને ઉલટભેર રહેવાની જરૂર છે.

આ પુસ્તકનો મૂલ ઉદ્દેશ નીતી, ધર્મ વૈરાગ્ય, જ્ઞાન, નિષ્પૃહતા, વિવેક, મનોનિગ્રહ નિવૃત્તી, નિષ્પક્ષતા વીગેરે આત્મીક ગુણની વૃદ્ધી કરવાનો છે મારે એ વિષયોગામિત અધ્યાત્મ મંજરી, દાનાદીપ્રબંધ, જીવહરપીનાર, ચાવિસી સ્વરોદય અષ્ટકો, પાંચમા આરાતું પ્રબંધ, રત્નસતસાધ વીગેરે સંયુક્તિક રચનાથી બનાવેલ છે મારે પાંચક વર્ગના દ્વદ્યમાં સચોટ લાગણી લાગશે એવું મારું માનવું થાય છે. સુજેવું કિં બહુના

હી. પ્રસિદ્ધ કર્તા.

“कौमुदीशूत्रगर्भित,श्लोकानि ” तथा न्यानि

आर्या.

विडालयुगलविरोधे । कीशः कुमतीश आप्यते लाभं ।
 निर्णय वाच्यं प्रोक्तं “ विप्रतिषेधपरंकार्य ” सूत्रम् ॥ ?
 गतमव दुष्कृतपटलं । जडकृतकार्यं गुरु विनापठनं ।
 मुनिदृष्टे बुधयोगे । हिस्याच “पूर्वत्रासिद्धं ” २। अनुष्टुम्
 सत्यरेटामिराजेंद्र । “ दयायासश्च ” भूतले ।
 विद्यायासः कृत्योयेन । तेन शक्रोवगीकृतः ३
 विद्याध्यान कलाबुद्धि । धर्माः संस्कार योगतः ।
 “ अभ्यासाच्चा ” प्रवर्धते । शिष्याः शिष्यापतञ्जलेः ४
 नै शवे मावनेचैव । कुरु स्वात्महितं तदा ।
 भूयते “वावशाने ” च । दासीपुत्रगुरोर्वचः । ५
 विवेकांतस्यमूर्खस्य । कुलज्ञात्यादिद्वेषिणः
 “ संयोगांतम्यलोपो ” हि । तस्यस्याव्भुविपार्थिव ६
 योऽधमोऽपि पराम्या । करोतिनचज्ञायते ।
 “ आदेः परम्य ” शान्तेति । भीतिर्दुष्टनरः स्वयं ७
 पारंगत्याध्वनांस्वम्य । कोप्यन्धिगिरिसाखिनां ।
 नैवमापिमुरायुष्कः । सूत्र “ कवचनस्यच ” ८

मंदाक्रांता.

“ सर्वम्येदं ” नयनादिभवेणानिनांगुषहनि ।
 “ वृथायूना ” सहननुषर्त्युच्यतेनाश्रयज्ञान् ।

“ एकानां च ” नृपतिमदयः कृत्वा कर्मवच्च ।

“ स्त्रीपुंवच्च ” प्रिट्ठिगगद्विर्गानजने वीक्ष्येयौ ।

९

तथा न्यानि.

अनृपदुष्टु । नाहंकारवदन्नेति । प्राणीकित्वपत्नीरयिम्

नाहंकारवदन्नेति । प्राणीपीयुपत्नीरयिम् ।

ममेतिक्ष्यदमंत्रेण । प्रयाति सरीरेगरं ।

नममेत्याप्तमंत्रेणा । पयाति सरीरे गरं

अजस्रं शमनाथीनाः स्थावरेतरजंतवः

किंकिशोच्यं यतः सर्वे । साग्विषाक्षिसमागमः

દુહા સતક

તિમિર નિકરે પરિહરજનુ, લખ્ય જાવાટી શાય.	૧
માહ જોહ મદ મદનો, જયકારી જગનાથ.	૨
કોરી કોરી કંઠે મુખે, કંઠે ન સમજે અર્થ.	૩
લુગો જગતમાં પામશે, લહે નાહી પરમાર્થ.	૪
ચીવર ધાંચે ચીવરે, મર નારી કરશેજ.	૫
ગલીનમન ધાંચે નહિ, નરયો અનાદિ જોડ.	૬
હિંદર નિમિત્તે આદર્શી, હિંદમ કરે અપાર.	૭
મુક્તિ નિમિત્તે માનવી, એલીનાં સરદાર.	૮
લેણ પહેરે અરજમાં, કંઠક રક્ષા હેન.	૯
પણ કપાલે લાગશે, જોનાહિ કરૂણા લેન.	૧૦
નર જાંધે શિર પાધડી, જાંધે એલીની બેશ.	૧૧
નહિ ભરોશો પાધડી, આમુખનો લવલેશ.	૧૨
અંદનચાક કરે સદા, તેહ હાકરો જાણ.	૧૩
દિવસ કરે રલીયામણ, તેજ દીકરો માન.	૧૪
બે અક્ષર બને આવડે, એમ કંઠે શાહુ લોક.	૧૫
તેનું અર્થ લહે ખરું, તેવા વિરલા કોક.	૧૬
લણા લણા જાંબે શાહુ, ભણીન જાને આપ.	૧૭
ભણુનર ભણવી એહવી, રહે શકલ સંતાપ.	૧૮
પાણી પાણી બે શદા, પવિત્રતા કરનાર.	૧૯
લલના લાલચ બે શદા, આપદનાં કરનાર.	૨૦
જનમન રંજન ધર્મથી, ધરશે નવિ લવરાશ.	૨૧
જિનમન રંજન ધર્મથી, ધરશે નવિ લવરાશ.	૨૨
છે ગણગાર માટી તણી, રાખો નિશ્ચલ તોર.	૨૩
વિષુ હિંદમનો માનવી, તે પડે ગણગાર.	૨૪
દુતાસણી હિંદરાશથી, ગુ' જોવાને જાય.	૨૫
હરામ ખારના કુદ્યમાં, દુતાસણીની લુણ.	૨૬

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

27.03.2020

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

113

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

Journal of Management Studies, 19(1), 67-80.

...the ...

... ..

Phragmites australis

[illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[illegible][illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

$\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{r^2} \right) = -\frac{2}{r^3} \frac{dr}{dt}$

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

$$2\pi \int_0^1 \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx = 2\pi \left[\sin^{-1} x \right]_0^1 = 2\pi \left(\frac{\pi}{2} - 0 \right) = \pi^2$$
$$m_1 \frac{d^2 x_1}{dt^2} = -k(x_1 - x_2) - kx_1$$

$\frac{1}{\sqrt{\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-x^2} dx = \frac{1}{\sqrt{\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-x^2} dx$

$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & i \\ -1 & i \end{pmatrix}$

...the ...

1. The first group of people who are interested in the study of the history of the United States are the people who are interested in the history of the United States.

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase by 1.5 billion, from 1.1 billion in 1990 to 2.6 billion in 2010. The number of people aged 65 and over is expected to increase by 1 billion, from 350 million in 1990 to 1.4 billion in 2010. The number of people aged 15-64 is expected to increase by 1.5 billion, from 2.5 billion in 1990 to 4.0 billion in 2010. The number of people aged 65 and over is expected to increase by 1 billion, from 350 million in 1990 to 1.4 billion in 2010. The number of people aged 15-64 is expected to increase by 1.5 billion, from 2.5 billion in 1990 to 4.0 billion in 2010.

- કરે નહીં અન્યાયને પાકો પિતાની જેમ,
 મુલિતેજ તપના રહેા લોકોને કરે ખેમ. ૨૬
- સજનીતિનાં જાણણાં નૃપછાં ગાલ દાતાર,
 કારણે સખો દીનને વાણાર તણા કરનાર. ૩૦
- જો આજ્ઞા પ્રતિપાલિકા નીતિ વરતે આજ,
 કમલનાનાં સજની લોકોનાં શિરતાજ. ૩૧
- ખેમ કરે દુનિયાં તણાં દુસ્મનનાં તમે સાપ,
 આદત અલાયો સજમાં મુખનાથ ઇતસાદ. ૩૨
- પરધન લેવા સાધનો નિષ્ઠ દશ મન જાપ,
 નાસ્તિક દિલ લાગે રહે એ વણ માંગસિક પાપ. ૩૩
- ભુલો વાક્ય વરે સજા જુદુ કરે પ્રલાપ,
 સુગલી ખોરી લે કરે એ વણ વાચીક પાપ. ૩૪
- પરધન ચોરી આદી છે પર પ્રાણી સંતાપ,
 પર અજ્ઞાની સજતી એ વણ કાયિક પાપ. ૩૫
- સાદન શિક્ષના મનુષ્યને અધીરના દરનાર,
 નિશ્ચયતાપજી આપશે સખદની દાતાર. ૩૬
- કાર્યાર્થે જ્યાં જાયે મનન વિષ્ણુચી જાય,
 અથડાં લેખને લાગશે ક્યાજાવિક એ ન્યાય. ૩૭
- કામાશિરનાં માનથી એક ખનિસા ધાય,
 પારે તેણુ કરી કાઠે ક્યાજાવિક એ ન્યાય. ૩૮
- મધ વિધા પછી વિધ્યામાં આપુ અલખ જગ્યાય,
 આર આર પ્રદેશ માગવી દુસ દીનન ન્યાય. ૩૯
- કેવલી જનમાં વસ્તુએ માનીને તે જ્ઞાન,
 અજ્ઞાનીને તે રહી જાણે મનુ અજ્ઞાન. ૪૦
- હોતી સાદસિક પ્રયે લોકો કરે વખાણ,
 ફરિ ક્યારે નિદા કરે લોક વાક એ જાણ. ૪૧
- કદા અલગ મુગ્ધાદશના અવલ નિર્ગુણ અજા,
 મુખ્યા પતી વળગાયે એવુ રિના માનુ જાણ. ૪૨
- જોત નીચવા એ અલગ વિનય લાયક એ જાણ,
 માંડી લેખની રાખના અલખ જાણ એ જાણ. ૪૩

ચરતી પરતીનાં વિશે કાલ પ્રભાવ મધાર,
 મુલા ભુલા ચરતા તરુ કાયમ છે અખત્યાર,
 સતતાનાં ઉપયોગને પધારવાની હોય,
 તે કાલ મુખર સદા જે રાખે અકેશ,
 આશયે સહિત ઉપરે જે જુલિખલ હોય,
 મુ દરીએ કમ જોડનાં ગામર સદેશે શાય,
 મુનિને અવલીપર દાસની લગ્ન જાય,
 રૂર વસવું જે થકી નીતિ અમર ગણાય,
 તન કેળવણી રાખનાં મન કેળવણી શાય,
 આનસિદ સહિત વલે આદી અમર ઉભાય,
 નિયમિત નિજને વરતશે કે અવ્યવસ્થા હોય,
 એમ તેરલુ અમર મન દુરસરિનર શાય,
 સાધન સાધિ ખવને આદુસનાં વરનાર,
 સ્વતંત્ર ભુમિ તજાં સ્વતંત્ર નરનાર,
 સાનમ જ્ઞાન મહે છતાં મુખર માનવતમ,
 તેમાં કશી નવાવડે કેલવણીકે સમ,
 આદિ વિદ્યાનંદે બીજે આત્માનંદ
 બીજે વિવિધાનંદે ચોથા પ્રધાનંદ,
 વશ કીરતિ વિદ્યાન છે શ્રી મંદાર્ય વિરામ,
 પર મુરુ કવિરતા કરે કાલ પ્રભાવ આચાર,
 આધિધાને વારિત્ત હુરત્યાનનાં મુખ,
 મુરુવારે આદી વિદે રહે સદા પ્રતિકુલ,
 જેમાતવ સ્વાર્થી થયા તેની રાત્ર મય,
 કાલ પ્રતિજ્ઞા લાગકી મહે દુર પડાવ,
 વિદ્યાનવાસ વિશે સદા રાજ જાને ન મળવ,
 રૂર મુરુ મધારા નની સ્વેદાદ રાદુ રાખવ,
 સદેશ સદેશ સુદેશ જે રાજે મન પાંદ,
 જુલુલા સ્વેદી કરી મહે કાલ રૂરે અમર,
 જ્ઞાન રૂરેશને રૂરેશને કલમવુ પામવ,
 ૧૮૮૬: કેલવણી રૂરે વિવિધાનંદ મહાર.

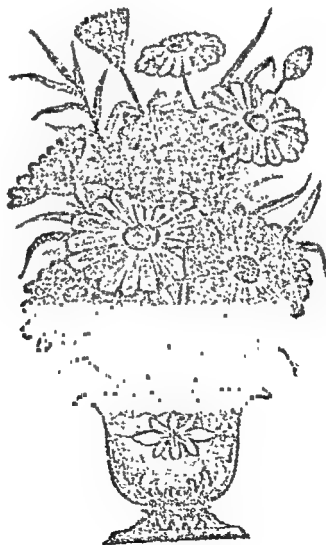
મુદ્રેલી, માતા નકલી સાચીની મુદ્રેલી	૫૨
બાપે કલવલી બરી પીઠન કલે આપુલ	૫૩
પુત્રી પ્રદક્ષિણા, ઘડી મંગલી બાંજુ કાચે	૫૪
મદદિત્તે જ્યોતિની નવિસ કોઈપણ શાન	૫૫
આપદમાં મુદ્રેલી મિત્રાનું બિન પંખ	૫૬
દિલમાં રહે વિનાશના નો મુદ્રેલી આપન	૫૭
મુખ આપે સનાય નદિ નદિ મુદ્રેલી દેવગીરી	૫૮
રત કલે મદિ મંદલે તે નિદલ નરગીરી	૫૯
આપદમાં મુદ્રેલી નદી મંદલમાં દિશા	૬૦
રત કલે મદિ મંદલે તે મોગય નિદલ	૬૧
મુદ્રેલીમાં મુખીયો નદી દુઃખમાં નદિ દુઃખ	૬૨
ધોમાએ માથે નદી નદિ ઉનાળે જુખ	૬૩
પદ્મિમાં મસ્તિ નદી નદિ જગતમાં જગ	૬૪
શત દિવસ રાતો રહે મદિ સદગુરુનો રાગ	૬૫
આપવંતને છુતલે તરશે નદી કંઈ ઊંક	૬૬
મારનારથી નિશ્ચયે રખ નાર નિજદિક	૬૭
મદદ પડે કાચે સદુ કાચે નિજાશે સાદલ	૬૮
શીશુ પધરા કોઈએ જે પાછળ છે દેલ	૬૯
કોઈ વાક્યનું સારનું કોઈ તીર્થનું પુન્ય	૭૦
કોઈ ગુરુની આકરી કોઈ સાતેની ધુન્ય	૭૧
કોઈ ભયાંતર પાતિકો સાથી કાય થયે જાય	૭૨
કોઈ મંદ્રથી મુખી કવન કોઈ રામનું રાય	૭૩
કોઈલા પ્રેમ નાનું કોઈ દિતર કોઈજ વાક્ય	૭૪
સાંભલ પ્રાનુર કલુ થાશે ભૂકા અથાગ	૭૫
હાયમાન વધમાન ત્યમ અવરિધત પદિભાગ	૭૬
અવરિધત કો જાગરુ માનુ ઉતર આમ	૭૭
કરપદ રેખા વ્યર્થ છે હરપદ રેખા રાય	૭૮
આપદ હનારી કાલી દુર કો દુર ગત્ય	૭૯
તારી ત્યાંગન લે કો ઘડ્યે નવીલવ રાશ	૮૦
બ્રહ્માચારીને ભવનથી આદિ બોક્ષે તાશ	૮૧

જેથી મુઝા જેહને તેણું દેણું દાન,	
ભુખે મરતાં પ્રાણને શું કરશે જલપાન,	૯૯
મદદ પડે ફરે શરૂ કાવે નીપજે સહજ,	
દીધો અણશે જો દેસ વાટ કાઢીયું તેણ,	૯૦
દેવરિના દેવસંકેશો વિના શુભદ્ય ફુલ,	
વેગપગરે વૃહત્તયા પ્રેમ વગર સાહુ ધુલ,	૯૧
શીતલિનો લીલા વૃથા વિનોનિરથી કુપ,	
વિનય વિના અંગજ કરો વિજુ એકલથી રૂપ,	૯૨
મંદ્ર રિમા રજની વૃથા માન વિનાનું દાન,	
હવ વગર કાયા પ્રથા જ્ઞાન વગરનું ધ્યાન,	૯૩
મતિહિનતા આત્માશયી હરેક શુભરસે ધાર,	
પ્રથમ કાર્યથી પાછલે અધિક થશે ગલકાર,	૯૪
માનવ પુછે પરસ્પરે ખેમ કુશલની વાત,	
મુખ શાંતિ હોય ક્યાં પંદી હવિત પલપલ જાત,	૯૫
જમ હરદમ ધમધમ કરે ધમધમ ફગ લઈ જાય,	
ખમખમ કહેતાં નપિ ખમે કમકમ પીડા રાય,	૯૬
અવજ દારથી સાંભલી મનમાં મનન કરાય,	
હવડ ધરી મુખદારમાં આઠવારી મુખ ધાય	૯૭
મુખા ઉઘમથી મર્મને મુખ ફલ ધાય હમેશ,	
કપૂર કંઠે દસાસને કરી ન ચોરે નેશ,	૯૮
અલપ પ્રયારો નર્મથી પાય કપાલ કામ,	
જલથી થોડું શકાયનો શાજુનુ મુ કામ	૯૯
વિનુ હિમથી આદમી કિમ પામે મુખચેન,	
પાપજુ ઉપાસ્યા વિના કોઈ મન કેખે નેન,	૧૦૦
મર્મ વિદ્યા વિદ્યમાં અલિવાની જકોસ,	
ચેરજુ સાબ લઈ મકે તેરજુ આજ લાલોમ	૧૦૧

૨૬૬ શરૂ ભવિત શરૂની અમાલ મંદ્ર વેલીવાર.

नीतिं ज्ञानं विनयं विदुः दक्षतां कृतीं विद्वान्-
 कर्मणि ह्यथ स्वाभीमां चरन्तुः प्रभङ्गनां दास-
 नस्तु इति चेत् नरे दुष्टा शतकं शुः विद्वान्.

इति दुष्टा शतकं समाप्त.

મનહર.

મનહર બોગાવે ખુમ, હાં લિખિતજીમની

રાત દિનરાતે રહે, ખર રસ સ્વાદમાં.

દીવાન ખાનામાં બેસી, દીવાનો બનીને દુષ્ટ

નયણે ન થઇ શકે, ગાન તાત નાદમાં.

ઠીજ કાવ્ય દર તેજી, આરટી ખરક ખુમ.

પલે પલે રાખજેતું દરેજા યાદમાં.

રાનમુનિ કહે એમ, દરીઆ કરી જોજે.

કુપાત્ર કંગાલ તુછે, કેટલી બિસાદમાં.

લક્ષિવંત મિષ્ટ ભાપી અગાર્વતા રૂચીસ્થિર.

શૂન ભાપી પ્રસ્ન લખ્યું, સામે ભેદ જાણ્યું.

હિંમતી વિમતનિંદ્રા, જુધિવંત દાતારને.

વક્તાનાં વખાણ કરે, ખડુ ગુણ ખાણ્યું.

નિંદા તાણ એવ તજે, વિનંદા વિચાર વદ.

વિકલાઓ પરિહરે; મુમતિ નિધાનછે;

રત મુની કહે એમ, આતાંઓના ચક્રિ ગુણ.

ધારક ઉત્તમ એજ, આવક ગુજાણ્યું.

પત્રવજા રોસ બોલ, બોધક પ્રથમ ગુણ.

આગમ્ય પ્રબોધક, સાખીમાં સીકાયછે.

સમય મુચક રાત્ર, અંશય છેદક દેવ.

હાપયોગી ગીતારથ; પુરણ પ્રયાસછે.

વિસ્તારી રાવરી જાણે, અપરાધ પરિહારી.

સ્વારીજ પ્રસ્નમાહી, ખરે ખરી ખાસછે.

જિત માન ધર્મ વંત રાતોપી એવોદ મુણે.

રાનમુનિ કહે એમ વ્યાખ્યાનમાં પાસછે.

કોશાદસ દુતાગત નદ અને પ્રસાદનું.

ચાર તથા લગણુ પ્રસ્નએ હિંદારછે.

રાજગુપ્તમાદિક તપશ્ચરિયાન તેમ.

લગણુપાર ભરે, આ ભવે આધારછે

એક-શબ્દ વિષે પણ સ્વરની મંદદયડે
ભિન્ન-ભિન્ન ભવલભે ખરસાસે જાણે છે.
નથી પ્રભુ પાંચ સાત એતો છે અગમ્ય વાત
અસંભવો એકનાત-સાચીતજાને છે.
સ્વમુનિ કહે એમ મુયંમતિ બિંબ જેમ,
વિદ્યાર અપાર તેમ લખ્યા પાંચ-પાને છે.
વનિના વાંચણ વેરયા વિગદેલી વિષ વ્યથા
વિક્ષેપ વિપતિ વેરી વિષય વિકાસ છે,
વારાના વચના વ્યાસ વિનબ્ધેમ વિકસતા
વીવાદ વિલાપ વાંક વીરાવવા ખારાં છે
વિવેક વિજ્ઞાન વિદ્યાવિનય વેરાગ વપુ
વ્યરહાર વાચાલના વ્યાખ્યાન વિહારા છે
વિચાર વિમાન વિધિ વૈકુંઠ વિજય વૃત્ત
વંદન વિશુદ્ધ વિર વારી વવાસારા છે

શાર્દૂલ.

પૃથ્વીમાં ભરપૂર લાભવરને નામુઝરો મંદને,
આકાશે મુવિરાજતો નહિ કદી દેખાય જાત્યધને;
આંખાની મધુરી સહેજતનાભાવરો હોરને,
વિદ્યાની અધિકાશ પુન્કળ કહીના જાન છે મુંદને.
પુરે એ પ્રભુ પાદ પંકજતણી પુછ હશે પાંખડી,
હુખી દીનતાજા ઉદ્ધાર કરવા દીધી હશે જાખડી;
કળા વેઠિ અનેક તોપણ મદા રાખી ખરી આખડી,
તે પુન્વેદય જોગથી ચરણમાં સોનાતણી ચાખડી.
દીધી સદગુરુ દેવને ખુશી થકી માયાતણી ચોદિયો,
રાખ્યા હાથ મુંઝાર કાષ્ટનિપના પાયાં અને લોદિયો;
એકું અત્ર સદાય સદગુરુતણુ દેસો જની ભોદિયો,
તે પુન્વેદય જોગથી સમજરે કદી જાસો કોદિયો.

કચ્છી સવૈયા

માડું એંઝે મનમિંજ હોથુંભિશિયાલધીએ
 કરે કિરતાર એજ હુવેજ હમેશરે
 મુલમ વેલાતવેઓ ખોરો નાણુ ભેરો કેઓ
 ધનલાએ ધરા મિજ જરાનતો ઓસરે
 હોડા હોડા ધંધા કેઓ રાંકાકે ઠગ્યાઅઈ
 કોરડોમે ફેરા દમ માડુએકે નસિરે
 વઢજિન ગાલ્યુંમુણે ભયોં અઈ અવ ગુણે
 ચિંધાકીન કરે મને રતનમુનિ ઓચરે

અથ રત્નમુની કૃત ચોવાંશી

પ્રથમ રૂપલદેવ સ્તવનં

(આદ્યીક મુનીવર આદ્યા ગાંધરી—એ રશી.)

રૂપલ નિજરનીરે આદ્યાનીશ કીવના કરવી પ્રાંશને હેતેછ,
અભેદવૃત્તીરે નિજ ગુણ આલખી, આતમ મુ વિલિન ખેતેછ,
આદ્યા જગ તાક મુચને તારજે એ—રક. ૧
નાભિ હસનભ અદોછ, લુગણા ધર્મ નિષારક મુખ કરે,
અભિનય દેવો દિખોદોછ. આદ્યા ૨
શિવ મુખદાયક કરે પૂજા સખા, ભોગ દેવ કરનાદોછ,
જગદાનંદન ધર્મ પુરંદર, મુનિ માન સગેવર સાદોછ. અઠ ૩
જિનવર મુચનેરે ચિતખાં આદ્યુ, અવર રૂપ દિલ નાવેછ,
નંદી પાપનુ નાક મુલે થકે, તુની નાક નાવેછ. અઠ ૪
કેશરી મિહુ ગુણમાં વરી, કેમ શિયાસ પ્રવેગોછ,
રવિકર નિહરે તમા ગુણ નાશકે મરડે થકી ભુજગદોછ. અઠ ૫
તુમ ગુણ મુચખારે સ્થાપી સાહેબા મંડ જેમ અંકજાનેછ,
પિરપ થકી પિરપ પાસકે તા-વે દરકન દરકે આંકજાનેછ. અઠ ૬
માન મુનનેરે રસ આપીવે, તારક મિહુર દિવારીછ,
રત્નમુનીનેરે નિર્મલિલ આપનાં કિમ કરે લીલ છતારીછ અઠ ૭

અથ અછત સ્તવન.

(ચોડીતો આઈ થારા દેશમાં મારજી—એ દેશી.)

નગરી અજોધ્યા અહિનવી શાહેબજી, ભરત આભુપણ શ
જગ તારક ધારક ગુણ નિધિ શાહેબજી ભૂનાયક લાયક
છન શત્રુ વશુધા રહે જગતા.—એ દેક.

વિજયા વિજયા કારણી, ધારણી ગુણ ગણુ ભુરહો. જ૦
શીત સરો રૂહ હશલી' મનમથલિય સમતુર હો. જ૦
સાવન કુક્ષિ શુકિતકા, સુકતારતનની રાશહો, જ૦
પ્રકિતદાયક પ્રભુ ઉપના શા. સુકતાપરેયુ પ્રકાશહો, જ૦
ઉદ્દેશ સ્વપ્નથી રાજતા શા. ચઉદિશી નાયક સ્વામહો, જ૦
ચરણી અહુ જોગમાં સા. જનન્યા પ્રભુ ગુણ ધામદા, જ૦
મામ અછત સુહ કર શા. અછત શત્રુ છતના રહા, જ૦
મંમુનંદમય દેહડી શા. નિરૂપમ નવલ આકારહો, જ૦
પાડાચારશે ધનુશની શા. અવગાહના જગરક્ષ હો જ૦
દગી જિનપરશજની શા. પુરવ અહુતેર લક્ષહો જ૦
કટ પ્રકટ પરિ શહ શહયા, શા. દ્વાદશ વર્ષ પ્રમાણ હો,
લક્ષણ જગ રક્ષકે; શા. પામ્યા પુરણ નાણહો. જ૦
સરણ ભવી છવડા શા. તાર તાર જગતાતહો; જ૦
મુનીની વીનતી શા. અવધારો સુરનાથહો. જ૦

છતી સર્વ ગાથા ૧૫—૨

અથ સંભવજીન સ્તવન

(છરે મારે જાગ્યો કુવર જામ—એ દેશી.)

છરે મારે જાગ્યો સંભવ જીનરાજ, જગતારક પ્રભુ શુખકરુછરે
અખંડ અખંડ રૂપ, ભવ તારણ પોતક વરુ છ. છ.
છરે કેવલ કમલા નાથ, કમરિપુ શિર દેશરી છ. છ.
અનત જ્ઞાની અરીહંત, શિવપુર લક્ષમી છનવરી, છ. છ

એવં ત્રયીવચી-માત્રં દેવ દિપદેવ બેદથી છ. છ.
 દેવપદ-વચીવચ, પદમી ગતી ગત વેદથી, છ. છ. ૩
 હમ્મે અપુરુષ કોશ, ખટ કોરક, ચક્રવાતનુછ. છ.
 હરતા હર્મને દેવ, કોષવાત બહુ કોશનુછ. છ. ૪
 અપાદાન અધિકરણ, આનુકૂળ ખટ ગુણ લગ્યા છ. છ.
 અપદર્ભ નર મુલ, આત્મ ભાવદરી દેવછ. ૫
 કદાચ બોનિધીવચ નારા તરફ સુનિયતીજિ
 કલમુનના દેવ રૂપમાં રાજ્યન મુલામની ૬

સર્વગાથ ૨૧-૩

અથ અભિનંદન જિન સ્તવનં.

ધારે આમે પદ્મદગી પામ આનારો ઇગણે-મારુછ એ રેશી.

મુજા સી અભિનંદન રવ યેવા કરે પ્રેમથી જિનંદરુછ,
 પારખો નિરંદ શબ્દો હાર દુવે હને કાચ નંધી છ;
 કરી ખુદ ગણિં દાણ એક રાજા પામે રહુ, જિ,
 દીર નીર ને એવ તેજ સંગતિ આપવીહદુઃ જિનગણિ. ૧
 જે 'તુ'માન સંગપદ દોષ તો હું જલ કારખા જિ,
 તું જે જલ તો હું કમલ નિરૂપખ પારખા જિ;
 તું જે કમલ સંગતન હું બીજકામ સ્વચ્છતું જિ,
 તું જે બીજકાશલે કરનિ, ન મુલ્યુ. જિ. ૨
 તું જે કરમિ રમે બગલાડુ વાસના જિ,
 વાંચનાલો હું દરા રાજા પદમકેવાં જિ;
 એ તું દરા સ્વરૂપ મુજા હું બહુજે જિ.
 તું જે મુજા ન્યામી કરેરી હું ખનલે જિ. ૩
 તું જે દોષ કરેરી તો હું તુજ પારખી જિ,
 ખની મહને મહું મુજાની અ.જા ખાતરી જિ;
 તું જે અ.જા દોષ તો અ.જેરો હું નીચરો જિ,
 તું જે અ.જિ કમલન દુવે દુજકે અ.જા જિ. ૪

કરું જાપ અપુરવ સ્વાસી અનામિકા ઉપાંગથી,
 બાહુનામિતું પામવા સ્થાન તીવ્ર વૈરાગ્યથી જિ;
 યજ્ઞ ચુકું નહિ જિનરાજ હવે કદી તુજને જિ;
 કરું આત્મ સમર્પણ સીધા ત્રિલોકી પુજ્યને જિ
 ભક્તી ભક્તિ કરૂં વીતરાગ ભક્ત થઈ દેવનો જિ,
 ભાગ્ય આગળ્ય પ્રદેશી નિધાન વિધાન અહીં શેવનો જિ;
 પાન્યો સ્તવ ચિંતામણિ હાલ નાહા દુષ્ણ માહરા જિ,
 કહે સ્તવગુણિ નિત્યમેવ સરણુ અહું તાહરા જિ

કૃતિ ૪ સર્વ ગાથા (૨૭)

અથ પાંચમા મુખતિનાથ સ્તવનં

સખીરીની દશી.

સખીરી મુખતિ જિલેશર શાહેખા. હારેહાં શાહેખા,
 પંચમ દેવ ઉદાર શુભુ જન શેવજો સખીરી.
 પંચમગતિ પદ આપવા. હાં. આ. કારણ ભુત વિચાર શુ. ૧
 દ્વીગિદધિ સમ દેશનાં હાં. દે. વાણી અર્થ ગંભીર શુ. ૨
 નિશ્ચય વ્યવહાર જાણવા હાં. જા. મનોરમદાયતીર શુ. ૩
 અગ્રા પ્રવાહ અગાહ છે હાં. અ. ગર્જરવ ગાલકોશ શુ. ૪
 મત્સાદિક ભવ્ય પ્રાણિયા હાં. પ્રા. દાસે કલિમન દોષ શુ. ૫
 શુક્તપરે મુનિ સચ્યા હાં. મુક્તિદનાં ધરનાર શુ. ૬
 અમૃત પાન પ્રસાદથી હાં. વિષય વિષ પરિહાર. શુ. ૭
 શુદ્ધપદ્મી શુભ હંસ છે હાં. વાક્ય મૃજા ભક્ષનાર શુ. ૮
 દેવસ પુરણ વદમા હાં. દેખી ઉમંગ આપાર શુ. ૯
 સ્તવ સશિ મુલુ દિગ્વલા હાં. પ્રદે શશારી શુ. ૧૦
 કરે અન્ધો અન્ધ પ્રેમથી હાં. ચાગિત કિલ સદીવ શુ. ૧૧
 અમર ઉપાંગ તરંગ છે હાં. ચાર પુરવ શુભવેલ શુ. ૧૨
 સ્તવકરે સમજુ ભલ કરે હાં. એમાં અપુરવ ખેલ શુ. ૧૩

વિજયકારી જલનાથ છે હાં. જ્યવંતો ઘડો એહ શુ. ૧.
 રાન મુનિ કહે ધન્ય છે હાં. રનાન કરે નર જોહ. શુ. ૮ શા.
 ઇતિ સંપુરણે પ સર્વ ગાથા (કવ)

અથ પદમ પ્રભ સ્તવન

અથ પદમ પ્રભ સ્તવન

મુદરો મુદર તપ સરીખા જગદો નહિ—એ દેશી.

શાહેખલો શાહેખ પદમપ્રભજિન રાજા જગતારણ જગદીશહો શા.

પદમ કમલ પદે સોભતા લક્ષ્મી ધરણુ જગીશહો શા.

પદમપ્રભજિન રાજા એ રક ૧ શાહેખહો

પદમદંડ શાહે સોભતો કમલવયે જિમ તેહહો શા.

તિમ શુશીમોહિદે થયા સુખગણસ્યણઅંછેહહો શા. ૨ શા.

એક શહુશ અંછે લક્ષ્મી પ્રાંખી શુભધરનારહો શા.

શ્રીદયી વસે તેહમાં તિમ શીજાન ઉદારહો શા. ૫. ૩ શા.

જોવ, કરે મયુકર ધણી તિમભવજિવ ઉદારહો. શા.

તનુપદિમલ મદ છાકથી આનંદ ભાવ વિસ્તારહો. શા. ૫. શા ૪

રૂપ વરણતનુ કાંતિથી વિરક્તપાણ કરનારહો. શા.

અસભવ અનિશભવે એહ અનિસય મુખકારહો શા. ૫. ૫ શા

અંતીદ્રિય જ્ઞાન શાયર ત્રિમુખાતીત ચિદ રૂપહો શા.

જનમુનિ કહે રંગથી દર્શન દીવો જગ ભુપહો. શા. ૫. ૬ શા

સંપુર્ણ ૬ સર્વ ગાથા ૪૨

અથ મુપાર્વણ સ્તવન

અથ મુપાર્વણ સ્તવન

નંદ સહુજા નંદનારે સો—એ દેશી.

મુ પાર્વજિન પાણહારે સો પુન્ય સભેગે અમે લઘારે સો,

લુલી જશુ નહિ ગાનરે સો મહી નદી એહ વાનરે સો. ૧

લાય મહી પ્રભુ રાખગુરે સો, વાન અનરની ભાખગુરે સો,

મિયામનિ વાગાગવગુરે સો એક કડી ગુ બાવગુરે સો. ૨

દીકા નહિ કદી આપનેરે લો, જિત્યા નથી તેથી પાપનેરે હે
 પડ્યો એકેદ્રિય ગેહમારે લો, શાયરશયરનાં દેહમારે લો,
 લહી મનુગતી ઉપનેરે લો વન ચંપક જિમ નીપનેરે લો,
 કદી ઉત્તમ કુલ પામીને યાદી શક્યો નહિ જામીનેરે લો,
 દર્શના વરણિય જોગથીરે લો દાપ યાલક દીકા નથીરે લો,
 હવે ન લુલુ તાકડારે લો ભયા નકી પુન્યનો ધરારે લો,
 મર્યા સુરતર દોહિતારે લો મલે નહિ કદી સોહિતારે લો,
 કલિમાંએ તિમ જંજુનેરે લો ભેદ ખરો મન આશુજોરે,
 લાભદાયક આ કાલછેરે લો કલપતરની કાલછેરે લો,
 શાયરથા વાડ વાવડીરે લો કામ આવેછે હરધડીરે લો,
 તર્યા હવે ભવનીરથીરે લો નાદા અનુભવ દ્વીરથીરે લો,
 રત્નમુનિ કહે રંગશુરે લો મલશે મુક્તિ ઉમંગશુરે લો.

સંપૂર્ણ સર્વ ગાથા (૪૬)

ॐ નમઃ શિવાય

ચંદ્રપ્રભસ્તવન

ધર્મ જિજ્ઞેશરગાઠિ રંગશુ અદર્શી

ચંદ્રપ્રભ જિનચરની દશનાં શાંભલજોમુખકાર વિવેકી
 આહુકયાય ભુજંગમ ઝરને અમૃત મંત્રવિચાર વિવેકી
 આશીવિપનાં દંશતણીપરે અત્રે વિપરાગ દેષ વિ,
 નિજગુણ મિત્રરી કલ્પી જાગશે ઝર ઊપાધી હંમેશ વિ, ચં,
 નિંમપરે પરભાવ રૂચે મદા વ્યાપ્યો તાશપ્રભાવ વિ
 જલજોગે જડભૂત રહેજંતુ વાદહે તાથ વિભાવ વિ ચં
 વિપથી હમ દ્રવ્ય પ્રાણ વિશરથલા મોહથી ત્યમ ભાત્ર-પ્રા
 જોગત્રિદશદિન પામશે મોહથી ઊપજોગ હાણ વિ ચ
 વ્યમ ગારૂડી મંત્ર પ્રભાવથી નિર્વિય આશે દેહ વિ
 ત્યમથી વિદ્યંભર ઊપદેશથી નિર્વિય પાણુ લાગે મોહ વિ ચ
 મર્ચ જંતુ મોહથીગ આવેયથી વિપજગતી લલ્યા એમ વિ
 મુકેપા અનુવ આમ પ્રાણુ નિર્વિય કરે ધરી એમ વિ ચં

અંદ્ર દેખી લયમ અંબુજ હિલ્લે પાને અદ્ધુ વિસ્તાર વિ
 અંદ્રપ્રભુ દેખી નિમ્ન હિલ્લે પાને પામે ભવપાર વિ ન ૭
 શાશ લાંબન કાચેદાની નંદ્રમા ગોદ એકમંથ તેલ વિ ૮
 પ્રભુ નિલંબન એક દેગી યદા વિપ દંડનાર અહિદ વિ થ ૯
 પ્રભુ પ્રભુ પદ પંકજ ચિત્રના વરસે આહુજ રથ વિ ૧૦
 તો સદિવાસો સુજન સીતલે સ્વમુનિના રથ વિ ૧૧

સંખ્યા ૮ સંમે ગાથા (૫૮)

કમલનાભેનુ

મુનિવિ સ્તવન

દેશર વરસા દોહાદ કમુખા મારાલાત એ રેશી

મુનિવિજ્ઞાનદારો મનુષ્યમંદા મારાલાત દમુખાદોહાદોહાદ આનંદામારા
 વિનકરુણાદો પાય પદદા, મા. મેવનનિ દામુખાદોહાદોહાદ મા ૧
 ૧૪ નવ દીપદો ને જ દિલુદા મા. વદન ગિરનારે ને પુન્યામંદા મા
 મુનિપાત્ર દરનાદો મુરવદોદા, મા. નુતન દરના તે કાચ મુલંદા મા ૨
 અગર એકીસી થને પ્રકાશ, મા. ભાંચે રાતુનેદો બનના રાંધા મા
 કામક નિયઃપાત્રો લુગાવીસા મા દવેલુ પાંચેદો નાંમ લગીસા મા ૩
 દલિ નહિ આનુદો પાગ બનેરી દિલમાં લાગીસી મુરલી તેરી મા
 રથ ગાનેસા દો મુખ નરાસ મા ચવન દીપાંચે લ મપતા તારા મા ૪
 લુમથી માંધા દો પ્રેમ અપાર મદ જાને મદનિ દો દર નિસ્વાર મા
 શાંતુ આખ્યાંત દર દરીને મા પાર કેવાનેદો આંદે વરીને મા ૫
 પ્રભુ રેવાનેદો દાદ દાવેદો મા બેદ અપારદો દાથ અવાંતે મા
 દવે મુક દસમેદો દાવસી ખ. મી ના રવપથે લગુખાંતે વદાથી મા ૬

દાને સર્વ ૬ ગાથા ૬૮

વિષ્ણુ સ્તવ

સીતલન સ્તવન

દાંદેમારે વરેલુ મા લાવી તેલ સીતલે સેરગી

દાંદેમારે સીતલન પનિ તા. રથ દાવલે

યેવારે કરવાથી રીતે ગેશહીરેલો
 હાંત વિતામળી પરે કામિત પૂરણ હારજો
 વળમુવનમાં એમમ દેવ ણીજો નહિરેલો
 હાંત મુરચેયા કરે તપસ્યા મંત્રનું જાપજો
 એમ પરીને દેવદીજો વિતામળીરેલો
 હાંત આપાદ દરમે આજવની તનકાલજો
 આપરે મુખ સપદ મન પાંછિત ધણીરેલો
 હાંત પરબવમાં હરી કામ નગ્યાવે તેહજો
 અશાશ્વત અપુષ કોપાધિ બૂતછરેલો
 હાંત આપવિતામળી આપદ ભજજી હારજો
 નિઃપાપિક આનંદનું સાધન બૂતછરેલો
 હાંત જોવાજવ ભમમાં મંત્રનું મુસ્કિલ ગોહજો
 પામેરેજો મધીભેદ થયું હશેરેલો
 હાંત વિતામળીનું મંત્ર પ્રકલ્પ વિચારજો
 ધરમેરેજો વિનમાં તેહજો મુખ ધરેરેલો
 હાંત દિગ્વિજયો આનંદ અધિક ગોહજો
 નમકેરે હેતુ સ્થાનિ કાવ કરનારનેરેલો
 હાંત મલકે અપૂરવ કલ્પિ શિવિ ભરપૂરજો
 અહી માતે અપુષ વિતામળિ ધરનારનેરેલો
 હાંત અનંત ભોળીનું કહુર મેલે સ્થાવરજો
 નમકેરે વળતેકે ગોહવી મૂર્તિરેલો
 હાંત ગોહવી કરજા ભવિષ્ય ભવું સ્તનારજો
 રત્નમુનિ કરે રાજા ગોહવા મુરતિરેલો

શુક્રેશ્વર ભવે ૧૦ ગાથા ૭૦

૧૧૧૧ - ૧૧૧૨

અર્ચાશ સ્તવન

સત્ત્વત્ત્વરે

શ્રીગણેશ હરિમુખે જેન કહિ નિવિ જાજી કલ્પના

કલ્પના કલ્પના નાતરજો. આમ મુખ રત્નમુનિ કવિનાં યાત્રેય શ્રી ૧

૧ દ્રષ્ટિ પ્રદર્શની રામ લેખુ મણિ ભાસે લલના
 ૨ મે ક્ષય કરનારએ આપે સ્વરૂપ પ્રકાશ લંઠી
 ૩ હુ મોહી રિધર વાશનાં ત્યમ અવધિય પચિણામ લં
 ૪ તાતીન પિયારના ભારકરને જીવિતામ લંઠી
 ૫ પાપો પમમે પુત્ર તથા વાઙ્ય જ્ઞાન હિદય લં
 ૬ નિશય શાંતિનિ જગપતિ હિતાવે ભવપાર લંઠી
 ૭ હિવો દેવ કોવો શહુ વોશંદાવી અન્ય દેવ લં
 ૮ નરશમે છનવર પહુ પ્રગટ ધરે તતખેવ લંઠી
 ૯ ૫ મુકેદ્ર પ્રશાદવી ગજ હિપરે જોડો તેહ લં
 ૧૦ મ છતેદની ચેવથી કપિતમંગલાર લેહ લંઠી
 ૧૧ હસર જલ ગંગા વિચે પવિત્ર પહુ લહેસાર લં
 ૧૨ અમુનિજન શંગધી લહેસે ભવનુ પાર લંઠી

શંપુર્ણ સર્વ ૧૧ ગાથા ૭૦

ૐ(૦)૨૨૬

વાશુ પુન્ય સ્તવન

કામા કરે કોષ કુરંદી એકેશી

વાશુપુન્યદેવ શદા કોવો ચિંતામણિ કામ ધેનુ જેવો
 નથી અન્યદેવ કોઈ એવો વાશુ ૧
 ચંપાપૂરી જન્મભુમી જાણે પિતા વશુપુન્ય નામે રાણો
 માંતા વ્યદિવી પદમાણે વા ૨
 દીક્ષા મહી હુવા દેવલ નાળી લોકા લોક ભાવ શકલ જાળી
 વાશુ વદી દ્વાદશ અંગવાળી વા ૩
 ખરે શહુ મુજિ તહુ એછે આણા ધર્મ અધિક શહુ દેછે
 અપિચલ રાજ શદા દેછે વા ૪
 મુખારશ અર્ધ ધરી બાળે માલકોશ રાગ રૂપ દાખે
 આગમ હિમદા ગુપ્તિ આખે વા ૫
 વિદાપના એદની જે કર્ય દેરા બહુ ચહી ગનિના શરે
 કદી નહિ તેહ પ્રાપ્તી નરે વા ૬

ઠાણે વિદ્યતાથ અંતર જામી શિય શુભદાયક બહુ નામી
 અનોખમ અતિમ ગતિ પામી પા
 અઘાદશ દોષ દુરેવારી અગુલર આત્મશિષ્યાધારી
 મનોહર માહામગલ કારી પા
 શેવો શાહુ સજ્જન જિત રાયા થશેનકિપાવન નિજકાયા
 સ્તવપ્રગાથિય ગુણ ગાયા પા

શી પુર્ણ સર્વ ૧૨ ગાથા (૮૩)

વિમલ સ્તવનં

કર્મ અજબગતિ આંધે વિવિધમતિ કાંધ્ય આવે અતિઆકરા

શામા શુભ જન પતિ પ્રભુ પરમ પ્યારા,
 વ્રણ્ય લોક શિરદાર હો,
 કૃત વરમાં કુલકેશરી. પ.
 કંઠ્ય વૃક્ષ અગુહાર હો,
 વિદ્યમાં કર શાંતિ,
 કથન તત્ત્વ કાંતિ,
 દુર કરી જડ ભાંનિ મોહના,
 પર્મ પ્યારા શિય પુરશારથ વાહુહો. ૧—એ
 ભવનોત્તમ ગુણ નીરધી. પ.
 ભાલસ્થલ શુવિશાલહો,
 વ્રક્ષસ્થલ વિરાજતો. પ.
 મેડશિલા વિસ્તાર હો, વિશ્વમાં
 મત્સોદર કદલી કોરૂ. પ.
 કમ્બપચરણ કિદારહો,
 શરીર શાભા નહિ કલ્લિશકે. પ.
 શુરપતિ ગુરૂ ગણ ધારહો વિ.
 અદભુત રૂપ અવલોકિને. પ.
 માનુ દેવ આનિમેષહો,
 કપલઆહાર વિનાથયા. પ.

કોતિભાઈના વિદ્યાર્થી

૧૫

શાકે રત્નપ કોતિભાઈના

૧૫૧ માટે ચાવીશી ગાથા.

આદાનિદેશો કપાદા

પાઠે વિમલ વિજયેશી

ગોપાલકો શરણી

પારગત આદરણી

વિનતી રત્નપ્રાંત તબી

શાંભો પદમ પુનીત

૧૫૧ સર્વ ૬૩ ગાથા (૬૩)

સુભાષિનિ

અતતલનસ્તપન

હી રો પ્રભુ હી જન મુર તુજ ગોરશી

કોવોંદા ભવિ રોવો અનંત છુલંદ.

મિલવો હે ભવી ગોવો દેવ નહિ મલેછ.

કરજોંદાભવી કરજો આકરીખાસ,

ધરજાડા ભવિધરજો ધ્યાન પવે પવેછ.

અરજો હો ભવી અરજોભાગેલ.

અરજોંદાભવીઅરજો આવીપ્રાણિયાછ,

આનંદદાસવી આનંદ શાયર મોંડ.

ઝીંઝાંદાભવી ઝીંઝા, તે પહિઆપ્તી આછ.

આપદદોટલે આપદતાસપ્રચુર,

સપદદો મંગસપદ આભિકમુખતણીછ,

વ્યાધિદો કથયાધિક્ષયકરનાર,

તારકદોપ્રખુતારકતીનખુન ધણીછ.

દંડકદો ભવીદંડક ચોવીશ માંડ,

પાંચશેરોભવી પાંચશે વેશ ભેદમાંછ,

ચહોમનિદો નિમ લક્યાચારીધાન,

દંડકારીહામતિ કાયા લેશાચણવદમાંછ.

ભટક્યોહો ભવી ભટક્યો ભવભાભુર,
 અટક્યોહો ભવિ અટક્યો મિથ્યા મોહમાંથ,
 નમહ્યોહો ભવિ નમહ્યો આનંદ ભાવે,
 પઠોહો જેમપઠો અગ્નિલાહમાંથ,
 તાડોહો ભવિ તાડો આગ્યો આજ,
 કારજહો ભવિ કારજ થાશે એહ ખરાથ,
 ભાંગેહો મુનિ ભાંગે રત્નકીદાર,
 રીઝેહો પ્રભુ રીઝેજો સુરસખરાથ.

સ પૂર્ણ સંવ ૧૪ ગાથા (૯૯)

ॐ નમઃ શિવાય

ધર્મ સ્તવન ॥

રત્ન ગુરુ ગુણ મીઠકારે એ દેશી,

ધર્મ છણંદના રાજ્યચારે આનંદ અધિકુ થાય	
મોહ મહિપતિ પરિહરિ શેવો ધર્મના પાય	ધર્મ
નામ થકી મુખ ઊપજેર દરિશણે પાતિક દુર	
શેવાથી શિવ શુભ શપજેરે રહો શદ્દાએ હજુર	ધર્મ
દેશનાથી ફલેશ નાશશેરે પદ પૂજે પદવી થાય	
શેવા અવગ્રહ ભાવથીરે કર્મ ઊપાધિ બાય	ધ
ન્યાય કરે વિદ્યવાશીતુરે ચોખ્ખાચોખ્ખ વિચાર	
લાલાલાભની રીતથીરે કરે ખુદ્દાશો શાર	ધ
દેવ નરક તિરિ માનવીરે શિદ્ધ શિલાએ પાંચ	
ભીંએ ભવિષ્યએ જંતુનારે ગ્રહે નહિ કદી લાંચ	ધ
સર્ણા ગત પ્રતિપાલનારે કરતા પ્રજનાં તાથ	
દેખી દુનિયાનો દીવડારે નગમે અવરતુ સાથ	ધ
ઝેવી મુદિતા ભાવનારે કર્ણા ઊપેક્ષા તેમ	
ક્ષાયિક શમકિત ભૂપનીરે ચાર એ ભામની એમ	ધ
ભાવતણા પચામણથીરે ઊપજે ભાવનાએહ	
નિજ સ્વભાવની પીઠિકારે અનિવૃત્તિ કરજુની રેહ	ધ
આંગી કરે આણુ એહનીરે રહે રિપુચ્છત પાશ	

રાજ રાજેશ્વર રાજવીરે આપે આત્મિક વાસ	૬	૯
રૂપિ નાયક રસા રીઝવીરે કરશે પરમ પ્રસાદ		
સ્વન મુનિ ધર્મ રાજ્યનેરે આજે-કાળે કાળે યાદ	૬	૧૦

સંપૂર્ણ સર્વ ગાથા ૧૦૯—૧૫

ૐશાંતિ

શાંતિ જિન સ્તવન

લાલ પિયારીના શાલિયોરે એ દેશી

શાંતિ હૃદયની શાલેલીરે શાલે શર જગમાં શારહો લાલ		
વિન્ધસેન મુન વિષમાંરે મયરાયરેના આપાર દો લાલ થાં	૧	
ખટખટ માનવ નાયકોરે ચક્રે રતન પ્રતિપાલહો		
નવ નિધાન અધિપતિરે ચક્રવૃત્તિ મહિપાલહો	શાં	૨
કોઈ માન માયા લોભનેરે રાગ દેષ છુટ્યા નાયહો		
ખટખટ વસ્ત્રકરિ શાલેયોરે ચલવે મોક્ષનો શાયહો	શાં	૩
ચક્રે પ્રમદમાં છવછેરે ભાષ રતન કદા એહુરો		
નવ કોટી પચખામુધીરે નિધિ નાયક મુનુ મેહુરો	શાં	૪
ધર્મ ચક્ર ચલે આગળેરે ચાર દિગ્રી ગતિ છવહો		
દ્રવ્ય ભાષ ચક્રપાર કોરે કોય રથછે અછનહો	શાં	૫
આધિરાનદન ચિરંછવઝેરે પ્રભુ શાશન અનેકાંતરો		
લક્ષ ચામરી છવનાંરે દિનકારક મુખવંતરો	શાં	૬
ચાર દોના જેમ ચંપછેરે મુક્તિપુત્રો નિજ ધામરો		
રાજ રાજેશ્વર વાહુરોરે ચક્રે રાજસોય સ્વામહો	શા	૭
તાનછ કિમપિ મુકને આપનાંરે તોનુમ દોયો નહિ કોઈ મુન્યહો		
રતનલીએ વલ્લખિ થકીરે કિમ કદી દોયો કદો લિલ્લહો	શાં	૮
કલ્પવૃક્ષ પદ આપનાં દીલ કિયો શિવ રાજહો		
સ્વનમુનિ કદે દાસનારે શાલેશ્વરીચંદ્ર કાજ દો	શાં	૯

સંપૂર્ણ ગ્રંથ ગાથા ૧૧૮—૧૬

ૐશાંતિ

॥દુથુ સ્તવના॥

રાજ પ્રેમ લાગેહો એદરી

તિથિંકર જગ વાલહો મહારાજ ધિરાયાહો
 નરદેવ પદવી ભોગવી ત્રણ લોકે ગવાયાહો “દુથુનાથ શેતોહો” ૧
 વંદન નમન પ્રકાશથી સ્તુતિ મંગલ ભાવેહો
 મન વચ તતુથી શેવના ત્રણ શુધિ કલાવેહો ૨
 શેવ્ય શેવક સાવથી ક્ષીર નીર સમાનોહો
 મંદજ વાશના જેહવો જિનવરથી ધ્યાનોહો ૩
 નેવ પ્રકાશ ભુક્તા નહિ નહિ ગુણ ગુણી ન્યારોહો
 તિમઅગુરુ લઘુ ગુણયકી પ્રભુપદ સાથેપ્યારોહો ૪
 અહિરા તમતણ પ્રાણિયા આંતરાતમ શાધેહો
 પરમાતમ પદ નીપજે પ્રભુશેવા આરાધેહો ૫
 લહેરનહિ વાયુવિના તિમકર્મ અભાવેહો
 નુવપદ પામી સ્થિરરહે નિજસહજ સ્વભાવેહો ૬
 શેવથી દેવપદ શપજે તજે આત્મ વિભાવેહો
 નિથિંકરપદવીસહ રહે કર્મનો દાવોહો ૭
 મહિર નજરથી શાહેઆ આમ અનુમદ કરજોહો
 સ્તનમુનિની ચીનતી ચિતમાહો ધરજોહો ૮

સંપૂર્ણ સર્વ ગાથા ૧૨૬—૧૭

ૐ(૦)ૐ

અરજન સ્તવન

વિરિવૈતાદરાનીકાપરે ચક્રાંકાનયરીયેલા એ દેરી
 વસરણની સાદુથી શોભે વિવિધ પ્રકરેલા અલોચાને
 કથનમણી રાજતા પંચરંગી પ્રકરે રેલા એ
 તપ શોક અગાધે શોભેવંચ પતકરેલા લો એ શા
 વિભવ વિરાજતા અનુસ્તવનાં નાકારેલા એ મા
 ૧ પુણ્ય પૂજ પવિત્રતા પાતક દુરનારેલા એ પા
 ૨ ગુણ પ્રભુદેવથી કીર્તન આકરેલા એ કી

ਮਿਲਾਉਣੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	
ਮੇਂ ਸਿਖਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧
ਮੁਖੀਯਤਾ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੨
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੩
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੪
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੫
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੬
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੭
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੮
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੯
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੦
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੧
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੨
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੩
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੪
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੫
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੬
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੭
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੮
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੧੯
ਮੁਖੀਯਤਾ ਅਯੁਕਤ ਕਰਮ	੨੦	੨੦

संपूर्ण सर्व गाथा (१३८) - १८

●(●)●

મહિયુગિન સ્તવન

ଆମର ଉପହାସ ଗୁଡ଼ିକ ଆମର ଯି ରୁନି

શ્રીમદ્વિઙ્ગજીવ વરની પાસે બીજનાવે દાયજી		
આહનગારા પ્રજીજી ત્રાતા ત્રણ જીવનના સંવજી	શ્રી	૧
આહનગારા બીજ સર્વે કૃપા મળિત દેહજી		
ગતકૃપા સૌપણ બચજીનિધિ વાઙ્ગિનવર એહજી	શ્રી	૨
આદિજી દાણની પ્રજાનિ શેવે અખર સુદેશજી		
સેવકામુ મુનુસ્થાનક ગૌરી પામ્યા પદગત દેશજી	શ્રી	૩

સ્નાન વિલેપન વિધિ ઉપદેશ દેવ આપ આશીર્વાદ
 દંવન વંચન પરિમલ શાખે નામ પદે જગદીશજી શ્રી ૧
 વાહન વિવિધ પ્રકારે રાખે વાંચે ગત્યાસત્યજી
 માયા જ્યામાં લલચાયા કિમ આપે શદ્ગત્યજી શ્રી ૨
 અસ્ય મુખદાયક જગનાયક આપક ભવ પ્રદાતાજી
 અગસા રૂપે સમસા શરૂ છત્યા વિધિવિજ્ઞાતાજી શ્રી ૩
 આર્ચ્ય પદવી પામ્યા સ્વામી મહીલકના તનુરૂપજી
 પણ વણલોક પતિ કિમહુવા એક આશ્ચર્ય અનુપજી શ્રી ૪
 અક્રિયપદ સ્થાપ પરિભ્રમે કિમગરે ભવિ છવજી
 રૂપસહિત જિન કિમ વણ લોકે પરચ્યા વાવઅતીવજી શ્રી ૫
 અધુનામુઝતે શિવશુભ આપાતો આર્ચ્ય અપારજી
 તમે કહેશોકે ઘણા અછેરા નહિ બનાવાનાં વારજી શ્રી ૬
 ચાવીશમાં જિનવરની વારે પાંચ અછેરા કેમજી
 પંચમકાળ થકી પ્રભુતારો તો તુમ શાચો નેમજી શ્રી ૭
 ભવસ્થિતિ પરિપાક થયાથી મલેમુક્તિ સ્વયમેવજી
 નિજશક્તિથી શિવપુર આપો ખરા દેવાધિ દેવજી શ્રી ૮
 તમભક્તિથી અમે શિવ લેશું એ નિશ્ચય ચિતકીધુજી
 રત્નમુનિ કહે સર્વ સમીહિત પ્રભુ સેવાથી સીધુજી શ્રી ૯

સંપૂર્ણ સર્વ ગાથા ૧૫૧-૧૮

ૐ(૦)ૐ

મુનિસુવ્રત સ્તવન

સાહેબા વાશુપુજજિણ્દા મોહના વાશુપુજ એ દેશી

અંજન ગિરિશમ તનુનોવાનો

મુજશગવાએ હંસસમાનો સાહેબા મુનિસુવ્રત સ્વામી વિધનાંહિતકાર્મ
 યાદવ વંશ સમુપ્તન દેવા,મહિતલથી જિમ મુરતરૂ જેવા સાહેબા
 દુખિયો હું તમ ચરણે આવ્યો નિશ્ચલ ચિત્તકરી ઠહરાયો શા
 હવે મુકુંનહિ પ્રભુજીપલ્લો હું શેવક તું સાહેબ ભલો શા ૨
 છોગાળો હું છાત્રતમારો તુ શિરછત્ર સ્વામી અમારો શા

તેન દયાલા દાશની આરજી માનીલેજે આદો જિનવરજી શા ૩
 વસજોની નાધકેવાઓ અનુચરને કેમ જુદીલેજો શા
 વાઓ આહારામ એરઆન તો કેમેનઆપો અમને દાન શા ૪
 જનતા સગાબજી શાધે કીધા હવેકિમ અમને મુદીદીધા શા
 દયામી રાજાજો પુરવરાજો બેસતમે હવે કિમકરી ત્યાજો શા ૫
 આહારા રાજામાં ખાગીછે શાની પાંતીદજે કરીમેરજાની શા
 જોરકરીને લેશું પીછે છોડને કહે શર્મ શીછે શા ૬
 આદો જગતાનજી વાતજે માનો આપો અમને નિશ્ચલધાનો શા
 કડણા શાગર જિનજી શાચા સ્વમુનિની એહવી વાચા શા ૭

સંપુર્ણ સર્વ ગાથા ૧૫૮—૨૦

ૐ(૦)ૐ

નમિજિન સ્તવન

આજે લાવની દશી

નમિજિનવરતુધર્મ દાયક શિવશુખ પર્મ	આજે લાલ	
તારક ત્રિભુવન પ્રાણીનેજી		૧
દ્રવ્યદૈવ કાલભાવ વસ્તુ વિચિત્ર સ્વભાવ	આ	
પરિણામી નિજ રૂપમાંજી		૨
ધર્મ અધર્મ નલકાલ પુદ્ગલ છવ વિશાલ	આ	
દ્રવ્યપ્રયોનિધિ વરણશુજી		૩
છવાદિક નવતત્વ કર્તુ વિસ્તાર મહત્વ	આ	
હેય જોય ઊપદેયધીજી		૪
ઊપયોગવિજુ દ્રવ્યજ્ઞાન ભાવે ભાવ પ્રધાન	આ	
અનુષ્ઠિ અનુભવ દરોજી		૫
વ્યક્ત અવ્યક્ત વિશેષ નિમગડ લખુખધરશ	આ	
સ્વરૂપ અનુયાયીપણે ગ્રહોજી		૬
જે દ્રવ્યગુણ પરમાય આયવ્યય શમુદાય	આ	
આધિક તિમ અનોધિક કર્ણુજી		૭
એહજી ધર્મકેસત્ય દુરદરે ચલિગત્ય	આ	
કલમગ્ય અપચયકરેજી		૮

નિશ્ચય ધર્મને શેલ રીઝશે દેવનોદેવ
સ્તનમુનિ એહતું વદેછ

આ.

સંપૂર્ણ સર્વ ગાથા ૧૬૯—૨૧

ૐ નમઃ શિવાય

નેમજિન સ્તવન.

થારો શહેર ભલોજોધાણો રાજાજો જોધાણો રાજાજો

એદેશી

શ્રીનેમનાથ દયાલ જિણ દા. દયાલજિણ દા. સમુદ્રવિજય કુલદિનમ

શિવાદેવી અંગનાત

જિ

સૌરિ પુરના સુરમણિજી

કૃષ્ણકાંતિ સુચિદેહ

જિ

હૈયગવીન સુકમાલ હોજી ઊત્તરોત્તરગેહ્યાદયો

જિ

પરજીવાને જગવાહલોજી

સુરપતિ નરપતિશાથ

જિ

વિદ્યાધર પરિવારજી સેનાસકલ સજતામ

જિ

પાંડવ યાદવ દશારજી

પશુઓ કહે સુણદેવ

જિ

દિનદયાળ દયાદેશેજી કરજી નિધિ જગપાલ

જિ

સર્વજંતુનું ભય હરોજી

શારદીને કહે નેમ

જિ

વાળ રથ નિજધર ભણીજી કૃષ્ણાદિક નૃપતામ

જિ

કરેધણી સમજવણીજી

દેવત ગિરિ અરિહંત (જિ) સહસ્ત્ર પુરુષ મુપરિવધાજી

સહસ્ત્ર વરશનું આયુ (જિ) ભોગવીને શિવવધુ વર્ષાજી

રાજમતી દ્રકપ્રેમ (જિ) નિર્વિષ પ્રીતિઅનુસરીજી

સાદીઅનંત એદ્રંદ્ર (જિ) જલતુમ્હિકાન્યાયે કરીજી

અનંત અપાર અરૂપી (જિ) અંતીદ્રિય ભયભંજણોજી

અવિનાશી બહુનામી જિ સ્તનમુનિ મનરંજણોજી

સંપૂર્ણ સર્વ ગાથા ૧૭૭—૨૨

ૐ નમઃ શિવાય

પાર્શ્વજન સ્તવન

જાળ પ્રેમલાભારે એ રમી

- આશયેન કૃત શુભતર પ્રભુપાર્શ્વજનદાતે
ધનપાનિ નમદાસીને હુંવાકેવતરેજુદારે પ્રભુ પ્રેમતાનાઃ ૧
- કાલજનદિના વૃમમાધિ મમ નિહર સુખદારે
અન્ય વ્યાનિકે લેવાનાં પરોક્ષે પ્રભુદારે પ્ર ૨
- જાનાદિક ગુણપદ સ્વરૂપારિક રૂઢીરે
મુદીર્જાદિક પીયંની દાનાદિક લરિરે પ્ર ૩
- ગુણસુખ પરીપૂર્ણ કરુણારિક અભ્યાસે
પેટસ્વાદિક ધ્યાનતે અનુયાયી દાખ્યારે પ્ર ૪
- કર્મ ભર્મ ઉપચોમધી ખમ્પરે પ્રભેરે
પટ્ટારિક સુખભંગિઃ દિગ્દિશિયાઅપેરે પ્ર ૫
- સ્વરૂપ રમ્ય ઉલ્લાસથી પામ્યા ગેતન ભાવેરે
અરસ આકલમનુષધથી પ્રતિપાત્યો વિભાવેરે પ્ર ૬
- મરીધ નગરનાં ચાકમાં જોડુ બેસા પ્રેરતારે
મસ્તિ નાસ્તિ સમશારણે થયા કરતા અકરતારે પ્ર ૭
- શ્રુશ્રુ આતર સાહેબા આજ અપુરવં જાણ્યોરે
વતિરેધિક જેવરુનો પ્રધીમેદ પિછાડ્યોરે પ્ર ૮
- મમઅનુચર શાહુ મુવે થયા મુજને કુખ દાનારે
રમ અનાદી સંભારીને કરસાહેબ શાનારે પ્ર ૯
- પ્રાપ્ત મિત્ર ગુણઅવગ્રહ પક્ષ દ્વ પ્રચારારે
રખા સકલ પ્રમાણધીજે તાહારા તેમાહારારે પ્ર ૧૦
- મનુષાધી પ્રેમ ઉપતો ગુણગુણી સંપ્રયુક્તેરે
પદી અનંત સ્વભાવથી નિજ આમ જુક્તેરે પ્ર ૧૧
- ખાંશ જલમીનની જેવી ચંદ્રચક્રારે
મીરનીરં જુગદુમની જેમ જલધર મેરારે પ્ર ૧૨
- ગદિમિત્ર પ્રેમ મિત્રધી તુઝ પદવી પામેરે
નમુનિ વામાનધી લક્ષ અવિચલ ધામેરે પ્ર ૧૩

મહાવીર સ્તવન,

ગઢ ભુદીરા હાડા બહાસા ચલણ ન દેશુ એ, દેશી
 તિગુણાતીત ગુણાદર શાચો સ્વામી મુરમણિ જાચોહો મા
 માહા વિર પ્રભુજી પ્યારા શિવગુણદાતા
 પાવાપુરીમે પ્રભુ વીર પદાર્થ નિકટભાવી ઘણા તાર્યાહો મા
 અભરાણ કરી શિવસ્થાનક પામ્યા નિજ સ્વરૂપથી જાંચ્યાહો મા
 ઉદ્ધ ભુતિંગે શાંભળ્યું તેહ વજ્રહિત સમ આહોહો મા
 અંત સમયે મુને વેગલો રાખ્યો દિલનો ભાવન દાખ્યાહો મા
 તિસના સુત સલજેવા શાલો વીશરે કીમ એવો બહાલોહો મા
 શિદ્ધારથ સુત શિન થયાનો શંકર સાલે મને છાનોહો મા
 તીરથ થાપીકોણુતીરે પોચાડે નિજ રૂપ કોણુ દેખાડેહો મા
 લોક નાથ હવે લોકને તારો શંકને આવી શંભારોહો મા
 તમ વિરહે દુખીયા તડફૂત લોકો હૃદયથી રડતાહો મા
 ખલીયા હવે હમશાથે ખોલો ખાવંદ અંતર ખોલોહો મા
 અંગ ઊપાંગ હવે કુણુ આંખે ભાવભલા કોણુ ભાંખેહો મા
 તમવિણુ તરવો દોહીલો અમને કેમ છતાશે યમને હો મા
 વિતરાગ હવે વાહાર કરજો ચાર શંઘની ચિંતા હરજોહો મા
 વાદહા મુઝને વાત ન દાખી મોહન મનમા રાખીહો મા
 મુઝને મુકી શાખ છળીલા કેમ ગયા એકીલા હો મા
 પાખંડિને કોણુ પોચશે સ્વામી ખંચીત પડીહવે ખામીહો મા
 ગાયમ કહી હવે કોણુખોલાવે દિગ પાલકોણુ ડોલાવેહો મા
 વીરવિન્તા કદી પીડન જાવે અષ્ટિમાં કોઈ ન શુદ્ધાવેહો મા
 મોહખંડન કરી મન સમજાયો ગોતમ કેવલ પાચેહો મા
 દુઃખ ખીજ સમ કર્મ ખપાયા ચર્મગુણ કાણુ આયાહો મા
 ગોતમસ્વામી શિવપુર પાયા રત્નમુનિ ગુણુ ગાયાહો મા

છતિ રત્નમુનિ કૃત ચોવીશી સમાપ્ત સર્વ ગાથા ૨૦૧-

દાનાદિ પ્રબંધ

(૦)

કુહા

સુવરાચર પ્રાણી પતિ, વિવિધ નિરૂપમ નામ.

સુખદાયક જિનરાજને; કરોડ કરૂં પ્રજામ,

દાનાદિ શુભ ધર્મનુ રચુ પ્રબંધ ઉદાર;

વિવિધ વૃત્ત શુભ ધાઠવી; માનવને દ્વિતકાર.

ગમક છંદ માત્રા ૫ તાળ ૧

શુભદાન, શુભજ્ઞાન. પરદેશ સુખદેત,

વામ છંદ માત્રા ૬ તાળ ૨

કાય જગ તર. શુભ મનિ પર આપદાન પર નિશાન

કંતા છંદ માત્રા ૭ તાળ ૨

નવ નિધ ધાય પાપ પુજાય કહે જિનેશ દલમે કરેશ

મધુભાર છંદ માત્રા ૮ તાળ ૨

નિર્ભય શુભ પાત્ર, પર દયા ગાત્ર, લલુભવ પાર, યશ નિસ્તાર. ૪

દીપક છંદ માત્રા ૧૦ તાળ ૨

મુનીવરનેજ સેવ, રીઝશે જગદેવ, શુભ શુભ વ્યાખ્યાન, મકરને તોફાન.

આલીર છંદ માત્રા ૧૧ તાળ ૩

મળશે પદવી સાર, ટળશે દુષ્ટનું ભાર;
આવે જેમ નિકાલ, થાશે એમ સુકાલ.

તુરંગ છંદ માત્રા ૧૨ તાળ ૩

પામે નિશ્ચલ ઠામે, વિશ્વ વિષે બહુ જામે;
સાળીલદ્ર ઉમંગે તેમ મુખાહુ અભંગ.

જલતરણ છંદ માત્રા ૧૩ તાળ ૩

મેઘરથ પરે વખણાય, તેમ મરૂદેવિ ગવાય;
શુભ દાન આપજે સર્વ, જેમ પામે મુખ નિમર્ધ.

હાકડી છંદ માત્રા ૧૪ તાળ ૪

કરૂણાધી ભવ કોટી કટે, મોહમ્હાતમ તરત મટે;
જગનેતા નજદીક રહે, લાયક લાભ સદાય લહે.

ગજલ છંદ માત્રા ૧૪ તાળ ૪

માનવદાન દેઓ સાહુ કોય, તો તમને રૂડા હીન હોય;
ક્ષત્રી પુત્ર જુઓ નયસાર, દાન થકી શ્રી બીર વિચાર.

લિધાર છંદ માત્રા ૧૪ તાળ ૬

તું કાર્ય સદા ઉદાર, હર તું ઠહેમ ભણી ક્ષણવાર;
નજરે દેખજે મીસાકીન, મુપરે સાચો તું પરવિષ્ણુ.

જેકરી છંદ માત્રા ૧૫ તાળ ૪

અનુકંપા દુષ્ટીઆની કરે, દુષ્ટ દેતાં મને કરે;
આપ શુભ મંગલજે સદા, તો નહિ આપો આપદ કદા.

ચોખાંડ છંદ માત્રા ૧૫ તાળ ૪

સાનાની નદી ચાલી જાય, કરૂણાવન કમાવે જાય;
પાનર પામે દુષ્ટ આપાર, વરજે દીસનું દયા વપાર.

અરણ્યકુળ છંદ માત્રા ૧૬ તાળ ૪

દાન થકી પદ પુરજ પામે, દાન વડે જગ જીત્યું રામે;
વારે વિક્રમ કામ કર્યું છે, નરનારીનું દુખ દૂર્યું છે.

૧૪

અલક છંદ માત્રા ૧૬ તાળ ૪

આપદમાં જે ઘરે સંહાયક, લાભ થશે સદા તસ લાયક;
સસલાની કંજાધી જે ગજ, અનંતરવાશી હુવો રૂવજ.

૧૫

પંચરી છંદ માત્રા ૧૬ તાળ ૪

મૈત્રી ભાવના સદાય ભાવ, જેમ ફરી ભવમાંહે નવ આવ
પૈર તણ ખમાવો નરનાર, ઉદાઘ ભુપતિ પરે શુ વિચાર

૧૬

રસવંગમ છંદ માત્રા ૨૧ તાળ ૫

સાંભલજે મુખકારકદાન વિષે કથા, ઊંધનીવારી તળેપ પાળ સર્વથા;
જો આવે દયાંત વાળ શુભ લાગશે, આતાનામનમાંહે સુરતામગશે ૧૭

મહીદીપ છંદ માત્રા ૨૨ તાળ ૪

છ મહીરીપે મળીપુર નામગામ વાડ,
શ્રીકર અલીપાનથી વ્યાપારી ઉદાર;
પોષક સામાયક રેક છેક પાળે,
દાન ભાવ ફરી સાધ સાધીને આલે.

૧૮

હીરછંદ માત્રા ૧૩ તાળ ૮

દાયદાસ તેની પાસ કરે તારા દામને,
જેહ રાંગ તેહ રંગ રહે અભંગ આમને;
જેન ધર્મ તણ ભર્મ ભાવનર્મ રાખના,
સેટ ફૂલ ધરી અગત્ય વાણિ સત્ય ભાખના.

૧૯

કાવ્ય અથા રેલા છંદ માત્રા ૨૪ તાળ ૬

દીકું મુનીને દાન માન બાદુ લાયક આપી,
ખાંધું માંહે લાભ દુખ દુરજાન્ય દિયાપી;
દાન પુન્યથી દાય ખટનો ખરેખર દીકું,
પાખી માનસ કામ જુગ જાવને બાંડીકું.

૨૦

अस्मिन् भुम्भी

अस्मिन् भुम्भी कदा नान्नी भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत
नान्नी भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत
भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत
भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत

द्वितीयः अ- २३- (सप्तमः)- ७

भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत
भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत
भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत
भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत भुम्भीत

પરી ધયા નિરંજન આગુચ વેગની પૂર્ણ
દાકસ પદ્માર તેમ કિપર સોખિન ગાદ.

૧૨૩

અર્ધસમ છંદ ચેતાસિય છંદ (ગમ જગતે (ગ વ્ય સ્તમ) ર

કિપર આરાગે પીરને રહેા નપલા માનવ નામંઆ દલેા

જલનેસ પેટે મુષિરનેરા કાજમાં સમિત રાપને મુરેા

૧૨૪

પ્રાપ્તિવામા (ન ન દ ય) (ન જ જ રગ)

નચિનથિ મદિપ્રાતલ કિનારેા નલ પરિમંદસની પેકે અપારેા

મુરમુક પળપામમે કિદાંથી ક્યમકરી મુષિચિયે સમ્પાદ દાથી

૧૨૫

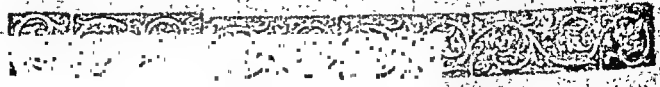
દાદા

કંઈસિંહુ રવામિની કંકણ કચ્છ દાસ

રવકાદે કયજાય વિજુ વયજાય અગમ્યવિલાસ

વીર રગુતિ ગમિત દાનાદિ પ્રેમપદ કુલછંદ (૧૨૫) ર

અથ કુંડલિઆ

ગમ્યાચાલે ગગડતા બિન અક્ષલનાં બોલ નરપશુરે જેહહસે
 કરશેતેનુ તોલ (કરશે-૨) ડાકજડતાનુ રાખે હામાહાકહી વાત
 ગયોડા ઊલટા બાંખે ઠહેમ વધારેમુઠ વ્યર્થના બોલે રૂપ્યા
 રત્નમુનિ કહે આજ ગગડતા ચાલે
 ગોલા ચાલે ગગડતા કલિસતબુગ વરતાય પાપીપર ભવપોચશે
 ચક્રવૃત્તીનૃપ થાય (ચક્ર—૨) જગત વલી ફરીરચારો.
 માદા સાથે મદં મદંમાદાથઘનશે એવા વરતે જોશ
 ખરેખર પોલમપોલા રત્નમુનિકહેઆજ ગગડતા ચાલે ગોલા,
 દાડીમુઓખાપડા માયાપુષ્કલકીધ દાનલોગવિણવ્યર્થથી
 અવલેરસ્તે દીધ (અવલે—૨) અન્યાએ લોકસંતાપ્યા
 કરી કટુખમા દેવ ધરમીનાં વણજ ઊથાપ્યા દગલખાજથઘ મુઠ
 હરામની માયાજોડી રટે રત્નરૂપિરાય બાપડા મુઓદોડી
 કરતુંનહિ અભિમાનતે ધર અતરમાં શાન,
 નરમુરનૃપ ચાલ્યાજસે થશેવિશ્વ સમસાન;
 (થશે વિ-૨) માનજે નિશ્ચયએવુ શયરાચર મરનાર,
 નથિકંઈ સ્થિરથી રેવું હૃદયુરનથઘ જામ,
 તામસધ નાંતે મરવું રટેરૂપિએમ કદી અભીમાન નકરવું
 રાજા રાણા સેડીઆ શ્રીમંતો સિરદાર,
 સેકેટરી દીવાનછ જસે પુલેટીકાર;
 (જશે—૨) ગવનર ધણા સિધાવ્યા વરયા નવાઠસરાય
 અત્રપાછા નવિ આવ્યા ઓકતુર્ક અદ્ગાન
 મૂઝા મુલતાની જાળ રટે રત્નરૂપિરાય રખડસે રાણા રાજા,
 દેવા ભારત ઝરમની અમેરીકાયુરોપ
 આર્ય રસિઆ એરીઆ સહુનો વમથી લોપ;
 સહુનો વમથી લોપ ચીન વિજાયાત કામે

બચ્ચેનદિ બક્ષ્યાન પુષ્પીમાં પ્રાણીનામે.

હરણિયન તાના અપથી ખારો રક્ષા,

રે રત્નરૂપિરાય દિકરમાં ફરશે રેક્ષા

મુશા હિંદુ પારશી વિવિધ જાતની કામ,

કાંસામિનાં કુટમાં પારો સાધુનો દામ.

(વાસે—૨) જેમ નવકોનુચાલે,

હરણીએ હરણ; કરીને અદિથી હરણે,

મોહામિદન મરનાર, પાહુરી પ્રાણાકરણ.

રે રત્નરૂપિરાય, પારશી હિંદુ મુશા

સમવનિપત પલ પરીતયા પ્રહર દિવસને રાત.

પક્ષમાસ રૂન વચને પુરપદ્યો પમજન, પૂર્વ જાત અનિશ્ચયજાતો,

કાલ જાયછે રાજ; રૂપિનાર આવે રાંડા,

આત્મકાલ વિજી માનવે, પ્યારી પલ ખાઈ મથા

રે રત્નરૂપિરાય, વધુ ભવ આયુષી તથા;

છંદ મહિરા

કુપકનો જડભુત જમી'કક સુ સમજે રતનાગરમાં.

પામર પ્રાણી પડ્યો પછાતક સુ સમજેનર તામરમાં,

જેમ જુઓ અગ્રુઓ અજવાલક સુ' મમજેજ રિવાકરમાં

એમ દુરામહિ વાણીવરે પજુમુનમજે મુતસાગરમાં;

આકલિયેવસનારજ કાક શુસમજે કમલાકરમાં

લીંબડિમા જનમ્યો તુછકીટક કેમલરે રતીસાકરમાં,

જંગલીજે જડજેરવિના વલિમુસમજે ગુણ્ણાકરમાં.

એમદુરામહિ વાણીવરે પજુમુસમજે મુતસાગરમાં;

ભાન વિના બગવાનજ ભેટજ મૂકપુશી જ્યમ જાતરમાં;

ભાનુ ભલીપર ભલિરાકે નહિ પુકપુશી જ્યમરા તરમાં.

ખાગ અધાગ ખરાગ તણજ્યમજુ'હજ ખાવશ ખાતરમાં

તેમ કુપાતતણ નિજ ભામની પ્યારધરે બહુ પાતરમાં

પુસ્તક વાંચનથી કહિ બોધ થયુનહિ તોગુરના મુખથી

જેમુખથી સમજાવનહી કહિતો દુનિઆરવી મુખથી;

લોકુતિઅથથકી પણ ગ્રાક્ષમ જાણિશકેનહિ તે દુખથી,
 તેા અકલાય વિના અકલે જ્યમ રાંકપિડાય રાંદાજીઅથી.
 કાંકજવાકય ખરોખરજ સમમય સખાયત તે કરસે,
 અંથતણાં સુખપંથ રૂપર મથનનાં શ્રમને દરસે,
 તેહ અનેક રિરે નિજમુદ્રિધિ શાંતિ રામાધિજ આદરસે;
 કલેશ અસેપ નિવારિ મહાશય સીધથકી ભવથી તરસે.

ઈંદ્રિયજય

વિધિમયે દુખભુરિરહે પણ મોજજરાક જરાક જરાહે,
 કાલમુખે નરમુરખખાજ કકાલ પરાક પરાકપરાહે,
 કાલનિશાન અજવત ઉપરોજ ખરાક ખરાહે,
 વ્યાધિલગી તનમે જરે જખરી હિજરાક જરાક જરાહે,
 કાલ પડે તલુકેપર જેમગિરે વજરાં વજરાં વજરાહે,
 કાલ કુપાત્ર નિતર કૂંધરે નજરા નજરા નજરાહે,
 જાણુ અરેનગુણા અવસાનહુ કામ જરાંમજરાંમજરાહે,
 આંધુપકી મિસડી નઅજે અજરાં અજરાં અજરાહે,
 જે જડના જડકાટજાહાર અને વડતા વડની જ્યમ આપે,
 પાપ અમાપ ઉતાપે પિદારક મંડલ મેરપડે સુલમાપે;
 જે દિલમાં દરોજ રમોજ ધરે વાલ કાયમ છાપજ છાપે,
 ભુતભવિધ્ય અને હમણાં સુલજાન ખરેખર સ્થાનકે થાપે.

મહલીકા

યથા રવિખિખપડે જલભાજનમાં બહુભાંતિથકી પસરે,
 તથા ભગવત અનંત સરૂપવડે નરનાં મનમાં પ્રસરે,
 અરે અતડ તડીધી જડકોઈતણુ કમકાયમ કામ કદીનસરે,
 મુખત નિગ્રામ ભજસુલસમત ચિત્તથકી કંદિના વિસરે.

અથ પ્રમાણુ ઓપ:

મનહર

આશાંગુત્રે આરિજાત ડિસેધ પ્રમાણુ,
મનુષ્યગુત્રનાં બેદકલા અનુભવ દારમાં,
દમિતુમ મનુષ્યનું આશાંગુત્રે મુખધાય,
નવમુખે ડિચરણુ ખાનોપેત દારમાં,
પુરુષ પ્રમાણુ ડિડીજલથી ભરેતકુડી,
માલે બેસવાથી દ્રોણજલ પડે આરમાં,
દત્તમુનિકે એપ્રમાણુ પુરુષ જાણુ,
અંકાનદગતાંગુત્રે ડિગદા આકારમાં.

દુદા

બે આગલીએ પરાલીઠ બે પાલીથી સહ,
આરગથી કુચલે પરિગીન રીતસસહ.
આરકુચથી પાથલે આરપાથ એકઆદ,
આરઆદથી દોનલે એદદોનનુ પાદ.
હોતે પુરુષ ડિઆગલે તોલથકી અપમાદ;
એક આદઅને દોપે પનામ પલે અપમાદ
અપમાદ મન અંગુત્રે એકાનઅનઅપદ
અનઅંગુત્રમાંથી ડિનમ અપમાનિદ.
અપ આદા દેવથી દુપાદિથી હીન.
પનામ દિદેરે પે અપ નદા એક મિનડીન

મનહર.

પર આત્માગુણે પણ એ પણ વિહથએક
 એ વેતથી હાથ થાય પ્રમાણ પીછાણવું,
 દુરદોષે દુષ્ણિમાન દુષ્ણિ જુએ ધનુષ્યછે,
 બેહુતર ધનુષ્યથી ગાઉ એક જાણું.
 ચાર જોએ જોજનછે એનુનાગ આત્મામાન,
 રત્નમુનિદોષે એમ દિલ વિષે આણવું.
 આમયનકુપકોહરવાદિક તહુતેરનામ, લહીપ્રમાણમાં હં નહિવાપ
 ઉત્તેષ અંગુલમાન અનંતા આરિકતર,
 પરમાણુ ભેલા કીધે વ્યવહારી થાયછે.
 હિમં રેણુધરી પગઅનંતમે ભાગએવું,
 વ્યવહારી પરમાણુ છેતી ન સકાયછે.
 અગ્નિજલમેધ ગંગા ધાનકરી શકેનહિ.
 અદ્વિતીઅખંડ વાસો પરમાણુ થાયછે,
 રત્નમુનિ કહેએમ નિગમનિયમ જોતાં
 અનુમાન પ્રમાણથી એમ સમજાયછે.
 અનંતા આણુઆ મહી એક ઉરન સન્નિયોછે
 આરે સીત સ્નેહધાવ ગળત્રી કરાયછે.
 હિમંરેણુ વસરેણુ રથ રેણુ દુરક્ષેત્ર,
 વાસ અગ્ર દુરિતાર રમેક્તા થાયછે.
 એરનવિદેમય વાસ અગ્રપુત્ર પર
 કોહતાં વાસણ : આદરજાણ્યછે.
 રતને સીમયુક્ત જગમય અંગુલિદા,
 રત્નમુનિ પ્રવેક્તાં આનંદુર ગાયછે.
 કાંગુલે એક અપમાનંગુલે વેતએક,
 કાચીસ અંગુલધરી હાથમાન જાણવું:
 અપમાની અંગુલેથી એક દુષ્ણિમાન થાયતેવું,
 અંગુલેથી ધનુષ્ય પ્રમાણવું:
 એ દુષ્ણિમાનથી ગાઉનું પ્રમાણ મળે

સાનાદિ પ્રમાણ.

ધાર્મિકાદિમતી એક જાતનું વિષયવસ્તુ,
અપ્રમાણિકરે એમકીરસે પ્રમાણમતી,
પ્રમાણમાનું રહેમાન વિદેશ વખાણવું.

કુહા.

હવે પ્રમાણગુણ નવું કહું મને વિસ્તાર,
આઠ સોનેયાં ભારનું કંગળિ રત્નકીદાર.

મનહર.

મધુર ત્રિકલ આરંભેત સરમયથાય સોલ સરસવે મતી
એ અરહે મુજગેક પાંચ મુજવરે આસા,
સોલમાસે સોનામોરે સોભીત આકારછે,
એવા આઠ સોનેયાથી કંગળિ વજન થાય,
અંતરતા આઠ મુજા આરહાંમે સારછે,
એરણ આકારછે પ્રથક પ્રથકહાંસ,
કોરસેય આંગુલ ધાળી રતનું વિસ્તારછે.

કુહા.

માદાવીર અર્ધાંગુલી સદગ્ર મૂળીરસાર,
વીર આઠાંગુલ પાંચમે પ્રમાણગુણધાર.

મનહર.

એવા છ પ્રમાણગુણે એક પગવેત હાથ,
કુદિયનું એટલામાં ટપક કરાયછે,
એ હલર ધનુગાડીં ચારઆડીં જોજનછે,
પ્રમાણ ગણિતધરી વિમાન મપાયછે,
મહીકોપ ગિરિનદિ દેવસાક સોકસોક,
રતપ્રમાદિક જેઓ સાસ્ત્રવન ગણાયછે,

રત્નમુનિકહે એમ અડાવીસ બોલતણું,
લાંબુ પાણું ડિંચું ડિંડું પરિધિ જણાયછે.

દુહા

એ ત્રણ વિધિનાં અંગુલો પ્રથક પ્રથકનાં તીન,
એણી પ્રતર અંગુલો તેમ ધનાંગુલકીન.

મનહર

એણીતે અસંખ્યપાણી જોજનની કોડાકોડ,
લાંબપણે એવારીતે સરળાઇ માનવી,
એકાકાશ પ્રદેશની પાહોળી તે સમજતી,
જડપણે લોકસૂચિતેને એણીજણતી,
તેએણીતે એણીગુણો કરવાથી પ્રતરછે,
પ્રતરને એણિગુણો ધનગીત આણતી,
રત્નમુનિ ધનીકૃત લોકને સંખ્યાત ગુણે,

સંખ્યલોક અલોકમાં કલ્પનાં પિછાણવી.
તે સંખ્યાતા લોકબણી અસંખ્યત ગુણાકરે,
ત્યારે, અસંખ્યાતા લોક અલોકમાં થાયછે.
તે અસંખ્યાતા લોકને અનંત ગુણાંકરે,
નિવારે અનંતા લોક અલોકમાં હાયછે.
તેવા અનંતા લોકનાં નેટલાં નસ પ્રદેશ,
નેટલાં નિગોદ એક દહું જીવ કાયછે.
અસંખ્ય અણનિગોદ આદર નિગોદ એક,
એકમાં અનંતજીવ બારીકે રામાયછે.

હિંધાર અધ્યાને ક્ષેત્રત્રણ પદ્યોપમ;
લાંબ્યા એકેકનાં ભેખલેદ સુક્ષ્મ આદરથી.
બાર હિંધાર લાંબુ-હિંચેય જોજન,
લાંબુ પાણું ડિંડું કલ્પો એક પાસાનાં આકારથી;
કુરુનર એકથડી રામાણનાં વાલાવથી,

હોજીએ, મનનંદિ વનનાં મદામી;
મનનિ યાગુ મરમના પ્રવાદિ પૂનંદિ,
મનકોં મનનંદિ મરીસના બામી.

૧૬

મમય મમયે મનિમેદેક ગાસામ કોડે
યાગન, ખાસામયાય તેડલીજ દુદે,
મમયાન મમયતુડે મસેમા કોડી પડે;
ખાસેકેયાર નિધિ મમયજા પડે;
મુદ્દામ હોમીર કોડુ અસમયાના અડે;
મોખને અમુખ્ય બાંધે એમી તેનીકડે,
મોખુવડુડે, છુવ નનુથી અસમય મોડે;
ખાસે પડવી છુવ તેવડા મદુડે.

૧૭

પુલ્યવ પાસામાંથી પસે પસે ખરકારો,
અસમય સમય તણુ કાલમાન થાયડે;
દસ કોડકોડી પસે મુદ્દામ હોમીર નિધિ,
મોયા મોડી સામનનાં સમય જગાયડે;
તેડલાં હોવોદિ ત્રિષા લોકવિગે,
મિમ પ્રત્યેક ટિમુજા કામ પ્રમાણ ગણાયડે;
હવે અધ્યા પદ્યમાન ખાસ મુદ્દામસેડે,
પડેપડે પાસા ભાસે રતનમુનિ માયડે.

૨૦

દુહા

મોસોયરશે એક રજ કાંઠે માનવ કોય.
ખાસ અધ્યા પદ્યકે સંખ્ય કોડ વર્ષ હોય.
દસ કોડ કોડી પસે ખાસ અધ્યા અખ્ય,
નથી પ્રયાજન એદનું કેવલ ગણત્રિ લખ્ય.
હવે મુદ્દામ અધ્યા બાલુ પડેપડે પદ્ય કલ્પ,
કુદમાનવ કેશામનાં અસમય ખરડ અનલ્પ.
સા સા વરશે રજમોડા ખાલી થાય તમામ,
દસ કોડ કોડી પસે અલુ અધ્યામુદિમાન.

૨૧

૨૨

૨૩

૨૪

આગળ આપુપતું અહથડી પરિભાણ,
 કાલ ચક્રદિ અહથડી એમ કહે જગ ભાણ,
 હવે કૈવલ પાસે લાલે બાદર મુદ્દમ બેદ,
 પૂર્વ પદે પાસે બેદે શક્તી મનનું બેદ.

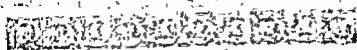
મનહર.

પાસાથને કરસ્યાને આકાશ પ્રદેશને,
 અવિષ્કિત અપદરે જ્યારે પાસીથાયને;
 અસંખ્યાત કિન્નર પાણી આગ વહીજાય તેમાં,
 હવે કૈવલ કૈલીપલે માહાકૈવલ માયને;
 પ્રગુણા માયગણા મનાંને છવતણા,
 પરિભ્રમ અવગ્રાએથી અહરુ જગાયને;
 સ્વમુનિએ અનકીકુ નથી; કેહ્યું તેમ
 બનેવાહિ; કાલથડી કૈવલ મનાયને.

દુહા

પૂર્વે પાસેબેદે અગ્રગ્રમ જ્ય વિચાર,
 કરસ્યા અગ્રકરસ્યા અહુ મનન પ્રદેશ અપાર,
 સમર સમય દરનાથનાં પાસે પાસીથાય,
 મુદ્દમ કૈવલ પાસે થયો એનું તામકદાય,
 હવે કૈવલ કૈલીપલે મુદ્દમ કૈવલજલ નાય,
 કૈલી કલિવત્સનાં ભાવભાષે જગનાથ,
 પ્રભાતુ ભાવ પૂરેપૂરે કિન્નિત વરગુન ભાવ,
 જ્ય જ્ય મુદ્ મુદ્દમુદ્દમનાં જગજગ્ય કુદરુ પાવ.

સમાપ્ત

કલેશીયા વિષે.

—(૧)—

૬૬ જેકરી

“ કલેશ કલેશવળાં મુદા વચનવિષે નહિમળા,
માંજ્યાં આસપાસીઆં જિને ” કલ્યાણેર અપેનહિમને.

Subramanya

૧

એ ૨૬

કલેશ વધારે કુમતી કરી કુમળાની જા મનમાંપરી,
વાગ વાર કરે કલેશને

ક - ૨-

ભુલીએ કલ્યાણી રેવ નમળે માતપિતા ગુરુદેવ,
હૈત વચન નહિ કે છનાં મળે

ક - ૨-

આકારભે વિવચાર કરે ઘટચાચારી મનમાં ધરે,
મુરખ કલ્યાણી ગઢ્યવે.

ક - ૬-

ફાળ કોણે છંદાસુજડા કુપાયી અવિનયનું ધરા,
બાલકકે અવગુણીથી રમ.

ક - ૫-

તમ સુવેદશે કાન્તે વિના વિધાનુન ધનધારે દેના,
બેસનહિ શુ ગુણતસકને

ક - ૬-

વેં વધારે વગમુંમલ્લા કલ્યા કરશે બેસે જિહ્વાં,
વિક જાતનીએ આચા જળે.

ક - ૭-

આપકરતી આપકાબ્દે નરે સદગુન સહુ સાગરમાં પડે,
અવસરવડને નજલે વને.

ક - ૮-

હેતુનાથે દરકત કરે પંડિતની પુત્રીની પરે,
કલ્યાણના વારે દિન દિન.

ક - ૯-

મિત્રસાથે અભિચાકરે અવર્ણવાદ મુખે ઊચ્ચરે,
 આમદુ સૂત્રો નિશ્ચય બને. ૬
 દાસી સાથે કલ્યાકરે જંગલેમ તેમાં નવિહરે,
 ગાયી શ્રમણ કલ્પાતેહને.
 ધોળી સાધુ સરખા થશે વિવેકાદિક અલગાં બસે,
 પ્રતિદિન કરશે કંકસેને.
 દિલ નિશ્ચા હૈરે નવિવરે સ્વાન સમાન હમેસાં ભરે
 વિક કંગાલ કલેશી તને.
 કીધા ત્યાગન ગુરનાં મુખે બઢારે પાપતણાં મનહુખે,
 લજવી લગારે મા દૂખને.
 પક્ષપરે ખમાવે નહી સર્વ વૃત્તિપણુ જસેસહી,
 ન ગુણે નવિ પામે હામને.
 કલેશીને હરે પહિશેવણા બકુસનાં અતિ ચારજ ધણુ
 પડ્યા અંકસમે ગણુબને.
 ગજાવર કૃત અદુ અથો વિષે પુષ્કલ પાઠ પગોપગદિરે
 પન્ન નવિ અઝેકાધાંધને.
 વીર સ્વયંમુખ વારપરે ગુણિયલનિ જસ કીરતિકરે,
 લખા વખાણુ કરે મુલમને.
 ફર મહા ફર કોધેકરી મુનિયો લાલ ન પામ્યા જર
 કેવલ નમકો દમસારને.
 હુખસિત્ત અસમાધી મલે કેવલપણુ હુકીતે વલે,
 જત મુનિવર ધરસે કેવને.
 મોહા હમેસાં આપની હુકે સ્વમુનિ વન્ય વાદા વદે,
 દિલનાં ધરદા પરદેમને.

કલ્યાણી પટેલ પુત્રી વિષે.

—(૧)—

ગરબી.

મુંગ કલેશવિધે વાનવાડ કામનીરે લોલ,
કર પટેલાડ કામ એક ગામનીરે લોલ;
નામ પટેલાડે પધા પદ્મ સ્ત્રીઆરે,
કરી કુટી નકરારે ધનસંચીયારે.

૧

પુત્રી કલ્યાણી નમકુલે હોપનીરે,
ભાડા ભરણી કે આવજેતે નીપનીરે;

કર કલ્યાણ દિવસે દસ વીસથીરે,
મોડે રોજ રોજ મોડે દસ કલેશથીરે.

૨

ભાડા ભાગત કાકડધડી બેસથીરે,
લોડે પૂલે પલે પાપળી પટારાથીરે;
કલેશ હોવાર હોવાર કરે ગામથીરે,
ભાડે લડવા લપાડવા જ લામથીરે.

૩

હીયા પંડે નકારા વારા ગામમાંરે,
લખી નામ ચીકીરાળી એક લામમાંરે,
રોજ ગામગામ્યા આવે વારા કેન્દ્રથીરે;
મથે ગાલોની લગડે જતરા બેરથીરે.

૪

જાણે પદવત ફલ આનુભૂતથીરે,

લાગે પડેલ પુલીને મીઠાં ગાળથીરે;
 નિભાઈ છીનાળ અનુપ્રાસ છેરે,
 મેળા મસકાનું મોટું એક રાસછેરે,
 નહિ કાણ્યાર માહે પડેલાં પડારે,
 કેમ ગણીશકે મુર શુર આપડારે;
 જેમ જોલ જોલે નરનારિ ફાગલેરે;
 તેમ રાજ ધામધુમ મંચે આંગલેરે,
 પડે પડેલાઈપોચી કદીતો ભડેરે,
 પણ ગાળાવિના સોદરીતો ના વડેરે;
 વાગી નકડીની હાંક સાગન દેશમાંરે,
 પડે નખરે ગણાળી રાંદ કલેશમાંરે,
 માહાભારત નિવેરો સહેલ નીવડ્યોરે,
 પણ કહ્યાનું આરો કોને નાજડ્યોરે;
 હજી રાસથી રાત્રુને રણઠામમાંરે,
 પણ વાક્ય લુપ્તથી વિદારે નિજ ધામમાંરે,
 અનુક્રમે આવીતિદાં એજ ગામનિરે,
 વિવેક વિચારવાન કામનીરે,
 ભરું ભરતભરવાન સાથ લાવીનેરે,
 એલી વાકમાં ચતુર પાન ચાવીનેરે,
 મચી વડવેઃ લાજ મેલી વેનાળીરે,
 હરે પડેલની શુભા આપ એકલીરે,
 થાકે બાલતા તિયારે લામડારીને;
 એલી ફાગલેરે લાથ પગારીને;
 હારે લુનાઈમાં જેમ છૂત બિહારે,
 લાગી એમથી નાહાનરીતે પુરવારે;
 હજી વીસસ પરીવરે વિતતમાંરે,
 એજ પડારે એજવેલક ભીતમાંરે,
 એલી એજવેલકે નુમયલી જાડવનેરે,
 એ કદમરે અતિભરે નાસનેરે,

પરી વચન વિશેષદાસી હાનીયોરે,
 તવ સુરેશ્વર થયો પરી રાતડીરે,
 પલ પુત્રીનતિ પ્રાંપણીની વાતડીરે,
 ધન જોખમીને ભાલીલાને ભાતડીરે,
 બાહુ બોલવાંધી દુખી ખૂબ છાતડીરે,
 પારીપારી-બેડા ધારે તેહનુરે,
 છાતી અપદાઈ કાગ કાકયુ દેહનુરે,
 આવી નિજ નિજ ધરે કાપ ભામનીરે,
 પલ પાંપણીએ દુખે કાઠી ભામનીરે,
 બીજે દિવસે બોલાવિ નિજ અંગભરે,
 બાંખે ભમરાડી વાદાઓને વોરભરે,
 નથી કાગભારે કંકારાની ગાજભારે,
 લાગી કલ્યાણી કલ એક રોજભારે,
 મુખિ પંડલ પ્રસન્નથયો ચિત્તભારે,
 લખી પંડલ પુત્રીની વાત અત્તભારે,
 ધમે દાખલા તરીકે કમળાચારીનેરે,
 રહે હૃદયમાં મગન મન વારીનેરે,
 કંકારા જખાસ કરે મેહુભારે,
 ધોમેદમાં લોહી ભુખિ દેહભારે,
 કસેશ કંકર કંકપ કચણયહેરે,
 ધરે તોલ લાજહેરે પથરાયહેરે,
 અન્ન અરધિ અમુભ ખંધ ધાયહેરે,
 ધરે અમર્ય અશાય બોલાયહેરે,
 નપગપ મુખ પિય જાખ લાગમેરે,
 પુત્ર દૃત્ય પત્ર દેહધરી ભાગમેરે,
 કસેશથી કસેશ ગાજ હિપહેરે,
 દાસાદાસ કર્નેત પલ નીપહેરે,
 પટે દૃવામાં મરે પાગ બાંધીનેરે,
 ખાપ મેરે વેશગે મરે સાંધીનેરે.

૧૨

૧૩

૧૪

૧૬

૧૭

૧૮

૧૯

જોથી અપરાધો પરાધો થાયછે,
પાયગાલી પરિપૂર્ણ પમાયછે;
સદા દુર રહો કંકાશનિ વાતથીજે,
ભવતાર ક્રમાંભલો ભલીભાતથીજે,
મુણી સજ્જનો, તમાંગ વાક્ય જોધનારે,
કરો પચ્ચખાણુ પ્રેમધરી મોધનાંદે;
રહે રવરૂપિ રોજ રીસ ટાલજે ;
ક્ષમા ખજાનાંને ખચીત સંભાલજે.

સમાપ્ત.

—(૦)—

લલિતછંદ

ભરત ક્ષેત્રનાં ભુપતિથયા મરણ પામિને ગેખમાં ગયા,
નથિરતાધરી હવતારહ્યા “ સુરનરો સંદાન્યછે વહ્યા ”
ધનપતિ ઘણા ધુલમાં મહ્યા જગત છતિને પાછલે વહ્યા.
પરભવે પરાધીન થૈગયા સુરનરો સદા. એ દેક.
ભણતરો ભણી વિવિધ જાતની આટકલો ગ્રહી વિવિધ વાતની,
તદપિ માતથી માનવી ગયા. સુ. ૩
સરસ જૈયાપદીઓ લખી ઘણી દરદ સીધથી નાખતા હણી,
મરણ આવતાં ડાકરો ગયા. સુ.
ભવન સસિયો ગ્રંથથી ભણે વિવિધ જોગનાં ભેદને ગણે,
મરણ જોગથી જોતિષી ગયા. સુ.
નિમિત્ત ભાષકો મંત્ર વાદિઓ રમણ યંત્રને તંત્ર વાદિયો,
વચન સિદ્ધિઓ વિશ્વથી ગયા. સુ.
વરૂણ સોમને સકળેહવા સકલદેવને આ નહી હવા,
દિવસ રાતનાં સાખિયા ગયા. સુ.
ગણધરો તથા કેવલી ઘણા જિનવરો વિષે ના રહી મણા,
સ્મયલ જોહવા દેવના રહ્યા. સુ.

કેવલ મેલની સ્વરૂપ પ્રાપ્તિ થઈને શરીરના આ રૂપ દુઃખને ભરી
 બાળક સ્વપ્નામાં આ રીતે જાય, ૧૩.
 આવા પ્રાણીના અર્થદેશીય હૃદયથી જેવું જાણે તે પ્રાણી
 અજ્ઞાન મુદ્ધાથી ભરેલી જાણે છે, ૧૪.
 આવી જુદાવાદી પક્ષીના અર્થદેશી અર્થ જાણનારો કદાચ જાણે
 કેવલ આ રીતે જુદાવાદી હૃદય દુઃખ જાણે તે જુદાવાદી હૃદય, ૧૫.

અ. ૧૩-૧૫

— (૧) —

અર્થદેશી

જાણે કેવલની મેલને કદાચ જુદા જાણે હૃદયથી,
 આવી મેલનાના અર્થદેશીય જાણથી જાણનારો કદાચ
 જાણે અર્થ જાણે છે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૧
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૨
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૩
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૪
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૫
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૬
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૭
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૮
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૯
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે,
 જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે, ૧૦

રત્નગુણિ કૃત કાવ્ય સંગ્રહ.

શંકર ગોસ્વામી પદવીપામી ધનકાકામી જગમાહે,
 લગાયકે દંડાહોયપ્રચંડા રાખેદંડા ધરમાહે,
 દર્શનખોલાવે લોકદંડાવે શંકરપાવે મરજતા. સ.
 સ્વામીનારાયન કપરપરાયન જગતગાયન સત્સંગી,
 સમમતકુંખડી કલિપાખડી દુનિયા દડી ત્રિયસંગી,
 દેખતમે ત્યાગી લલનારાગી તુષ્ણાઆગી જલવાતા,
 ધામધૂમમયાયા ધામખનાયા ગગમેનાયા યુંમાને,
 સખલમકુંભેજે પુન્યગ્રહેજે માનનેસેજે હઠતાને,
 ખીરન ખોલંદા મંત્ર જપંદા ખાલમકુંદા દિખલાતા,
 ખહુંતમાયાવી દુનિયારીજવી મૂક ભરમાવિ લપટાવી,
 પુદ્ગલમેરતા ખાવેખતા પુરવસઅત્તા ધરખાવી,
 મઘપાન કરંદા મોહકેરંદા કરકે દંદા ભયભ્રાતા,
 નારાયનનામે ઠગઠગ હામે મહામે ધામે ગુનહીના,
 કરમકેત્રીજા માણેલીજા છપસ છખોલા ખગમીના,
 સખ ઈવખિનારી ધર્મપ્રકાશી ઠીક ચઢીરાસી દહરા
 અત્રકોટભરાવે ભોગધરાવે રાસરમાવે મનવાલા,
 ભક્તન રીજવે દેવ ખીજવે મૂક પહુરવે કુસમાલા,
 પિંડી પથરાંમે ધર્મકલાંમે તુજકુથારો મુદખાતા.

હરિગીત.

રૂપિ રત્નપમણે સન્ય નદુગુર કલ્યાણદપ કંદાહે,
 તુમપાસે સ્વામી તત્તપામીગુલાસમ આનંદાહે,
 મુદવાક્ય પાચો દ્યાન દ્યાયો ચરનઆયો હામણે
 ભવનનકાટી મુક્તિદાસે કમનિંદુર સ્વામણે.

સમાપ્ત.

નીગોદ બાવીશી.

—(૦)—

જટપદ એર નિવારિ એહ એ દેશી.

૧ હાથે દેવાથી સંભોત્યાહે કે બચિજન રાજમણિ ઊંઘાનકે,
 રૂપદામકુંડે એ દેક.
 ૨ અંબાલા વરતાવતાહે કે બ ચૌદ પુરવચારજ્ઞાનકે. વી.
 વનપાતક કાઢીવાતડીહે કે. ભ. ૧
 મિત્રો કોણિકરાયકે વી, કે આલ્યા સરવે ત્રાંદવાહે. કે. ભ.
 હાં બહુસમુદાયકે. વી. ૨
 વંદનકરી બેઠા સહુહોકે. બ પૂછ જામુતિ વારકે. વી. કે.
 મિયાન લાપા નિગોદનું હેકે બ. વર્ણનકરી વિસ્તારકે. વી. ૩
 ભાંપે તવચુનકવલીહે કે ભ. નિમુણેસહ નરનારકે. વી.
 કોણકારા પ્રમાણમાંહે કે ભ. ગોસા અસ ખ્ય વિચારકે. વી. ૪
 પ્રત્યક્ અસ ખ્યા પરગણકે ભ. શરીર અસ ખ્યા જાળકે. વી.
 પ્રથક સરીરે પ્રાણિયાહેકે ભ. અનન નિગોદની ખાખકે. વી ૫
 શુદ્ધમ ખાદર ખદથીહેકે ભ. પગજતા પગજન વિધાનકે વી.
 અલપામદુર અઠ્ઠાસીઆહેકે ભ જાતુનિકે હી ના જાળકે. વી ૬
 સાંવાળ નામ કર્મથીહેકે ભ. માદની કંમ સજોગકે વી
 સવ્ય અમવ્યચાલુ પ્રાણિનહેકે ભ. નાદુની આદિતુ આકેકે. વી ૭
 સનનાલુપિ અનતા ચવેહેકે ભ અનંગનો ચારેા ચારકે. વી.
 કાશાવરાણી પ્રાણિયાહેકે ભ બોગવે બહુકુખરાયકે વી. ૮
 ચિંતિત સમુ ભવનેદનાં હેકે ભ નાગમનર હેાયકે. વી.
 મિત્રા ઉપન જાળવીહેકે ભ. આવલિદા એક ભવગેતયકે. વિ ૯

કે અંતર મુહુરતે તેહનાં હેકે ભ સંજ્યા પાસકે હજારકે, વી
 કે પાંચસો છત્રીસ ઊપરે હેકે ભ ભવનીસંજ્યા ધારકે, ધી
 કે કાલ અનંત સુધિતિહાં હેકે ભ ઊતકૃષ્ટો સ્થિર વાસકે,
 કે પાપવસે સહુ ભોગવેહેકે ભ કોણ મુખીકરે તાસકે, વી
 કે મુખદુખ સમસુર નારકીહેકે ભ સિંધવિગોદતું તેમકે, વી
 કે પદમ અસંજ્ય જાણવો હેકે ભ, બીજો અનંતો એમકે
 કે એક આકાશની શ્રેણિમાંહેકે ભ ભાપી બહુજીવ રાસકે
 કે કહેતાં પારપાસે નહિ હેકે ભ કેવલ જ્ઞાની તાસકે, વી
 કે જ્યવહાર અન્યતર ભેદથી હેકે ભ બહુલી વ્યવસ્થા દેખ
 કે શંકા કદી કરવિનહિ હેકે ભ જૂઓ જિનમત રેખકે, ધી
 કે સિદ્ધ અનંતા વર્ગથી હેકે ભ કાલત્રયથી ગણતકે, વી
 કે તેથી અનંતા એહમાં હેકે ભ આવેનહિ તસઅંતકે, વી
 કે એક શરીરની ગોદતું હેકે ભ ખાલીનહિ કદિ થાયકે
 કે અનંતકાલે એહવું હેકે ભ ઊત્તરકહે જગરાયકે, વી
 કે કાલથી અનંતો કાલછે હેકે ભ ભોગવે કષ્ટ ત્રિશિકુંડે,
 કે ખેત્રથી અડિપુદગલે હેકે ભ ભાપી સ્થિતિ ઊચ્છિકુંડે
 કે એકે દ્રિય જાતિતણા હેકે ભ ભાખ્યા બાવીસ ભેદકે,
 કે સંજ્યા અસંજ્યા પ્રણિયા હેકે ભ, ભજના અનંતા વેદકે
 કે તેમાં ચાર પ્રકારમાં હેકે ભ નિયમા અનંત કહાયકે,
 કે ત્રેવીસ દંડકથી ઘણી હેકે ભ રશિ એહની થાયકે,
 કે અભક્ષ કલો અ ભાલમાં હેકે ભ હેય પદારથ એહકે,
 અનંતકાયને પરિહરો હેકે ભ પામી ઊમઠો દેહકે,
 કે નિમુણી ગણધર દેશનાં હેકે ભ બૃહ્યા પ્રાણિ અનંત
 કે ત્યાગ કર્યા ત્રિવધે નિહાં હેકે ભ પ્રગટ્યો વાક વિવેકકે,
 કે નિગોદ બાવીસી નાસથી હેકે ભ રૂડીકહી સ્વાધ્યાયકે,
 કે રવનુનિકહે એહવું હેકે ભ મુગ્ધનાં અનંદ થાયકે,
 વીરપરોધરૂઢે.

બહેમ ખંડન વિષય.

ગરબી

- તમે તમે બેમ પ્રિયિ હું. પોચાટે જે બચ સાગર પુરે. તમે
 ગોના સિધિ રૂપા સિધિ મટે. ફરે ઘડા દેશ વિષે વાટે; ૧
 ધયા દુખી પામર મુખ શાટે, 'તમે તમે બેમ પ્રિયિ હું.' ૨
 સોઠ પીપલે પાણી રેટ મુદ. જાહે નહિ બેઠ રંગોપુદ;
 આજ કાલી માંડે પોદ કોટ. તમે. ૩
 પ્રીયનમ મેલાય ફરી કરવા, જાલી યંત્ર કામજુ દિલ ધરવા;
 મનિ ઘડે પનિ પદસરે વરવા, તમે ૪
 જાપાગત કમલ પૂજા કરવી, કંપે કાલી કરવનસિર ધરવી
 હમ્બા કદિ પાર નથી પડતી. તમે. ૫
 માળી જાહે પદસોઠે ન્યામે, બરી ભરપૂર મંદિર બામે;
 આરે આરે આમના કાઠે આમે. તમે. ૬
 ઘલી ઘડ અવગિમાં આમે પનિ પૂટે કોલે ન મુદ. રંગ
 પાર વિગરી ઉ લેગમે. તમે. ૭
 ફરી ફરે રોવાલી રમે, સોઠા ધન વ્યય ફરે મને;
 પો કોચાતુ અનુ આમે. તમે. ૮
 નથી મોદુ લેલ નહુ કામ. સોઠે કામે આનંદુ નામ;
 ડીપુ નાંજુ બેમ નુપે આમ. તમે. ૯
 રંગમની પાન પૂમ ધાય કોલે મલી પૂજાને વાપ;
 ફરી રંગે દોગલ નહિ પાપ. તમે. ૧૦

તામૂતના માનના કરે લોક વહેમ બાઢ્યાહુ નાંખી લોક
વિવેક વિના સ્વચ્છ કોક, તજો.

કરે નર આધ ધરી વહેમ, માને તિથિ વાર પર્વ તેમ;
દેખા દેખી લોક કરે જોમ, તજો.

ધરી નામ જૈન તણુ બાવે, વહેમ વારંવાર રૂઢે ધ્યાવે;
પટ્ટી અન્ય સરજને ભરમાવે, તજો.

લોકોક લોકોતર સહ ન્યારું, લેલું કરી મુઠ માને ખાઈ
ખુદસે કેમ મુખી તણુ બાઈ, તજો.

નથી કશું લાભજેમાં જાતા વહેમપારે માનવ સપડાવ
જાગીત ખરા દિલગીરધાતા.

સદા મુત્ર મંથમુખે બાવે ધારે સમકિતતે ચિત રાવે,
નો પપુ વહેમ નહિ બાવે,

મિથ્યા મનિ મુદ્ધાપ ખાય મતાનુગતિક ચાલ્યા બાય,
વહેમ માસડી હાયે સદાય.

પામ્યા તમે જૈનધર્મ સદાય અવજો એહ વરો થાય,
અમાજસમાંથી કોડી સદાય.

માનેયમ પીરને દેવદેવી મિથ્યાતની દેવ જુઓ કેવિ,
વજનાં હુલેન વલજેવી.

કાયાદિ વહેમ વગત મોઢે રાખો સદુદ્ધરે આદ્ય ભાઈ,
સદેહમુક્તી વહેમ ખાલત માઈ.

ધનુનગ જૈન વર્મસુવે વીએકેલ સમસ્થ નથી રહે,
આથી વધુ અન્યને કોઈરહે.

મુલે વગતારક મુલમાતા ધજે દરેક ધરી વડાતા,
જાણે નિઃસ્વામ નરીમાતા.

તજેતમે હવે વહેમનજુ દેવું મહેમતે આપિનાડી કેવું,
પણે મહાનિહ વડીલેવું.

વેદોક્તિના આપર આપસાને મારે નરદેક ને દુષ્ટાને
જોઈને દુનિ નજરે નિઃસ્વામ.

स्वरीदय विषय.

इति.

गेतां हापी अरि हरे भवेन के. १
 गुण हापी हापी हापी गुण के. २
 गणगणगण गणगण गण गण. ३
 गणा गणगण गण गणगण गण. ४
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ५
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ६
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ७
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ८
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ९
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. १०

स्वरीदय

गेतां हापी अरि हरे भवेन के. १
 गुण हापी हापी हापी गुण के. २
 गणगणगण गणगण गण गण. ३
 गणा गणगण गण गणगण गण. ४
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ५
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ६
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ७
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ८
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. ९
 गणा गणगण गणगण गणगण गण. १०

६१. ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

પોંચુધીમાં લેઈ કાંઠાકરે ન મેળવે તિથિ,
નિમ્ન લગાવ્યઈ પાંચ પદ્મજમિ
રત્નમુનિકહે એમ અપવા હેતુઆ સહિ
વિરોધી બનીને છુટા તોડોમતા નામેઈ

મંથન કાવચાં દૃઢ અથાવ દોગોઈ દૃઢ
એનારીધી એનારીમાં માનવીથી થાયછે,
નાના મોટા આપજને રૂપીને મસ્કરીકરે,
ગિરદેરી બને સદુ અવશુજ્જાયછે,
કપિલામાં ખાણું પીતુ સંકલ્પ વિંકલાં ક્રિયા;
કૃષ્ણ પછે કરવાથી આપતા પમાયછે,
રત્નમુનિ કહે એમ એક નિપ્પારાખીજીવ,
આત્મજ્યોતિ ધ્યાનકરે સ્વરોડય ગાયછે;

પગની એરીઓ બને સાધજોનાં મુદ્દેસ્થાપી,
સિંધાસન વાડી હાથ ઉરપર રાખવા,
મુખને હૃદય ચામે રાખી નારા અગ્ર દુષ્ટે,
મુખ, બંધ રાખી નોકે વાણા ધીમે નાખવા,
ચિત્ત સ્થિર કરવાની આદિએજ ક્રિયા જાણે,
માહાવાક્ય વારંભવાર ધ્વનિ રૂપ સાંખવા,
રત્નમુનિ કહે એમ સમાધિ અમર ફલ અનહર,
ધ્વની મટે સ્નેહ મમે આખવા.

સૌંભવૃતિ પ્રાણાયામ કીર્તન બરેછે,
એમાં સ્નાયુઓ એઆઈ જૂનઆકાર રજાયછે,
રંગવદી પંચ પ્રાણ વાયુધી કીપનથનાં,
સંકલ્પ ગિરજ કરી ત્રિકાલજા થાયછે,
પવિત્ર દૃશ્યાણકારી લાભ દાતા વેગ એથી,
આધિ ટ્યાધિ હિપાધિને અસમાધિ જાયછે,
સ્વર હીલમે પજુ માહા લાભ આવી મહે,
રત્ન કહે જેને આવા મોગની સહાયછે.

એમાં ધ્યાન ધરનાર ભક્તિવાળો પ્રાણી જે છે,
 દરિદ્રોના ધનચંત્ર કડી રીતે ધાય છે,
 મુરખ તે પ્રાણ થાય શંકમાંથી માહારાય,
 અમાગીયો ભાગ્યશાસ્ત્રી એનાથી ગણાય છે,
 ગરીબ પાછતા પુત્ર ગુપ્ત કૃતિ કરી,
 એજ માટે પદ ચંડ્યા એથી લોકમાં ગનાય છે,
 રત્નમુનિ કહે દુષ્ટી લોક મુખી થાય,
 અબુજથી એના જોગે કવિતા કરાય છે,
 પક્ષાંહી સજ્જડ વાળી સીધો એરી હાથવડે,
 પેટને ખરડા બાળુ દાળો ગુપ્ત જોશથી,
 ઉદર સરદી નાસે જઠૂર ગરમી થાશે,
 અનાજ પાચન થઈ જશે નિરદાપથી,
 આંતરડા સાથે મળ ચોંટી રહ્યો છે, તે ત્યારે
 વેગળો પડે છે ગુદાથાનમાં અશોશથી,
 રત્નમુનિ કહે એમ કુંડળી સાધન થકી,
 માનવિયો મુક્ત થાય ઢેહ તણાં દોપથી.

સંપૂર્ણ.

દુહા.

કમઠ સહ હઠ ભજણો, ખજન નયન વિલાસઃ
 દર્દ મગાવે જતુના, નમન કરે હું તારા.

ચોપાઈ.

તાસ ચરણ દ્વય સેવી આજ, રીજવું હું ગરિબ નિવ
 ભાવે ભજજો પાર્શ્વનાથ, એછે મુક્તિપુરિતું સાથ.

દુહા.

સાર્થવાહ છે સાહેબો, મહા મંગળ કરનાર;
 ભવભાવ સચિત પાપનો, છે એકજ હરનાર.

स्वदेशीय विषय

हुदा,

मेरे देशी मनु कीदनी अजग भुवन गग,
बिहारी दुखे आपदा दगरी पालक पात.

बोपाई.

पोग प्रभु पंथेयंर वायु श्रेय्यापी लेशेओ शिव गंत,
मरे अमिलाम दुखे ननकास आटे मेरा दोन व्याग.

हुदा,

दिन दयाणा देवछ हुदाता आदिदंत.
मेरेपरे साहने प्रभु अनुनायक बनवंत.

बोपाई.

अनुनायक बनवंत हुदाय आहुनामि अक्षिया जननाय,
मेरेपरे अहंन हुदास छपल छगीसा राम भुकात.

हुदा

गुदासा भग मोहना मरे व्यापी शिव हुदा,
गगय बोपाय आदिदंत अनुनायक बनवत.

बोपाई

अनुनायक हुदाय गुदातेन अक्षिया दगरे वाहुदिय,
सुरे गगम विहारी नम दोन अहंन गगम गगम.

हुदा

गगम गगम गगम गगम गगम गगम गगम,
गीगगम गगम गगम गगम गगम गगम गगम.

बोपाई

अनुनायक गगम गगम गगम गगम गगम,
गगम गगम गगम गगम गगम गगम गगम.

હુહા.

યતિ તપોધન કેવળી યોગી શ્રીપતિનાથ,
વૈરાગી વૃત્તિસંયમી જગતારક જગનાથ.

ચોપાધ,

જગનાથ જગપાળક ભુપ જગદાદો નરવીર અનુપ,
ત્રિગુણાતીત મહીઅવતંશ પરમાતમહુરિ હર શ્રીહંશ.

હુહા,

શ્રીહંશેશ્વર અમર-ધ્રુવ નિરાકાર નિષ્કામ,
ત્રપાતીત રમણ ધણી સદાશિવ ગુણધામ.

ચોપાધ,

સદાશિવ ગુણધામ જિનેશ શેષ અશેષ ધનેશ મહેશ,
રશિયા મહદાશય ગંભીર શાંઘ ગુશાંઘ અકબર પીર.

હુહા,

પીર પરાપર સર્વગત સર્વાતીત મુનીશ,
યોગીશ્વર અસરણસરણ અભરણભરણ કવીશ.

ચોપાધ

અભરણ ભરણ કવીશ્વર સ્વામ મોહનવેલ પ્રભો ધનશ્યામ,
નિતામળી મુરધેનુ તુલ્ય અધિકારિ અગિરાત અમુ.ય.

હુહા,

અમુલ્ય ઇણિ ગતસ્પૃહ સદા અતીન્દ્રિય મુખકેશ,
આવરેત કુલ કેશરી ગુણજલનિધિ ગન દોષ.

ચોપાઈ,

ગુણગુણનિધિ ગત દાપ દિદાર વર્ણન કરતાં નાચે પાર,
તમ સમરંજીથી સંકટ નારા ભય ભાવક સહુ ધાય ખડાસ.

૨૦

દુહા,

ધાય ખડારાજ સંકટો હટે હરકત હરશેજ,
કામ કુંભ તમ નામથી મલસે મનહર મોજ.

૨૧

ચોપાઈ

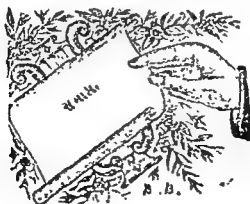
મનહર મોજ હમેશાં ધાય આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ ભય,
અણ કર્મ હરી ભાય જરૂર જન્મ મરણ ભય નાચે દુર.

૨૨

દુહા,

ભય સહુ નાચે દુરથી કરતાં જિનની સેવ,
સ્વમુનિ ભાપે સદા જયજય જિનવર દેવ.

૨૩

જીભરૂપી તાર વિષય.

—(૭)—

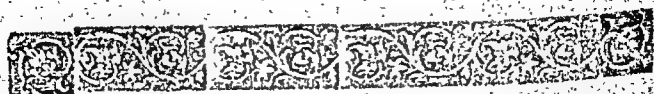
મનદર

માસના વિધાતા તેણે જીભ રૂપી તાર રચ્યો,
 ખરમાણું ગાઠવીને મુધાટીલો ફેર્યો;
 સુખા સુખ સમાચાર ઉતારલે આપવાને,
 માનવિતા મુખ વિષે સારી રીતે ધર્યો,
 જન વચ કાયાતણી જાહેરાત આપવાને,
 વદન આદીશ વિષે ફરિફરિ ફેર્યો,
 રત્નમુનિ કહે એમ એની ખુળી ગણતરે,
 સારીરિક શાસ્ત્રી જાણે જેવે ગુણે ભર્યો,
 અકુલ વિસર્ગ કંઠ પ્રચુપશાતાલુસ્થાન,
 રૂઢ સ્વાશિર તેન લૃતુલસાદંત છે;
 ઉપપદ્માનિય ઓછ નાક અગરણનનું,
 એકાર એકાર બેનું સ્થાનતાણું કંઠે;
 કંઠ ઓછોએને ઓવકારછે, દંત ઓછ
 પૂરૂં જિભહામૂલ સ્થાનનું ઉદંતછે;
 અનુસ્વાર નાસિદાછે રત્નમુનિ કહે એમ,
 જીભ રૂપી તાર માટે ગાઠવેલા તંત્રછે.
 અમર્યનર પ્રયત્નને બાહિર પ્રયત્ન જાણે,
 અપમાણ આહાવાણ વ્યંજન વિધાનછે;

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા સુભાષિત

યુક્તિસંપન્નસ્ય જિજ્ઞાસુરે આતુરતા,
 સ્મિતેન દેવસ્ય બેદઃ શુભાચી જ્ઞાનાનંદઃ
 ભિન્નદુઃખાશિકા ને સ્મનાનુભાશિકા રીત
 યોગે સ્વયં ભાગવાનુ ઉભદુ નિવાનંદઃ
 શ્રીમદ્ભગવાનુ ઉભદુ નિવાનંદઃ
 એવં વ્યાસોદ તથા રીપતી દુઃખાનંદઃ
 ભિન્ન વિચાર મુક્તિ કદા કદી દેવા વિષે,
 કદાનુ રેવંદુ સેવે સ્વયં જાણાયડે,
 નિત્ય વિચારે ઉભદુ ગાંધી વિચાર કર્યા જાએ,
 જો નિત્ય રૂપે એમ પ્રગટ રજાપદઃ
 મનનું જાણવાની સાધે દર અનુભવાનંદઃ
 જાણીશી જોનાં એની નિશ્ચયના થાયડે,
 શ્રીમદ્ભગવાનુ ઉભદુ એમ તારની તનુની સાધે,
 કદાચી અનુભવાનના પદલી સહાયડે,
 વિવન મુક્તિ અપદ્ધારે મન ચાર કરેશનચી,
 તાર મુક્તાર સદ્ગુણ પુનિ થમે જાણવુંઃ
 કેમ કેમ પીડાઓને વાળીરવ અનંતની.
 શ્રદ્ધાથી તાર સાસે એમ વિને આજુવુંઃ
 નિશ્ચિન્ત જાણા વિષે પચન જાણી જાણે,
 અન્ય જાણ એજ જાણા સમસ્તુ પિઠ.પદ્ઃ
 શ્રીમદ્ભગવાનુ ઉભદુ એમ તાર મનસમ સદે
 જાણાશી અનંતુ તેને દરો ન પચાનવું.

શ્રી ૧૬.

અધ્યાત્મ મંજરી

—(૦)—

શ્લોક .

મતિ પ્રતાનિર્નિવારિ નત્વાચાર્યપદંબુજં ।
કુર્વેસ્વાત્મપ્રવોધાય હૃદ્યાત્મતરુ મંજરીં ૧

ઊપજાતિ.

જગત્ત્રિવિધે વ્યાપક આત્મા એક સ્વભાવ વિજ્ઞાન વિષે વિવે
મનકાય વાણીશુભ પાપહીન સ્વ આત્મ સત્તાવિષયે પ્રવીણ
હું એકલો છું નહિ કોઈમારો વિભાવથી હું હરેજાન્યારો
સમ્યક્ત ભાવે શિવરૂપ હું છું ઊપ વિધી તેા અલગો રહ
મૈત્રી ઊપેક્ષા કૃષ્ણા પવિત્રા નિઝ નનિટા મુદિતા વિચિત્રા
ધ્યાની અતે ધ્યાન વિજ્ઞાન જ્ઞાતા નિષ્કમ ધર્માદિક દાનદાન
નદેહ વાણી ન વિનાશ જન્મ ન આદિ મધ્યાંત રહું અજ
નશક છેદું નહિ રૂપધાર અનાદિનીછે મમ એકવાર.
વિજ્ઞેગ સંજોગહિત રાગરોપ અબંધ ભાવે વિચરું અદોષ,
આહું અનેતુ નથિ વાક્ય મહારા ભંદા ત્રિકાલે વિચરેજ ન્ય
નયક્ષ માનુષ્ય ન દેવ નાગ ન વિપ્ર ચાંડાલ ન વૈસ્ય વાધ.
રહે તમેા સત્ય ન બંધમેક્ષ પ્રત્યક્ષના હું નથિ હું પરાક
કહે સિધ્ધાંતો શુદ્ધિપૂર્ણ સારા વસ્તુન્ય જોતાં ગણવાજ મે

કાં... સપ્ત... પ્રમાણે સાચુ નિરાકાર મુદ્ધ બળે,
તત્ત્વ બાધે કાર્યે કાશરે તદા સ્વકાંચો સમુદ્ધા ગળાસે.

કુદા

પાત્રમ્ રૂપં જાત્યાવિના કશી સમાધિ તાસે;
પાત્રમ્ રૂપં જાત્યા પછી કશી સમાધિ તાસે;
પાત્રમ્ રૂપં જાત્યાવિના કશુ તત્ત્વનું કામ,
પાત્રમ્ રૂપં જાત્યા પછી કશુ તત્ત્વનું ધ્યાન.
પ્રમુદ્ધ જ્ઞાત્યા પુરુષને કશુ તત્ત્વનું કામ,
પ્રમુદ્ધ જ્ઞાત્યા પુરુષને કશુ તત્ત્વનું કામ.
તત્ત્વમેશિ આદ્યાકાક્યથી નહિ - મળતુ જામ,
મેનિમેનિ પોકારનાં, પાત્રયા વેદ વિરામ.
અશુદ્ધ પુ પદ્ધાનું અચલ અખંડ સ્વરૂપ,
આત્મચીરે કીકાશથી હુષુ ત્રિભુવન છુપા

૬

૧૦

૧૧

૧૨

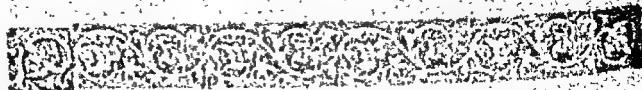
૧૩

કુસળા

અપકોનું કશીકાક્ય કાર્યે મરે તત્ત્વ તપાસનાં હુજ પાતે.
કેમ્બ સેવક નહિ ધ્યાન ધ્યાના નહિ વાળી નહિ પાચનાં કેમ માને. ૧૪
કેદ ન્યારો કશી સ્વરૂપમાં ભજિત્યે જોતમાં જોત અદ્ભુત યારો,
કેદ શિવમાં તદા જ્ઞાનને નાદ-દે સિંધુનાં બિંદુવર સીન જાસે. ૧૫
નાદિ અદ્યાચી મદનધામથી ગદ હુ વાન પદધામથી નેમનાદિ,
નાદિ સન્નિધિ અનમિતિ ૧૪ માં ૨૩૩ નજ કુલ જાતિનાદિ. ૧૬

હિપ્તન

વિદુષ્ઠ જ્ઞાત્યા પિત્ર સ્વરૂપી અર્જુનિય જ્ઞાન ગિરામ રૂપી,
કેદે કોશ્લિય ત્રિમ પાલકીન વિનાર નાચે મુજથી વિલીન ૧૭

કુલિયા

નથી દયા કોઇ વહેમની મિત્ર વિચારે ચિત્ત.
 દરદીને મલશે દયા સાળે થાશે તર્ત,
 સાળે થાશે તર્ત રહે કંઈ સરદી ગરમી,
 પિત્ત થશે પરિહાર કુષ્ઠ ભગદરકિરમી,
 દરદ માત્રની છેદવા દયા મહે બહુપ્રેમની
 પણ રત્નમુનિ સાચુકહે દયા નથી કોઇ વહેમની.

મનહર

બૂટી પ્રણયરોહણી અદસ્ય કારિણિમલે
 રૂંદતી તે લીચો કંદબૂટી મલે એમની,
 આકાશ ગામિની બૂટી જલ ચારી બૂટી મલે,
 સરીરની રક્ષાકરે બૂટી લાભ ક્ષેમની,
 બૂટી શત્રુ વિનાશિની બૂટીથી તરૂણ થાય,
 નિધાન દર્શની બુડી બૂટી મલે વહેમની,
 રત્નમુનિકહે એમ સર્વ બૂટી મલે, પણ
 કોઈ કાલે મલેનહિ બુટી એક વહેમની.

છપય

તરે ચારીકરનાર તરે કોધીકે પાપી,
 તરે વિષયી ઠગનીચ તરે ચંડાલ સુરાપી,
 તરે લાલચીએ મુખ તરે બુડો અજ્ઞાની,
 તરે માયા કરનાર તરે અનિશે અભિમાની,

ભુગારી જગતમાં તરેરેપી ગ્રેમીવક્ત્રી,
ભુનિ 'સાચું' કહે કદી ન તરશે નર મક્તી.

૩

સાર્દૂલ

કોકે નરનાં કરેજ કર્મો પ્રાણીસદા વિદ્યમાં,
મેં નિશ્ચય તેણ્યાં ફલ યથા દેખાય આદર્શમાં,
દે મેધનરો ધરો નિજ દેહ ધાસ્તી માહા પાપની,
કી ફેલ તમામ આમ ધરજો ફરજો સદા આપણી.

૪

કુલિયો

મીજ બધુ છે ભૂમિમાં વસ્ત્યાધી વરતાય,
યમ આત્મા અવનિ વિષે સમજુ રજુ સમાય,
પ્રથમ રજુ સમાય નિમિત્ત વિષ્ણુમત્ત રોક્યાંધી,
પરો પ્રકટ સ્વયમેવ શુદ્ધ ઉપદેશ મુખ્યાધી,
દોષાદાન મુલ અંગુભિ નિમિત્ત આધીન વદ્યુ છે,
દે રત્ન રૂપિરાજ ભૂમિમાં બીજ બધુ છે.

મનહર

કોઈ રાજ કોઈકી નગર છે કોભાવાન,
કર્મરાજ રાજકરે અધીક પ્રતાપધી,
કોઈ કી વનમાલી રાજના આદેશવરે,
છવા લેની કીધો બગીચો અમાપધી,
ખત ધરી ધણીરીતે છવ કી જાડ વાંઘ્યાં,
લુહા લુહા રચાદ વાસાં લુહિ લુહી છાપધી,
રત્નમુનિ કહે કોમ ગેબનો બગીચોબ-ધો,
માસમ ન પર કંઈ રાલે બલે રાપધી,
કોઈ ખાસ ખાસ મીઠા મોસા તીખા કડવાકે,
કોઈ પાસા રચાદ વાસાં અનેક પ્રકરનાં,
કોઈ નાનાચોરા તેમ કાંચા દુઠા જાડ ઝીણા.

ડાકડે બેડાલવાલા વિવિધ આકારના
 તેથીરીતે ઇવેરૂપી ડારા ડીગ્યાં બગીચામાં,
 ઘુલિગારે પાણીઆપે ઇંદ્રિય વિકારનાં,
 રત્નમુનિકહે એમ ગેબનેા બગીચો બન્યો,
 માલમ ન પરે કંઈ ડાલે ભાલે ક્યારનાં,
 કંઠપટ્ટા પારિજાત અશોકમંદાર રંગા,
 નાલિયર દાદિમ કે કેલાં સહકારનાં,
 ઘોર બોર લીંબુ જાંબુ પીપલ આવલ બેર,
 બોરડી આવલ અરૂંજો અને હ્યારનાં,
 તેમ જિન ચઢી હાર હલધર વિધાધર,
 ભાપસેઠ વિધા વાન પવિત્ર આચારનાં,
 રત્નમુનિકહે એમ ગેબનેા બગીચો બન્યો,
 માલમ ન પરે કંઈ ડાલે ભાલે ક્યારનાં,
 રત્ન હંદ લોકપાલ રવિ શગી દિગપાલ,
 નારડી નિગોદ ગજ અર્ધાદિ આકારનાં,
 જલ ધસ તેજ વાનુ તર પક્ષી જીવંગાદિ,
 એવા એવા તર ડીગ્યા વિવિધ પ્રકારનાં,
 જ્ઞાના ત્રીણ મુખી દુખી જાનીકે અજ્ઞાની,
 તેમ મુન્ય પાપવાલા ઇવે વિવિધ વિકારનાં,
 રત્નમુનિકહે એમ ગેબનેા બગીચો બન્યો,
 માલમ ન પરે કંઈ ડાલે ભાલે ક્યારનાં,
 કોઈકને માલી પાને હંદ બેદ કાંપે વાદે,
 મુલથી ડીગરીનાં બે ખાંડ બેડાં કરેછે,
 કોઈકને પાણી આપી મુખારે નધારે પૂજ,
 અરજ મુજબ પાને તેવું અનુકરેછે,
 બગીચાની દાખરેજનમાન માલીને હાથે,
 કોઈનું અવજાબો નથી સતપત્રનાં કરેછે,
 રત્નમુનિકહે એમ કાદીમતી ચાલે નહિ,
 જાનતા નુ અનિમાન શુદ્ધતા કરેછે.

સોરઠા

રૂંદે એ રોડ-તેને નામે ઓડખે,
 પાર હોડો દોડ મકરો કાબર કાગરો,
 રૂંદી મિલ દીયાલ ધર્મી મગ ચોખા નાગરૂંદી,
 રૂંદી મિલ નિહાર નામે પદ તેવું કહે,
 પાતું તેવું ચર્મિત ધર્મિત નહિધરો,
 રૂંદી મિલ કોપાય ધીરજ ધરે પ્રાણુયા,
 પાનિ પંખાં લય નલ પાંડવ બરકે વને,
 રૂંદી મિલ પજુ નવિ. ધાય એ કપૂરી કરતા તામી,
 રૂંદી મિલ ગરુડોશ આહો ખેદ એ ચાતનું,
 રૂંદી મિલ મનમાં હોંસ પજુ પુરી પડવી નથી,
 રૂંદી મિલ કરે અપાર દહાપજુ રીજો ક્યાંધરી,
 રૂંદી મિલ કિરતાર લેખમ વાસા કાયદા.

દુહા

મને રૂંદી રાશી રાયનું ધાય ઉદયને અસ્ત
 રૂંદી મિલ મરો છે વ્યવહાર સમસ્ત.
 રૂંદી મિલ રાયને લેમ શુભળની ધાંચ
 રૂંદી મિલ રાયને પ્રાણિને છે વ્યાધિની આંચ,
 રૂંદી મિલ મરુપાણુ રાહોઆ ખરી રામા કરનાર
 રૂંદી મિલ પાપમલુ રાહોશ નું હરનાર.
 રૂંદી મિલ રૂંદી મિલ તાગ સરખો તુજ,
 રૂંદી મિલ રૂંદી મિલ મારા સરખો રૂંદી.
 રૂંદી મિલ ખાત્રીથી આજરુ આલ્યો આપ સમક્ષ.
 રૂંદી મિલ મારા રાહોઆ કર તકરીસ બદ્ધ
 રૂંદી મિલ તારા બહુ પ્રાણિને મુજ વીરાવો કેમ,
 રૂંદી મિલ રૂંદી મિલ પાણહા સરખી ધરવી રહેમ.
 રૂંદી મિલ રૂંદી મિલ વાગવંતનું જો અનાધનાં નાથ,
 રૂંદી મિલ મારા રાહોઆ મારો દાથ.

આ સંગાથી આજમે કાઢી દિલની બાક,
રતનકહે અલવેશર કર અપરાધો આક.

છપય.

જગમાં બહુ દખાય પરી પૂરણ રસવાલા,
ઊપર અતિ ચલકાર અલ્યંતર ગુણે નિમાલા,
ભલકો દખી ખૂબ જો ચીવટથી આવે,
લહેશે કડવો સ્વાદ પછીથી સહિ પરતાવે
મરમરાવી મુખમાં ધરે તો કિંચિત મીઠા નળિયા,
રતનકહે સરખા ગુણે પીલુકલને વાણિયા,

છપય

કલાઅણની ચાહ વશો મુંબા જેપુરમાં,
વિદ્યાની જો હોંશ વશો ખંગાળા પુરમાં
કેડવણિની ખંત વસો શોરઠ ગુર્જરમાં,
શર્વ શિક્ષણની ચાહ વસો કાશી કાશ્મિરમાં,
રતનકહે આરોગ્યનાં કારણથી રહો સ્વચ્છમાં,
પણ સર્વ જોવાની ચાહતો ભલે પધારો કચ્છ.

દુહા

ભારે કરમી મુધરશે પશે અકરમી એન
રતનમુનિકહે જગતમાં મનકરમી મુધરે ન.

પંદરતીથી

—(૦)—

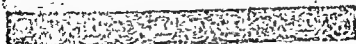
રઘુપતિ રામ એ રશી.

- પ્રતિપદાએ પ્રતિપદ ભાસોરે નિજ રૂપને નેત્રે નિહાસોરે,
એમ રીજશે હપસ છાગાસો અધાતુ અંતથી મહો ટેકરે,
એવું રાખેવું વાર વિવેક. મ. અંત ૧
- બીજે બીજ ધર્મનું રાપોરે વિવેક કદપનરને ગાપોરે,
મિથ્યા મોહ અનાદિનું લોપો. મ. અંત ૨
- ત્રીજે ત્રીજગનાયક સેવોરે ટુંહી ટુંહી કલે કલે કેવોરે,
નિજ આંતરમાં એમ રેવો. મ. અંત ૩
- ચતુરથી એ ચતુરધણ ચાસોરે મહો આત્મિક ચહ રૂપાસોરે
મોહ મૂર્તિ દુરિધી સભાસો. મ. અંત ૪
- પાંચમે પાંચમી ગતિ જાવુરે મહા વાક્ય ખરું સંભાસાવુરે,
કિંદા મનસે કદી નહી આવું. મ. અંત ૫
- છે છ દેશજાને નજવારે દોષમાન માયા લોભ હરવારે,
રાગરૂપ એ છ નહી ધરવા. મ. અંત ૬
- સાતમે સત્યમોહ ચાસોરે અસત્ય અનાદીનું રાસોરે,
તારે મિથ્યાન ભરસે હિચાસો. મ. અંત ૭
- આઠમે આઠમન મનનેરે લેધી રે. ધ્યાનશીના રસનેરે,
આઠે દેવથી પ્રાપ્તિ નીકલમે. મ. અંત ૮

નયમે નયન પરધાગારે હૃદ મેલીને દૂર મ જાગારે,
 કુરી અમૃત પાન ધરાવે. શ્ર. ખ
 દશમે દાસકોનું મ દે ખોરે નિજ ભૂલ ભલીપરે પેખારે,
 અપમાદ આન્યનાં ઊવેખો. શ્ર. ખ
 એકાદશે એકાદ મુવાકયરે નિજ મગજ શક્તિમાં રાખ્યરે,
 જેથી ઊતરે અનાદીનું થાક. શ્ર. ખ
 ખારસે ખારેખાર સુ ફરવુરે ખરી આદીન અંતરે ધરવુરે,
 ત્યારે થાસે હૃદય તરવું. શ્ર. ખ
 તેરસે તેરસનો પોખોરે કરે આત્મ દ્રવ્યને ચોખોરે,
 જેમ ઊડે મિથ્યાતનું ખોખો. શ્ર. ખ
 ચઊદશે ચઊદશી ભટકેરે સચરાચરજ્ઞેનીમાં અટકેરે,
 તારા હૃદયમાં કેમ ન ખટકે. શ્ર. ખ
 પુન્યમે પુન્યનાં કૃત્ય કરજેરે ભલી વાસનાંને અનુસરજેરે,
 ભલાઇનાં ભંડારે ભરજે. શ્ર. ખ
 તિથી પંદર શબ્દારથ થીરે ધર્મ કરજે પરમારથ થીરે,
 રહે રત્નરૂપિ ઊભરથી. શ્ર. ખ

મ. પૂર્ણ

ॐ नमः शिवाय.

~~Section 2 (2) -~~

২১৭ ১৭২ ১৭৩

મંથાન મને આશાની બહેન પરમજ્ઞાની પુત્રી રૂપે.

ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ,

ବିଦିତ ବାଚନ ଅନୁସାରେ,

સાંચી સ્તૂપો : ૧૦૦૦ વર્ષ પહેલાં બાંધેલો

આવું સમજી શકાય છે કે આવી જાણના આધારે જ સરકારે આવા નિર્ણય લીધો હશે.

১৯৭৬ সালের ১৫ জানুয়ারি

[illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

وہی ہے جو ہمیں اپنے آپ کو دیکھتا ہے۔

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

[illegible][illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

7. The first two items are the same as in the previous version.

3. The following are the names of the persons who have been appointed to the various committees of the Board of Directors:

• 77. 78. 79. 80.

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*) is the primary photosynthetic pigment in most plants and algae. It is a green pigment that absorbs light energy in the blue and red regions of the visible spectrum.

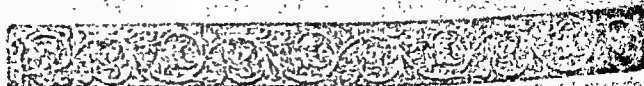
1. The first group of people who are likely to be affected by the proposed changes are those who are currently employed in the public sector. This group includes a wide range of individuals, from those who are employed in the public sector to those who are employed in the private sector. The proposed changes are likely to have a significant impact on the public sector, as it is the largest employer in the economy. The public sector is likely to be affected in a number of ways, including a reduction in the number of employees, a reduction in the number of hours worked, and a reduction in the number of jobs available. The public sector is also likely to be affected in a number of other ways, including a reduction in the number of jobs available, a reduction in the number of hours worked, and a reduction in the number of jobs available.

જો કોઈ વ્યક્તિ પાસે કોઈપણ પ્રકારનો ભૂમિ અથવા
 સંપત્તિ હોય તો તે તેની સંપત્તિની વિગતો
 જાણીતી સ્થાને રજીસ્ટર કરાવવાની જવાબદારી ધરાવે,
 જો તે તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરે તો
 તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,
 જો તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,
 જો તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,
 જો તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,
 જો તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,
 જો તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,
 જો તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,
 જો તેની સંપત્તિની વિગતો રજીસ્ટર કરવામાં આવે,

प्रादे भु'नीति स'भा'प्रादे भवा नीतिनां पुस्तक भाषादे,
 पदभाषादे इभाषा. प्रे.
 प्रादे, विवेक प्रादादे भावे भगवत् सिले विद्यादे,
 रत्न आयेज्जेम आदे. प्रे.

—(८)—

ઉપદેસ વિષય.

—(૦)—

મિત્રચારે મુલ તમલગા. એરુશી.
 અશાસ્ત્રવત જગજાણુપુ સાસ્ત્રવતહિ કાંઈ કાહેરે, આ
 કાંઈ કાંઈ કાંઈપામતો વિગર મુખ્યાણે આહેરે, આ
 અમુક તરંગપરે દિસતો સંધ્યારંગ ગમતોરે.
 વિદ્યુત અંચલાં સારિઓ જયમ કરિવરતું કાનેરે, આ
 ભાવ પાંચી જાહેર થયા સુવંશી રયા ગાઝરે,
 કાલુસમુદ્ર આ વિદ્યમાં કાગુમાંહે યયા ભાષરે,
 ખડકીવર ખરેલેયયા ધૂગમાં મધ્યા થતવાસરે,
 નાશવંત આવિદ્યથી નાશીયયા સ્યાર પાહારે, આ
 સુખ દુઃખ હાની વૃદ્ધિ નીપજે જરા અપજરા લાભ જાહેરે,
 પદ્મવત રૂપી ભોક્ષમાં દુઃખ પસારે ચેરે, આ
 આધિભ્યાપિ અસમાધિથી હિયાધીધી રહેા દુરે,
 દેવમુનિ કહે નિરવે પંખા મુ મ ભરપૂરે, આ

અપજાતિ.

સાવન્ય સારીસાવન્ય પાપ

स्तत्त्वाथ वीचिःसमकादिरवः

मुमुक्षुहंसो मुनित्रातपत्स्यः

सर्वत्रकालेनयतुत्रिलोके ॥१॥

बुधिवोधे विनये विचारं

वैराग्यचित्तं सुविवेकं वत्स्यं

यादेन युष्मेन पुराक्ततेन

भामोतिकश्चिच्चमहर्ष्यरत्नं ॥२॥

साङ्गुलम् ॥

धर्मःसद्गतिदश्च विप्र हरणो धर्मेनरांगीकुरु

धर्मेणैष्टपदार्थसंगमिलनं धर्माय यत्नं चमे

धर्मा दुर्गति दुःस्वनाश करणं धर्मस्य तत्त्वं महत्

धर्मे भवन्नरा वशंति सुभगा धर्म त्रिलोके जय ॥३॥

भास्तिनी.

धर्मः सद्गतिदश्च विप्र आचरेत्.

नरिहिरक प्रवादे रात्रये ते पश्येत्.

धर्मस्य आचरेत् विप्रो ज्ञेयं पश्येत्.

धर्मः सद्गतिदश्च विप्र आचरेत्.

धर्मः सद्गतिदश्च विप्र आचरेत्.

धर्मः सद्गतिदश्च विप्र आचरेत्.

धर्मः सद्गतिदश्च विप्र आचरेत्.

धर्मः सद्गतिदश्च विप्र आचरेत्.

धर्मः सद्गतिदश्च विप्र आचरेत्.

કેહ નીતિ અનીતિથી વરતે આપણી સાથે;
 કેહ નિજ મરત મુજબ અનુસરેછે,
 સ્તમુનિ કહે વિચિત્ર વિચિત્ર વિષે;
 વિચિત્ર પ્રકૃતિ વાલા વિચિત્રથી મરેછે.

દુહા.

મસીદને ખાતરનહિ નહિ ગગનને ફૂલ,
 ઘડીને મોવા નહિ નહિ પાડાને ઝુલ;
 આકાશની કયાં અણિનહિ સાધુને ધણિ નહોય,
 કંચન શીશમ શાગમાં ઘરપણ કદી નહોય.
 દલાલને નહિ હોયછે દલાલાની બહીક;
 પાવૈને ખાનોનહિ નહિ દરિયામાં નીક.
 વધ્યાને ન દન નહિ બહેમીને નહિ જ્ઞાન;
 વેસ્યાને સગપણ નહિ નહિ વાનરને ધ્યાન.
 ગાડું ઊથડીગયા પછી નહિ ગણેશનું કામ;
 લુગણ પછી ભયનહિ જન્મ્યા વિના નહિ નામ.

માગધી આર્યા.

જયજય ભવજલપો અગ,
 ગયર્તિમિગેહઠમુક્કકમ્મનિયલિય;
 રસવમુગ્ધરૂપ રસદાયગ,
 વાયગ જિણચંદ ગયંગ મુણિચંદ.

ઝવજાઈ.

નાણં વરં દંપણં મણણં,
 નારિત્ત ભાવંચ નવોં વલંચ;

वीजै रुण्याणि भगाणि यन्नि,
मोवेइयज्जो भयवरेणो.

आर्या

भेजय मोह भयंद,
रंजय मुरारिणि मणुभसगगाणं;
अंजयनाण मन्दासा,
णयण जुगंसि अस्मिन्साणं.
पणसयनि साट्ठिभेया,
गुणिया दम अभिहया रागदोसणं;
कालगिपंतिमजोग,
कर्णति गंछे दमाम्निदि.
एणादिं दिनप्पोदि,
मन्वेहारम्मल्लस्काजिणमहमाडि;
इगमय वीमट्ठ भणिया,
मिच्छा दृढदंगयाहं.
पदमा अघाट पट्टिमा,
इगमागिगदत्तमुणेयवरी;
टचवु दिजा सचमा;
छपट्टिमाछपेचमामाडि.
निमचागट्ठउधं,
उहमट्टेगाम्मेदिमोदुहं;

વર્ણસગાઈ ઝમકવિં

—(૭)—

જિહ્વાદરણ.

કુશંખ કંકાશ કરિ કુટિલ કુખ્યધિ ધરી
કૂડા કેશ કચેરીમાં કોમ લગ્નયછે;
લખાડી લગોડસંખ લાલચીને લાંચઆલી,
લાલ લેવા સારું કરી હેટલા હુંડાયછે.
ખાપના પોટલાં ખાંધિ પંચાયતે ખાંઠ પેસા,
ખામશેથી પાયમાલી પૂરતિ પમાયછે,
રત્ન રૂપીરટે રોજ રાજમાં રખડશોન,
દેવતમાં રાજપાથી કરાર રખાયછે.

શિખરણી.

લખે વાંચે પૂછે ચતુર નરની સંગત કરે,
સુણે વિદ્વાનોની હકિકત હમેશાં લલિ પર,
ખરી રીતે તેણું મગજ અતિશે વિસ્તારિ જશે;
નળીનીનાં પત્રો રવિ કિરણથી જેમ વિકશે.

મિત્રવર્ણી

વિદ્યાર્થી વિદ્યાર્થી થાને દરેકે દેવતાઓઃ
 સુખવર્ણન વિષે નિવાસન સુખવાર દરેક,
 બળી આજી સાચી મદ્યુ કરેને માતાં પરનોઃ
 મધ્ય વચ્ચેનાં વાંચે પ્રવૃત્તિઓમાં સુકે શુભનોઃ
 મદ્યુ કરી કરે મુશ્કિલ તવારે નવિકરે;
 કદીકોની શિક્ષા નિજ દરવચ્ચે નવિકરે,
 સુકે મુખમાં ચિહ્ન મનથી કુપનકરે,
 મધ્ય વચ્ચેની કીર્તિ પ્રતિ દિવસમાં સુકે વરદનો.

સંવેચા.

વેરા મરી ધન મુતયા કારણ
 નામ પ્રજામધિ નાગાજ નાગા,
 આમિન ઉઘી મરી ધન કારણ નામ પ્રજામધિ,
 આગાજ આગાઃ
 માંધ મુશ્કાલ કરામ મુશ્કાલ સૌ,
 સાક વિષે ધન મુતયા લાગા;
 મુશ્કાલ મુનિ કહે લાલચીયા ભગવંત થકી,
 સાકુ સાગાજ ભાગા.

ધામ બનાવત ધમ મુશ્કાલ,
 ધર્મનાં ધારણથી સાકુ ભાગા;
 દોઢ મુશ્કાલ કરી મરણી પર
 સંવેચે બવરાત ભાગા;
 માસા મુશ્કાલપરે કરવેલિને,
 મોજ દોઢ ત્રિય આગલ ભાગા;
 મુશ્કાલ મુનિ કહે લાલચીયા ભગવંત થકી,
 સાકુ ભાગાજ ભાગા.

મોજી મંચ વરી કમળો દિડી.
 મુશ્કાલ મુશ્કાલ મુશ્કાલ મુશ્કાલ

મનમાં તેમજ સાચ વજન હું સમજી તાણું;
 આંત્રે જે પગ પૂંછ થશે તવતરત રવાનું.
 તમ પામરજે પ્રાણિયા કુલભૂજી શિરદારને,
 રહે રત્નમુનિએમ અમથો તણે ભારતે;

૧

ગુરુદેવ સેવા અષ્ટક. (પ્રથમ.)

૧ ઊપજનતિ—૧

- મહા પ્રભાતી ગુરુદેવ જાણી શિક્ષા હમેશાં દિલમાંહિ આણી,
 રહે અનુકૂળજ નિત્યમેવા કરે હમેશાં ગુરુદેવ સેવા. ૧
- વધા ગળાધીશ વશે સમીપે મહી ત્રિભંગી રવિ જેમ દીપે,
 ચિતે હયામાં અરિહંત દેવા. કરે—૨
- અનંત જ્ઞાની કદિ થાય શિષ્ય તથાપિ સેવા કરવી અવરૂપ,
 સ્વેચ્છેપિ પાઠ જણાય એવા. કરે—૩
- શિક્ષા કરે જે સકરામ વાળી ગુરુશિષ્ય જાણે મનમાં રૂપાળી,
 મૃગાવતી અંદ મુશિષ્ય લેવા. કરે—૪
- યથા સહેજે મનને આધીન રવાધીન રહેતે ગુરુને પ્રવીણ,
 તથા થશે કાર્ય હરમેજ દેવ્યા કરે—૫
- અખંડ સેવા કરશે કદાપી વસેનહીરે બદસેનથાપી,
 મહે નહી કયાં ઊપજનિએવા કરે—૬
- ઊપજન મોહુ ગુરુદેવનું છે કેવું યથાનય્ય શર્યસનુ છે;
 કરે હમેશાં શુચિચાર એવા. કરે—૭
- મિથ્યાન દાહી ગુરુદેવએવો ચિતામણી જેમ ખરેખરેવો,
 માહોશદાએ શિષ્ય હામસેવા કરે—૮
- રે મહા રત્નમુનિશ એવું ઊપજનિમાંહિ મયાય લેવું.
 રૂનિએવે આપરજ દેવા, કરે—૯

રૂપિશ્વર પલ્લવે પ્રગટ દીપે મુગ્ધનાં આપદારથી,

પ્રતિ.—૩

—મોહાલો—

ઉપકારી વિશે અષ્ટક.—૪(ચેત્રે)

છંદ કાવ્ય વા રેણા

કરજો પરઉપકાર સારજો વિધેયધામાં,
વાજે અહુનિશ તારે ખાજા સંવત્સરમાં,
નથિનથિ એહ સમાન માન મનમાં એ શાશુ;
શંપદ પદ ગુણ કેશ એવિણ સંધકું કાશુ,
જુઓ યુધિષ્ઠિર ભુપ કુપ આપદથી તરિયો,
ભરતખંડમાં નામ હામે હામે કેતરિયો;
વેહી શંકર ખુબ ખુબ ધીજનની ટાલી,
કરતો સહુને ક્ષેમ એમ આવરદા ગાંલી;
જુઓ જનકીનાથ શાથ શયજ્ઞાનું કીધું;
ટાલી દુઃખ અપાર સારકરી સ્થાનક કીધું.
ગોયા જેણે રાજ લાજપણુખુમ ગમાવી,
ફરીએશાહયા હામ સ્વામ કચ્છા ઉપજાવી;
વારુનિકમ દેવ દેવ એ પુણુરાખી,
કીધું પાવન વંશ પ્રશંશે દુનિયા આખી,
પરદુખભાજનહાર સાર ઇલકાખ એ લીધું;
નરભવ શુર તરતાશ ખાશ શુધારશ પીધું.
ઉપકારી શહે કષ્ટ શ્રેષ્ઠતા અંગેધારે,
ભુવતપા દિલગીર વીર મનમાં ન વિચારે;
એકલમદલ ઉદાર ભાર ધરણીનું ધારે.
ચાલે પાપ ઉતાપ આપની જાતશંભારે,
ઉદ્ધવે ગિરિવાટ વાટઉજડમાં ચાલે,
દરિયા જંગલ શુન્ય ધુન્યમાં શંક ન ભાલે;

વસ્ત્રા ગરમી શીત પ્રીત કરેન ન દાસ્ય.

હીમનધરી વિરોધા-રસ પ્રેરશે પાન.

જનના નામ જન પંજ મન્યજ તેની;

જાન્ય દોષ ડહાપ ડીપકારક મતિ જેની.

જાપનું કાપ વિરોધ પાડે કાળકરેછે,

ગોસ્થા રાધસાં રોક લોકને ચપક રેછે;

જાખા જન્યો નંદ મદ્યે અન્યે માતા.

જાન્ય-અમન દોષ તોય પજુ વિધિવિખ્યાના.

જામર નામછે તારા જસ ઉપકારી-જેઠા,

રેડે રેનરૂપિ એમ પ્રેમથી દુરંદમ જેઠા;

પતિ.—૪

કથાપટક—પં(પાંચમે)

લિખજતિ.

અરે મનુ'યો મંગલમ રાખી હુમેશ દોષાદિક દુરનાંખી.

શાંતિ રાદા ધ્યાન વિષે રહાશે કથાધકી કાર્ય સિદ્ધિજ ધારે એટલે ૧

પ્રદાર વાક્યો વિપદાદ જેવાં ઉદાદિકે થી નશાહાય તેવાં

હોવા વિશે તે મુંગડીલ મોશે,

કથા ૨

પ્રદેપ કૃષ્ણ અવિમાનવાળાં કોધાંધવાંકયો પડે જેમ લાલાં,

ચાવીરૂનીં રોમ નાદિ ચલાશે.

કથા—૬

કદી નાટી કોષ ધરિ પ્રકાશ નામો હંમેશાં જગમાં રહાશે,

પરો મદાકાલ ગુ-શ માશે.

કથા—૪

પાદાર વિધ્યંબર આદરેછે દુરાનજાં દોષ દુરે કરેછે,

રાદા વરોછે પ્રભુ તારિ પાશે.

કથા—૫

લિમ્બ રાખી મદ મોહ રાલી સ્વરૂપચિંતા મુરખેનુ લાલી,

અપ્યામદીયા અનિશે પ્રત્યશ.

કથા—૬

કથા મુખા લાસ કરેજ કોમ દદા વિના દદ લહેજ રોમ,

પાપો બલીને જહુ રાખ માશે.

કથા—૭

મુનિવા—૫૬—૮ (આડમો)

લિપિજાતિ

વિદ્યા થકી વિષ્ણુ અણુ વખાણે કવિશિરો નામ લખે લખાણે
 દારીદ્રદોષ દુષ્ણ મુક્ત કરે “મ મ મુનિવા હિત ગોપ આપે,”
 અપુત્ર આત્મા હૃદયે ક્ષમાશે મુનીશિરોનાં મતને પ્રકાશે.
 તે નાંજ વાક્યો દ્રઢતાથિ થાપે
 ગીવાણ હિંદી ગુજરાતી ભાષા જૈની મરેડી તિલગી તમારા
 અનેક દોષાય ગિરા અગાપે,
 કરે શક્ત લેશન ખાશનખી તરારહો અથપિયુપ આખી;
 ગાંઆપરે તેજહમેશ વ્યાપે,
 યથા પ્રકાશે નંવકાંતિ તાર તારાવિષે જેમ શશીચિત્ત
 વિદ્વાન સમાજે મુકુની પ્રનારે;
 સેના વિષે યોધ પ્રકારધરી હઠે ન ક્યારે ઊજમાલહારી.
 ધરા અનીની દ્રઢતાથિ આપે,
 કુશાત્રવિજ્ઞાન વધે વિદ્યાથી રીઝવ લોકો સરહુ વચાથી.
 ગાંલી ચિરો જડતા ઊથાપે,
 મુગ્ધા મુનિવાટક બ્રાત આજે સર્વત્રસ્થાને ચતુરાધ છાજે;
 શિક્ષા શક્ત રત્ન ગુર પ્રતાપે.

—શ્રીકૃષ્ણ—

સ્થીર ભુદ્ધિ અષ્ટક—૯ (નવમો)

લિપિજાતિ

હમેશ વિદ્યેશવિષે ભરોંગો ખીજા બધાનું, ધ્રુવ આગરો
 જગતિ યંતા હૃદયે વિચારો અહો મનુષ્યો સ્થિર ભુદ્ધિ ધારો,
 કીધું અનેરું હિતને કદાપી આભાર એમા ન ગણું કદાપી,
 આત્મા અનંતેશ્વરનીજ ધારો, અહો
 શક્તિની શતાપ કરે હમેશાં પાકે નહી ક્ષેત્ર વિષેજ પૈસા,

- જેમને ક્રોધ થયેલો આરો. અ-૩
- જેમની આકૃષ્ટ હેતુ માથે તથાપિ નિર્વે પડેલા હોય. અ-૪
- જેમની ઉદ્ધમ કેમ હોય. અ-૫
- જેમનો તારા મુગે પ્રસારે એકો ખુબીદાર હોયે તે વંચે, અ-૫
- અમારે હીમન સખતારો. અ-૫
- જેમને મંડળમાં વિશેષ માયસ્થ ભાવે મુજબ અતિલેશી હોયે, શાંતીપરિના નામે. અ-૬
- અમારે જિવ્યાર ગિગનદાં પામે થયા ભોજપરે બંસાઈ. અ-૭
- નિર્માણ કાંઈ અપલાદ થશે. અ-૭
- જેમને નદીમાં સ્તીરપુદિ વેળા શરાર સાચું બનશે તે દેશે, નિર્વેકનું તે, કરશે વધારો. અ-૮
- જેમની સાથે અપ્રક્રિય ત ગમે છુટે હમેશાં જડનાહ લાખો, હવેક દામે રિયરના મુધારો. અ-૯

— સંક્રાંતિ —

આગગાડી આદક—૧૦—

ઉપભતિ.

- જેમને જોડે જઠરામિ જેમાં આગાદ તાકાદ કલાય તેમાં, એ વાતમાં જે તકરાર પાડી જુઓ જુઓ આ જળઆગગાડી. ૧
એ ૨૩
- તથાપિ મંદામિ જળાય પેટ પરાદેગો થાય જરૂર છે, એ વાતમાં જે તકરાર પાડી. જુઓ ૨
- સરીવ સાંખાનિયમે દેડે બોરાકિધી કાવ કરી શકે, એ વાતમાં જે તકરાર પાડી. જુ. ૩
- પાણી અને અગ્નિયકી કલાઓ ખનીશકે કાવ લગા બલાઓ, એ વાતમાં. જુઓ ૪
- સંક્રવ નિર્વેવકતા લખાળી થયા મનુષ્યે અધુના નિષાળી, એ વાતમાં જે તકરાર. જુઓ ૫

આભુષણ ગોશાકનાં આલાકિશળીને રાજ
 જગતમાં આણસોને હું મોહનગારોહું;
 અમી નન લક્ષી ભાતે અહોનિશ રૂડીપરે,
 રૂપાલી શક્યદાર હું જ રાખનારોહું
 ધન ધાન્ય પરિચલ વ્યાજથી વધારી,
 અને તીજેરી ભંડારભરી હું જ રાખનારોહું;
 રાજ કાજ ન્યાયરૂઝે પ્રજાઓ ફલવી સારી,
 કુપારી કાષ્ટમાં સહુ દુરકાઠનારોહું.
 કુદરતી માતૃશિક્ષકેવી આશ્તીઓવેગે,
 તમામ વેગલી કરી મુખઆપનારોહું;
 મનવાર રેલગાડી ધડીયાલ સાંચા નલ,
 ફાનસ શાસન નગા રૂડા રચનારોહું;
 સજનોતેમુખ અને વૈરીઓને દુખ,
 તેમ નોકશેને પગારતો હું જ આપનારોહું;
 વિદ્યાશાળા લાયજેરી શોશામ્મી કલા,
 શાળા યત્ર શાળા સારી પઠં હું જ સ્થાપનારોહું;
 કળા સામ્રાજીતિ અથ નિર્માધ પ્રખંધબુદ્ધ,
 કાવ્યદા કાનુન ન્યુસરૂડા રચનારોહું,
 સાહિત્ય પુસ્તક કથા સારવજનીક ખાસ,
 ખૂબીદાર લખાણથી હું જ લખનારોહું;
 મિટ્ટીંગ સભાઓ નિશે વિવિધ વિષય વાળો,
 બારિકીથી બે ધડક હું જ બોલનારોહું
 ફોરટ કચેરી વિષે બારિષ્ટર બની,
 અને દાવાદાર સાથે ખુબ હું જ લડનારોહું
 વાચાલના વાપરીને જડખાનાં જોરથકી,
 કાયદા કલમ ગ્રહી હું જ છનનારોહું;
 રાજકીય સામાજિક બાબતો મુધારી,
 અને સ્માર્યધર્મ તણાં હું કે ઠરાવણહારોહું
 નવી સોલે: સોધવાને મુસાફર બની,
 બપો સમોદામ જરોજર હું જ ફરનારોહું

શ્રીમાં પારા થય ડીંગરી ઊદારપાગી.

મુખરેલો પદ્મરનારોજી,

જ્યોતિષ વાસ્તુ હુન્નરનીતિના મથ.

શ્લોક ૭

પિવડે સાંરીપેડે હુંજ ભણનારોજી

રે અભિમાની મુક ત્રિલોક પિતાને શેવ,

ખમ્બરી કહે એમ તારોજી હું તારોજી;

મગધી તારો તારો તારીને ઊતારો પાર,

અપરાધી તારો હુંજી શેવક નહારોજી;

મુખ્યવાપ્તક ભણી વિનય કરીને,

શ્લોક ૮

ફેરા તમારા ચરણમહી પારો વગનારોજી.

શ્રી મુખરેલો નમઃ૨૫

(અંતઃકાંડ)

મમસ્તુતિ અષ્ટક દિબગી—૨૬.

જ્ય જગદાધારા માહનગારા મુખરેલોગં પ્રભુધ્વાસ,

નરનારી તારો પાપવિતારો કાવં મુખરો દુખવારો;

મહુ તુજથી હારો વ્દેમ વિશ્વારો માત્ર પધારો અલ્પમાન,

રેવ રેનારા નિધિ ભરનારા ભય હરનારા. નરનારા. જય. ૧

જ્ય ત્રિભુવનસ્વામી લગત ખામી પારી પામી બહુનામી,

તું અનંતમી અવિચલપામી પુલ્ક પ્રજામી નિષ્કામી;

પથમગનિગામી વિશ્વવિરામી દાદિવામી બહુમાન. ૨

જ્ય કેવળપારી માહવિહારી અનિગ્રહપારી અવિહારી,

તારો નરનારી સાન દિવારી મહાકેવારી હપારી

મહામનગારી આદિ તારી સરજનપારી દાધવાન. ૩

જ્ય આમચિત્રાલી નવપ્રકાષી આશાપામી મુનુગમી,

દાલી મહાકેવારી કર્મવિજ્ઞાની મવારની નર નામી.

પુરુષ આજામી ગિરપુન્ડામી નવનાજિહામી દા ન્યાન. ૪

જ્ય જ્ય અવિદ્યા હરિવરના જ્ય દેવના મહામન.

જ્ય જ્ય અવિદ્યા હરિવરના જ્ય દેવના મહામન.

તું યાજક ચિંતા વિન્ન હરતા સરણુ બ્રહ્મતા સહુ તારા.
 જય શિવગુણદાતા તું પિતૃમાતા ભાવિકભ્રાતા કર સાતા,
 તુજ નિકટકરતા જ્ઞાનિ ગણાતા તુજસમ થાતા પંકાતા,
 છે તુજ રસરતા વિદ્યવિજ્યાતા ગુણુની ગાથા ગણુનારા.
 જયજય કુરુણાલા પ્રભુ હુંદાળા શુભ કર્માલા ગુણુવાળા,
 જય જાહજમાળા ધીર્ય વિસાળા શામ સુખાળા યશવાળા,
 નરનારી વાહુદા મોહનમાળા અમૃતપ્યાલા પીનારા.
 જય સામન્તિનેંદા ગુણમકરંદા ધીર્ય ગિરિંદા જિનચંદા,
 શેવત મુર હંદા ભક્તનરેંદા તેજદિણંદા મુખચંદા,
 કલે રતનમુનિંદા મેં તુજબંદા જય મુખકંદા આધારા,
 જય જગદાધારા મોહનગારા મુખ કરનારા પ્રભુ પ્યારા.

કવિ પ્રભુરતુનિ અગ્રક.—૧૬

ૐ(૦)ૐ

અથ પંચક.

દીપજતલી

હરભ નિભાક સરીર પામે કુટુંબમાં મેજ રહેજ મેસે,
 મેરી મેરીનાં વળમે ન હામ મનુષ્ય રૂપ ગુણથી ગવાયા.
 તેના પ્રવાહે દીવસો ગમાવ્યા ગરીબ લોકો હુબથી દમાવ્યા,
 પદે નવજતલી નરનાંગ આયા. મનુ-
 મુલ કેદારવિદે તે ન વાર્યા વાર્યા કદી તોપણ ના શુભાર્યો,
 હમા કુટુંબે ભગવૃત્તે આયા. મનુ-
 તેનેજ કુટુંબે કરજે વિમારી આચિત્ત ચિંતા અદ્ધતી પધારી.
 તેના ખલા નારા વદે પદાયા. મનુ-
 કિ. પવિત્ર. કે જગતિ કદો વાગે હુવથી દુષ્કદાં કદો,
 તેના જગત્તમે મુનેવ અમે કદો આર રતનમુનિ ઉત્તમે.

કવિ પંચક.

આર્યા.

સ્વપ્ન તરૂની નમણી શિરસાલુંગકે છુમ રળે બેતાં,
મુઝે નિરખો બાહ બેઠેકે નિષ્ઠા કિલ્લ પોતા.

૧

સૂર્ય(૦)ચંદ્ર

મૃત્યુભય આવીરૂની.

ગરબી.

નથી વિદ્યમાં વિદ્યામ રવાશ માત્રનેરે લોલ,
પિતા માત્ર ભ્રાત્રનારૂંદ ગાત્રનેરે લોલ,
ભૂઆ જાત્રમી જુવાન ચ.દયા જાયછેરે લોલ,
નથી સ્થિર સ્થાન કોઇને સોંપાયછેરે લોલ.

૧

કવિ કોવિદને કોઇપતિ ભુપતિરેલો,
કૃષી દોહિલાને દોષનિધિ કંપતિરે,
મહીચાર ચંદ્ર ચત્રભુજ ચાલીયારે,
ભક્ષા ભોજ ભીમ રવધાનુ ભમાડીયારે.

૨

કર્ષા કિરૂની કિરૂજશા કિસાકમ.રે,
કુર્યા કુશુકશા કૌર્યો કુવાદમાંરે,
વેર્યા વાશુદેવ વામુકી વેગનમાંરે,
મળ્યા ગીજનીનાં ગાદીપતિ જ્ઞાનમાંરે લોલ.

૩

કોઈ કાસઈ કુરાલ બચાલ મુકતારે,
મરે જમુન જલનાથ પાં મુકતારે,
અહો હર્ષ શોચ કરે કરે લાભથીરે,
મહા મોગ ભરે મ પ મોં આભથીરે.

૪

કરી કોડવાર કરે કરી આટલરે,
મરે મામિયો મરીરે મુદ્દાં કાર છરે,
ખડુ આદશા બરેડા કરે એદનાન,
વચાચનાના ન જાન માને કેદનિરે.

૫

આવી.

મન તરણી નમણી શિરશસ્ત્રમકે છબ રમે જોતાં,
મુખે નિખો બાહ બેઠેકે નિજા કિડાં પોતા.

૨૦૦(૦)૨૦૦

મૃત્યુભય આવીસી.

ગરબી.

નથી વિદ્યમાં વિદ્યાસ રવારા માત્રનોરે લોલ,
પિતા માત્ર આતનારનંદ ગાત્રનોરે લોલ,
જુઓ જાલમી જુવાન ચ.દયા જયછેરે લોલ,
નથી સ્થિર સ્થાન કોઈને સોંપાયછેરે લોલ.
કેવિ કોવિદને કોઈપતિ ભુપતિરેલો,
કૃષી દોહિલાને દોષનિધિ કંપતિરે,
ચદીચાર ચંદ્ર ચત્રભુજ આડીયારે,
ભક્ષા ભોજ ભીમ રવયંભુ ભમાડીયારે.
કૃષી કિંચી કિરોજશા કિસાદમાંરે,
કૃષ્ણ કૃષ્ણકંઠ કૃષ્ણો કવાદમાંરે,
વેણ વાગુદિવ વાગુડી વેગનમાંરે,
ગાયા ગીજનીનાં ગાદીપતિ જ્ઞાનમાંરે લોલ.
કોઠા કાલછ કરાલ વ્યાસ મુકનોરે,
મરે જગુન જલનાથ ૧૧ મુકનોરે,
અહો હર્ષ શોષ કરો કરા લાભથીરે,
મદા મોત ભરે મધે મોં । આભથીરે.
કદી કોડવાર કરો કરી આજીરે,
મરે શાંતિયો શરીર મુલ્કાં કાટ જરે,
મદુ આદશા બરદા । કરે એકનીન,
વધાવિનાનો ન વાળ માને કેદનિરે.

યની મીઝજીને મગરૂરી દાખવેરે,
 ખરી ખંતથી ખંચીત મહ્યો કાયદારે;
 કરો કૃતાંતનું યાદ ગુપ્ત કાયદારે.
 યની બાહાદુર બહુ બગી હાંકતારે.
 નથી માનવીનાં ભયથી શંકતારે,
 ઊભો અભિમુખ કાલ કેવો કોપથીરે.
 દશે ગમગાવી ગેબતણાં તોપથીરે;
 અરે અભિમાની હવે હૈએ ચિંતવોરે.
 કરી ઊઘમને નકી અંતે જીતવોરે,
 ખરી કાલજીથી કાલજીત નીવડોરે.
 યજી જીવો થસે લાલવાર કેવડોરે,
 મહે મૃત્યુજયપદ મોતમહંતુરે.
 કરો શીઘ્ર અંત અતિ બેવાદંતુરે,
 દરે રત્નરૂપિરાજ રૂડારાગથીરે;
 કૃપાગુરૂની ગણામણે અધાગથીરે

५३६.

~~SECRET~~

ગાણધરની સજાય.

पधारे पीयरभागी ये राह.

मण्डोदरा मातृशत्रुनिनां व्यधीपति वृन्दभुति प्रथमव्यासगारः
 ७ पर्ववार मातावीर श्वाभीनां.

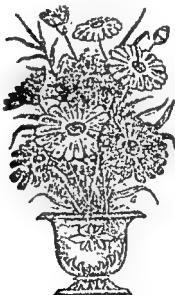
અગતીનુતિ વાયુનુતિ વ્યક્તિ મુવવાદી મુવરમાં પ્રવી.
દે તખતશીન:

महीपुत्र भारीपुत्र शासना व्यङ्गिने अयसभान.
गुम अयदान.

મુનાથ પ્રેનારજ મુનિવર વીર શિવ પ્રભાસ કીશર,	મા	૪
મુનાથ માર,		
મિત્રીશ લક્ષ્મી આરક્ષાનનાં આરમ્ભગણા ધરનાર,	મા	૫
આધ દાનાર,		
મદુર કરે શબ્દ પ્રાણીનાં આધા અવિચલ શિવપુરુષ,	મા	૬
નમુજ ગાય,		

કલિ.

ૐૐૐૐૐૐૐ

રાગ ખીભાશ

પ્રભાતી.

એક દેવ શેવો જ્ઞાના એજ શત્ય દેવો દયારૂપ અનુપ જોકો,
અનિર્વાય જેવો.	એક દેવ. ૧
વેદ સુત્ર મંથ બાપે આત્મદેવ સેવો,
જેન ધમ્મ પેગંજરો એજ માહાદેવો.	એક ૨
શક્તિ વ્યક્તિ ગુપ્તજ્ઞાન એજ વિરતુદેવો,
હિંમ્વ મૃત્યુસૌકં શર્યવ્યાપીકેવો.	એક ૩
આદિ અંત્ય મધ્ય નહિ અનુમાન તેવો,
દર્શનીત નામ જેનું એને ચરણે દેવો.	એક ૪
નિરૂપાધિ નિરાકાર નથી અન્ય એવો,
રેડ રત્ન આગરૂપ એજ દેવ શેવો.	એક ૫

કવિ.

(૦૧૬૬)

શ્રી પ્રભુપ્રાર્થના.

ગીતિ.

બાળકે ભવનારૂઢનાં ભાવિત વચ્ચેનો રહીપદે સપક્ષા,	૧
પાપ અનસહારૂઢનાં ભારજે ભક્તિ ધરી સન્મુખે પગલાં.	૨
એ છે મુખનોદાતા પાપ પ્રસવકરી તમામ આપણનાં,	૩
હરે પુરસ્કારના આંગુ લુપ્તે કુરૂણાણુ પાંપણનાં	૪
ખાળામાં એસાડી મુખચુખન કવિ વિપત્તિ અપહરે,	૫
પૂરણ હેન દેખાડી ભક્તવચ્ચલના ધણીજ આદરે.	૬
આપણનાં અપરાધો વદને વદતાં હિંચાળ કદી નાવે.	૭
પાલેકા હરે ચંદિ એક પલકમાં પનાથ પડ્યાવે.	૮
હિંસા દોષ જગાડ્યા ખાટું બેસી મનુષ્ય જલવાધ્યા,	૯
જુલો નસેશ જગાડ્યા અવરે - જે અવજ અધ્યા વા.	૧૦

મૈથુન મન શંતાપ્યા વિશ્વ વિરૂધાચરણકરિ ઝાઝા,
 ગુરૂવચનો ઉધાપ્યા ગુણવંત પુરૂપતણી તણ માળ,
 મિલકત મમતા ધારી દુર્યશનો દાપ વિશ્વવિશે શેવ્યા,
 ઊપકારો વીસારી અવગુણને ગુણકરી મને ટેવ્યા.
 કોધાદિ દૂષણને વધાર્યા વિલાવરસ નિરસાચી,
 નલજ્યા જગલુપણને નશક્યો રીયવિષવલ્લી જરાકાપી,
 એમ અનંતા દોષો ક્રોધવિના કડકડાક પછે લાગા;
 સંભાર્યા રોસો લેટા પ્રભુને નહિથશે ગાંગા,
 એ દાસીને બીજે હાહા ખેદ પુકાર કુણ મુણશે,
 દિલમાંએ ગાઠવીજે અન્યઉપાય નખિજે કિંહાં બનશે;
 મારેસાયકલોકો જગનાયકનાં પાયક થમરેજો,
 રખેઆતાં ક્યાં ઝાકા ખાંડાંનું ખેલજ ખેલીરેજો,
 વરજી અન્યચિટલને સમકિત લેજો શ્રિયાંશ આત્મજનુ;
 ધરજો ધીંગડમલને રાહરૂપાલું મલે અધ્યાત્મજનુ.
 કરૂણાલા ગુણવાલા હરિહર જલજશનાદિથી મોટા
 રખવાલા હિતવાલા હરશે કિંકરજનોતણા ટોટા,
 શરિતાપતિ સમઠેવો ગોખપદશરણી કુટવતણી ચેખટા;
 મલશેનહિ ક્યાં એવો નિરંજનનાથ વિષે ધરો નિષ્ટા.
 મલશે મનહર માયા અલખેલો આપશેજ અલખતને,
 કરંનિજ અર્પણ કાયા જિનનામરૂપધર રજુધર ખતને;
 શર્વાધારા પ્યારા અલરણુ લરવા રણુવિશે રખવાલા.
 બાંધ્યા સરસા ધારા નરનારીને તમામ હિતવાલા,
 પ્રાયશ્ચિત વિદારી પાવન કરજે કૃપાલુ હરધડીએ;
 બલિયા તવ બલહારી અમને નલવુંહમેશ તુજવડીએ.
 મત્સલણી જ્યમ પાણી શારંગ પાણી રૂચેજ કમલાને.
 વાણીને જ્યમ વાણી તેમ રૂચ્યાછો જિનેશ સઘલાને,
 કિંખહુના મુખખોલી શંભલાવું સહુતને આટાણે;
 શુકલું અંતરખોલી અરજમરજી તમામતું જાણે.
 નથિકોઠ અક્ષર એવું પદ શબ્દ શ્લોક પદાર્થ જગમાહે,
 નમુનો નમલે તેવું ગુણ સ્તવના કિમકરી શકુંપ્રાહે;

પહેલાંયજેછે સતવના રૂપેરથે કવી કોઇ.	
હોએમ મહેછે દીનિઅવશાન નવિધામશેનોઈ;	૨૧
ફેરની પાપો તારીશહુને ધરે સદા સગે;	
વામી સંકેદ કાપો વરેધનતિ રત્નમુનિરંગે.	૨૨
લીખી પિંગલરીની દાક્ષિણ્યકપમાં રથા મુખે ગીતી;	
રીપ્રભુ પદમાં પ્રીતી જરૂર જશેજડના તણી લીતી,	૨૩

છતિ.

—(૦)—

ગ્રાપદેશ વિષે પદ.

મંગલોદાદામાથે ગાજે ગજેધર રૂડારાજે.		
આધમીગયા એવા આજેરે જગતવાદ્વી,	જો રક	૧
ભુઆને જગતમાયારે;		
અમીરનાં અધીપતી વણવડા વિરવપતિ.	જગ	૨
ફરવયા દિલીપતીરે		
શાલીતીતે શલા પુરી માનવંતા મગરૂરી,	જગ	૩
અલીગઢ તેની છુરીરે.		
સરીરધી પામીશાતા જગતમાં ન સમાતા,	જગ	૪
ફરવામાં દરનાતારે;		
ધન શાલીબદ્રજેવા અકત્રતી વાશુદેવા.	જગ	૫
ધાના પરભવે એવારે,		
ધનથી લેકોઈ હવે જગશેદ શીઃ ધીવે;	જગ	૬
શીયાણતો શાહી હવેરે.		
આમુખને રૂધીવાલા ધોકારે અગાડી પાલા,	જગ	૭
શીડીશ આણકુર વાસારે;		
ભુઆને જગતશેદ દેવે તેને દીધીવે.	જ	૮
અન્યાનતિ આમુદ્રકરે,		
મગન ફરીર ભુઆ મંત્રવાદી ગાયા હુવા;	જ	૯
મગાણમાં અલી મુઆરે.		

રેવળાં નમુને કૈવ, કનકા રહિયે બેવળ.
 જમ આપવા સુને કૈવલે.
 મારવેલો અધીયોળી સોફમ પીખાંતળી.
 મદિનગી નગી કનકે.
 કિયા મમચેડ કાવ સુવચન મોજસજ.
 મોવેતળી મેસીમારદે.
 પીડનાં જમનપાનિ પૂતાંતળી કૈવ મુળે.
 કનકજીવિ કૈવલે.

કનકજીવિ.

માહાસત્રથી કનકજીવિ સ્વામીની ગજર

પદાદિ પીડવળાળી એ રહી.

વીરચરણ કનક પ્રભુમી કરી નમુ મળધર માવમ સ્વા
 કૃત ગુણમામ " કનકજીવિ સ્વામીનાં "
 કનકજીવિ વિદેશ મનોહર પૂજા દૂતનક સ્વામીનાં પદક
 મુનિગુણે દા.
 સૂત્રજ્ઞાન આપવા પ્રકાશથી દીપ મુનિવરમાં શિરનાજ
 ભવોદધિપાજ.
 બદકાયજનુ પ્રતિ પાત્રા. પચ માહાકુલ પદવા ધીર
 ગુણેહા ગંભીર.
 બાવીશ પરીશલ છત્રના તારના ભનિજન પ્રદ,
 દીપ જિમચદ;
 જસમુબદેશના સાંભલે પ્રતિજ્ઞાએ આહારનેપાન.
 ઉપોર કલ્યાણ,
 જબસગ દિનકર ચંદ્રમા અધકાર કરે શલુ દુઃ
 અધીકહે નુર,
 તબસગ ગુરુગુણ જસરહો આપો બોધ દૂપનાંનિધાન.

કો ભુગપ્રધાન,	ક્રમ	૮
અનંતરપાંખી મુરસોડી લલેઆવ્યા ભરત મુજાન;	ક્રમ	૯
સોલિપકાંઠ.		
શાંત દાંતવાચાત્ર વૈરાગથી વીરશાશન હિદયોતકાર.	ક્રમ	૧૦
જુગન અધાર,		
મયજલ તારણ જહાંગઠો રતનમુનિનાદેવ;	ક્રમ	૧૧
સોશદુ શ્રેય.		

કલિત.

—(૦)—

કલિત છંદ.

ખલકનાં ખરાદેવ આપછો સકલ પ્રાણીના તુજ ગાપછો.	૧
તુમહિના સદ્યા દુખ નકુના મનુષ્યાવરોને નિગોદનાં,	૨
ગરબની વ્યથા ભોગવીધણી કરૂણભાવથી સાંભળો ધેણી,	૩
નરકમાં ગણોપાપકર્મથી મુખનથી જહાંગસેરામાનથી	૪
પનર જાનિનાં દેવતા શંકે હરદમેગસે એકઠાસવે.	૫
વિવિધ શસ્ત્રથી તાકનાં કરે દિલ દયા જરા તેહનાં ધરે,	૬
મુદંગરે ફરીફેર વાલતા નિરુદ્ધી પળે કંઠે આજતા,	૭
કરવને કરી કાણની પરે વપુ વિદારિને ખાઈ ભરે.	૮
મનુજાગિ ગતિ પાપથી લભો પ્રપભ સ્વાનને હિંડોઝવો,	૯
મનુવરોગનિ આપદાશહી ભુખતુપા જરા વેદનાં તહી.	૧૦
વિવિધ રોગનાં કષ્ણ તુલ્યછે ક્ષવિંદ એકથી અદ્ય મુક્યછે,	૧૧
મદિરે પામીને શાન્તનાં ક્યો અફત મરખે દેહ મુ ધયો.	૧૨
મુકૂત દેહથી ના ક્યોરતી અરણ્યમાં યથા જંમ માલતિ,	૧૩
અરર એવરી ભુલધાપથી કિમ બચુ હવે મોહ તાપથી.	૧૪
અરર એવલા કષ્ટમે સદ્યા મુરનુરે મદી ભય ના કદ્યા,	૧૫
કરમયા પ્રભો પાપમાલને કરમ શત્રુઆ સીધ દાલને.	૧૬
ફેરજ માલને એ ન નિર્વહી કરજ કરમનાં ભારને વહી,	૧૭
અરજદરહુ આપ પાશથી નરજવાનને મુક પાશથી	૧૮

- દશગ્રીવની આજ્ઞાના મહે પરિજનોત્પત્તી આપવાદશે.
 મહિવંધવની ખ્યાતી વ્યાપશે, મુનિ ૭
 મહે જાવકે લાભખોરમાં નહિકદી પડકૂરચોટમાં;
 નિવરણમાવની રેમ આપશે મુનિ ૮
 માં લે, સદા તારા જીવતી મુદ્રતી જશે જ્ઞાનધી-મતી,
 મહિવંધવના સદા નામ વ્યાપશે, મુનિ ૯
 મારે દેશ કે દેશમાં જશે નિજ શુભામાં સર્વદા વશે,
 સંભવ કોઈમાં તેજ ફાવશે, મુનિ ૧૦
 મમજીવણ આદે મહા પ્રાંતદિને શહે તે પરીશદા,
 મુવન પાસનાં દીપ્ત પામશે મુનિ ૧૧
 દીપ્ત મારે દેશ આપ દેહને મહુધોપરે વીર તેહને,
 જિવંતી, શદા શિવ આપશે, મુકિ ૧૨
 મહિવંધવને શાંભળી શાંભળ સમજુ વૃત્તને આદેશ બહુ,
 મહિ મુજેદની શીખ માનશે, મુનિ ૧૩

સમાપ્ત.

(૭)૧(૦)૩(૦)

અર્થજાબદ--વિ. માલા.

૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮

भावसन्धेयणसंजमे. पेहासामाइयंचचारित्तं
आह । रसत्वापरिचाइ. जिणय्ममांचित्थिरिक्करणं ?.

समाधिस्थ—१८०००—

2.

[illegible]

મર્યાદાના
૬૦૦૦	શુધ્ધતા
૬૦૦૦	વિભાગ
૬૦૦૦
વિવેચ. ૨૦૦૦	પુલેચ ૨૦૦૦	નપુલે ૨૦૦૦
૬૫. ૫૦૦	ખિત ૫૦૦	કાલ ૫૦૦
મઈના ૧૦૦	ગુપ ૧૦૦	આહી. ૧૦૦
ગડપ ૧૦	હિય ૧૦	કશાય ૧૦
બધલુ ૧	ગણ ૧	સરાણુ ૧

ભાવ.	ભાવ.
૫૦૦	૫૦૦
મલુ ૧૦૦	સેરા ૧૦
૧૦૦	૧૦
૧૦	૧

કેવલ ૧૦૦	જાલ ૧૦	નજી ૧
૧૦	૧૦	૧

૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦
૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦
૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦
૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦
૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦

મર્યાદાના વિવેચ ૨૦૦૦
મર્યાદાના પુલેચ ૨૦૦૦
મર્યાદાના નપુલે ૨૦૦૦

મર્યાદાના

૧૦૦૦

मुत्तागोपेनाणं दानं पाणाद्वाय वेरयणं
आयरियेवेवाचअणामगपस्सणामं गोममणं. ८
मोसमारगय- घ. — १८०००—५.

मोक्षमार्गग्रन्थ-घ.-१७०००-१.

सुमाग	अथा.	तइल.
६००	६००	६००
नाल.	इशज.	अरिज.
२००	२००	२००
दाल.	दीस.	तथ.
५००	५००	५००
पानाज.	ममवा	आदिना.
१००	१००	१००
आथ.	छिज.	तइली.
१०	१०	१०
अपंग.	गयाडा	डापी.
५५५	१	१

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

વાસ્તુ વિદ્યા પાકશાસ્ત્ર સંરેઠા સંકારછે,
 પાશુપત રતીતંત્ર રત્નકહે રાજ નીતિ,
 રશાયન કાત્યાયન શાસ્ત્ર ચિરદારછે,
 કુરાણુ તાડીમનામો કિતાબને બાઈબિલ
 ઇતિહાસ ચરિત્રને હુંનર હજારોછે,
 સ્નોગ્રહંદ કારપરી વ્યાકરણ પિંગલ ટીકા,
 ચુર્ચીને રશમંથ કાવ્ય અલંકારો છે,
 રાશમાલા નામમાલા ચૃદામણિ યોગ શાસ્ત્ર,
 સર્વ દેશ લિપિ લાપા શિલ્પશાસ્ત્રકદોછે,
 આગમ નિગમ સૂત્ર ન્યાયભાંય નિર્નુકિત
 રત્ન કહેમે ધર્મ ગ્રંથ ઊગરવાનો આરોછે,
 હાથી દાંત કચ્છવર્ગ ગજ ઘોડા પશુ વર્ગ,
 શ્રેષ્ઠાચાક્ર મોનોચાક્ર છાપખાના જાળછે,
 કલાદ શુતાર તાર રેલગાડી મનવાર,
 જાદુ મેસ્મેરીઝંજુન લૂતાકર્ષ તાળછે
 ભુંજંગવીછિને ગુણ અનેક પ્રકાર જેર,
 ટાલવાનું કલા મૂલ ઔપધીનાં સાજછે,
 સર્વ રત્ન પરીક્ષામાં ભુમીધર નકસામાં,
 લેખન પાઠન ક્રિયા રત્ન વિદ્યારાજછે,
 શારંગીને વિણાતુડી નેફરી દદામા ભેરી,
 બજવાની રીત સહુ માણસોને ગમેછે,
 માલગુવા મોળીશેવ કસાર જલેળી કુર ઘેખર,
 ને મોતીચુર શાસ્ત્ર પેડા જમેછે,
 અગાશી મોલાત મેડી બગીચા બજાર શેરી,
 ગોખને દિવાનખાના ઝરખામાં લમેછે,
 નારક રમત બાજુ ખેલ ખુશીમાં તું રાજી,
 રત્નકહે વીરવાણી ચિત્તમાં ન ગમેછે.
 ચક્રવર્તિ વાસુદેવ નરદેવ માહાદેવ
 ધનપતિ બલદેવ સોમ ગુરુ સૂરજ,
 બાદશાહા પ્રેક્ષર શેનશાહા ગવનેર,
 અમીર વાઙ્મરાય ગણ બાહાદુરજી.

મિધ્યુષ સાધકને ગુણવંત આવશ્યક્તી,
 હાથ મોઝા મુખી દુખી કાયરને સુરચ,
 સ્નેહલે વાર વાર નકી કાન માંડીધાર,
 જગતનાં પ્રાણિધાને મરતુ' જરૂરછ.
 વાનરેકું સુરપાન જ્યારહું ધીધુંસેવાન,
 ભગે મરણાન જોહુશાન કદાં છસોકું.
 હાજર સાદમે મુઠ તામેહુવે દિગમુક,
 કોનશા મકાનપર બેઝાનગા કિશિકું.
 આપહું આગમ હીન દુસરેકું પાંખીન,
 કરેગા મિશકીન ધનવાન તિશિકું

૧૮

૧૫

છંદ મંદિરા.

જે સગી જામ સિંહ બિચારત જેણ કદાગિત બંદરકું,
 નગરીપર નિરજકરી ભગતિ ધરકે હરી મંદિરકું,
 જાન મુની વીરાતશ ભગે ફગ ફુલ ધરે તળ સુંદરકું,
 જાણ ભરી તનકાજા ધરે કરી ચાલ મહેતાજ બંદરકું.

મનહર છંદ

હુશીને વાંદરનિહા સિંહને ભાવન એમ,
 આપ પત્ર હુશી જુએ હા-ધિનય વાપને.
 તકાકો મારીન તરુડાજા માધે પાતે જળ,
 રતન કદળ લાગો કાટી મોટો રાગતે.
 રિચિય કેજાત દેખી આવબાધી ભાજે,
 સ્નેહાજની અપારથકી બચે તારા ભાગતે,
 કરી કુચર મર્યા સુરતાની મદ્ય જુડ્યા,
 કદંબુ કપાલ નેના પુરુષ અભાગતે.
 ન્યાય નિરૂપણ ક્યો ન્યાયનો ન અગ બદલો,
 બાલમા અધીકા કરી ગાથા નાટી મીખજે.
 વ્યાકરણ કિલર બચે અચકા ન અંગ રીંગત

૯

ચમક નશીખ્યો પછી ચમક્યા શુ થશે
 મનુષ્યની સ્તુતીકરી વિર સ્તુતિ વેગળોછે.
 મારગ ન ધોપવાથી મારગ ન મળશે,
 અંથનો અભ્યાસ કરી અંથ પરીત્યાગ નથી,
 રતનકહે ભવપરીભ્રમણ ન ટલશે.
 વીરનામ ધર્યા પણ વીર પ્રભુશેવ્યા નહી,
 ઊપાશક બન્યો અને ઉપાશક ન ભણ્યો,
 પિંડસિન્ધુ વસ્ત્રાદીક સંગ્રહો અપાર કરે.
 ભાગવત જાણ્યો પણ ભગવતી ન મુણ્યો,
 ઉત્તર અનેક દીધા ઉત્તર ઝયણ વિના,
 આચારી કેવાણો પણ આચારંગ નભણ્યો,
 વેદપાઠ શીખવાથી વેદઠાઠ છૂટ્યો નહી,
 રતનકહે વનવીથે ભુક્ષા જેમ હરણો.
 સહજેતી સહાય થકી લોકનો વિજય કરી,
 લોકશાર ગ્રહવાથી જ્ઞાન નહી પામશે,
 સહાધરજ્ઞાવાન નર આચારંગ પ્રકટપતે,
 શીખવાથી જગતમાં જશ મહુ જામશે,
 વીરના આદેશથકી વ્રત પચખાણ નકી,
 જન્મ જરા મત્યુ શોક દુખ સહુ વામશે,
 ધર્મે મુરતર ખંધે રતનકહે વીર મિત્ર મુખ્ય,
 કુંભ ભરી ભરી વાર વાર નામશે.
 તૃપ શાન્તસહસ મુગ્ધબંધ જાકેવશ,
 એતાલીશ લાખ ગજઘોડા રથ સારથી,
 કોઠ અઽનાલ વર પાયકશેનામેનર,
 બાર કોડી વાજ વાજે શોભાછે અપારજી,
 શાંત આદિ દુર્દૃત પારશીક જાતિ વંત,
 સાગરચક્ર એકલાખ કાંખોજ તુષારજી,
 રતનકહે લોકનાથ રાજેમતી નેમનાથ,
 વિવાહની શાહેખીનો વિસ્તાર અપારજી.
 મહારાજ પચાનર શાહશ કુમાર રેવા.

અરિ મદન પંગલડા બહાલીનારુ.

રિ રેન શાતલાખ પાનીપધી,

અનાદ્યી તેરલાખ રેવાગતિ યાદવકુમારુ.

દંદનમી આરલાખ અંગગતિ પાળ રાત,

લાખ નર અપ્રમંગળ તુખારુ. રતનકંદે

૧૪

માદાનેમી પત્તરલાખ આગનીપધા નવલાખ,

રહનેમી ચંદ્રપ્રભા તુખાર ઊદારુ,

ધોડુ જમે ધોડુ એલે ઠાકુરને ધોડુનમે,

પરનારી સરોઢર ઊગાળા દાતારુ,

પદુવશી ઊડકોડ હુગધર રણકોડ,

વિધાધર વિધુધને પાંડવ દશારુ. રતન.

૧૫

કોઠ કોઠ રોજવાલા ચોરાસી કરોડ આળા,

ગીનગાવે છપન કરોડ ધગધારુ,

શુખાશન માંગલિક બાર કોડ ત્રણ લાખ.

રમાછવ ત્રણ કોડ આમર વિચારુ,

કોરીલાખ નીશાનને. છતુ. કોડ બેરીવાળે;

નેધુની અર્ધ કોડ ચલે છદીદારુ. રતન.

૧૬

સાઠ કોડ શુગધિક નવ લાખ માદલને,

નવાણુકરોડ વેલ બેઠા નર નારુ;

નવકોટી દીમતનો મુકુટ બીરાજે શીરે

આહવાલીશ કોટી નિષ્ક તિલક ઊદારુ.

પચીસ કોટીની વીટી શતાવીસ લક્ષ કાચી,

દેવદત કુદસનો મલ કોટી બારુ. રતન.

૧૭

પચીસ કોટીનો દાર પચીસ રાહુર કાપા,

આખજનો અર્ધ દંડે નવમદો દારુ,

પચીસ કરોડ કળા બેઠા એકાલુ કરોડ;

ચાલીશને પાંચ કોડ આબુઅધ સોરુ,

ત્રીસ કોડ સોનામોદાર વાણુદી પવીત પગે;

છતુ કોડ જવાહીર દંડુક ઊદારુ. રતન.

૧૮

ફસખ કોટીની નેચ શાહલી ઊદાર બચે.

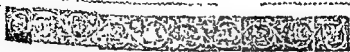
જાણીએ જાણીએ આલે ઉગ્રાચન દ્વારે,
 મથુના પાંદાર મુની તવ ત્રિભાવનમની,
 દાન આપી જગત્પાળી ગર્ભાગિરનારે,
 મહાસતી સલેમતી પ્રભુસાધે પાળી પ્રીતી,
 આશિષ ગેવીને હુવા બેઠું નિશ્ચારે,
 વિવિધ વિચાર કરનાર પાળુ કદી જોતે,
 પ્રેમદાથી પ્રેમપદે ખીજે હામવામથી,
 સરીસુ અગકાર શિકલ રૂપાળી પાળુ,
 નખથી ખરજખલે છીલે આંખ પાંખથી,
 સ્થિર ચિત્તનુ દુઃખ કરમાડુ માલા ધરી,
 એક નિશ્ચય ગાળવાથી રીઝે ગમ નામથી,
 પાપાગાધ રાજમાલે ન્યાય પતો નહિ મળે,
 ચાર શાહુકાર તજા શીઝે કામ દામથી,
 સંસ્કૃત લાડીન ચીકે એલડીક નુદાનોક,
 જંદ વિનદિષા દેવ યાગક શીનીક છે,
 પેહેલવી બંગાળી લાઈ મરાઠી બોખારા,
 દરી ખીસારેકા દરેકાની હિથુ મોગોલીક છે,
 ધેએ જુર્જરી તુકે જર્મની ગેનજેડીક,
 માગધીને ઇરાલીન શિધી લાહીડીક છે,
 મનદાતા મુલી તેમ આરળી ફારસી,
 એમ મહાપદેન ગુશીક ભાપા શેમેડીક છે,
 નિજંગી સાસીઆડીક હિંદુસ્થાની શીરીઆક,
 રૂપિયા શમસ્યા તેમ ભાપાઓ પ્રસારે,
 આર્થ પ્રજા મુખ્ય જાણસે મીતિતુરાની માન,
 ત્રણ ફાંદા આલે આજ તેનુંજ વિસ્તાર છે,
 પ્રસાંધ વોરણ થકી દશ જ્ઞાતિ અથવિયે,
 મુખ્યતાથી આજકાલે ભાપાઓ હજાર છે,
 રત્ન કહે ભાપાંબુધી અગાધ અગાધ જોયો,
 પ્રમાણ અકલવાન કોઈક ખીતાર છે,
 મુર્દ દીશે માથુ રાખી મુનાથકી મનુષ્યને,

માનસિક શક્તિવધે મારકંડ કહેછે,
 દક્ષિણ તરફ શિરે આરોધ્યતા સરિરમા,
 પાત પિનાકે સાંતી ફૂટી નીતે રહેછે,
 દુષ્ટ સ્વપ્નદુષ્કારાદિક પીડા ભય ભય,
 પશ્ચિમથી મનવના સરીખે કહેછે,
 ગભમુત્રી કરે પગ દોતર તરફ મુખ,
 વ્યાધીઓ આકાશ મુખ, લેશવડે મહેલ,
 દેવધર્મી બનું ત્યારે દેવ, એનકાએ મને,
 પેતાં તપાસી લેનાં તપથી ઉદારછે,
 આપના સિધાંત જોઈ બુદ્ધિ તેમા રાત્રી, અમે,
 દિગ્ગમથી દેખી બામે દશ આના સારછે,
 નીની મંથ નિરખેથી નિદેવળ ન્યાય વાસે,
 પૂરાબ પ્રકાર લેનાં દારદ અપારછે,
 કનકમુનિ કહે, એમ તમામ ફાંલ્યા, જોતા,
 માનવના ન્યાય ન્યાય મનના વિચારછે,
 તેનિ કહે જિનરાજ આધુરૂપે દયાનદી,
 રીંચી કહે રીંચણના રાગીના આકારછે,
 પામમાર્ગી પામારૂપે નિરુપથી મુખરૂપે,
 પ્રભવેના કરે પ્રભવરૂપે ઉદારછે,
 હસાલાગી પાદુદીના વિચેરે અનેક પથ,
 શુભાશુભ આકારથી દેવ અધિકારછે,
 રાત્રમુત્રી કરે એમ મન અબ્જીમન નહ,
 સ્વરૂપે મિથારી લેના મજા અકારછે,
 રા.ય માતા રા.યના નકલ એકજ વાસ,
 પિ.ન.ના નિ.ય કે જે ન.ની પો કુલકુ,
 મુ.ન. નહિતરોન ઉ.ન.નિ પ્ર.ન.ય એમ,
 દા.દુ.લીના દેવિ.ન.ન દા.ન.ન મુલકુ,
 રા.ગી.લીના પે.ન.ન.ન સ્વ.મ.ન.ન અથ નિ.ય,
 ન.દી.લીના પી.ન.ન.ન જા.નિ.દી.લી મુલકુ,
 રા.ન. કહે રા.ન. વિ.પે રા.ન. રા.ન.ન મુલ,
 મુ.ન. પા.લી સ.ન. ક.દી બે.ન.દી રા.ન. ૨૬

૨૪

૨૫

સવાલનું નિકાલ તકાલ ઉજમાલ થકી,
 કરિ ન શકે પછી એ પાસ કે નાપાસ છે,
 રાહાડ ને તાપ વરસાદ બધું અંદર પડેજ
 કદી પછી એ આવાશ કે આકાશ છે,
 ભાવણ ન કરી શકે અર્થ સમજાય નહિ,
 અણુજનુ જાણે ખરૂં અભ્યાશ કે ભાશ છે,
 અનિતિ ભરેલું નાત ખાધ મોટું કીધું તંન
 વતના વિનાજ જાણે શ્રાસકે એ ધાસ છે,
 આંધળાને દારિ દારિ આગેવાન બના અતે,
 ઊંતાવડું ચાલે એતે દારછડે દારછે,
 કંકાશ કરીને લહે બાધબાધ આવીઅરૂ;
 કાન નાક દુદીપડે જોરછડે ગોડછે;
 ચંદ્રને નિરાળી હરકતપડે હેઆવિશે.
 જરૂર જણાશે જે ચકોર કે ચોર છે,
 જજમાન ખીજવીને જોરથકી ધનલીએ;
 જોખમીને જાણજોએ ગોર છે કે ઘોર છે,
 માંશાહાસી વેર્યા પારી પરસ્ત્રિયશાયે;
 જારી પરધન અમહારી જુગારી શિકારી છે;
 દારૂ તુકશાનકારી શુકૃતવિનાશકારી.
 આપદની આપનારી આદતનકારી છે,
 શોદાશ શુદ્ધ ભટ્ટ કરાલ પિંગલ નિષ્ઠ;
 વિજય તરકર કપ્પ નરકાધિકારી છે,
 નલ રાજ હોયો આથી શુક સુખ પામે ક્યાંથી,
 દારીકા દહન શાથી સ્વતંત્રિયા સારી છે.

અથ રત્નશતશાહી.

છાંદસ

ઃદુષ્ટા.

વાળી વિચિત્ર પ્રકારની કાતદિવદયાસ	૧
અરુણસરોરુ પ્રેમથી 'સેષુ' જેમ મરાણ,	૨
અંદરિણુહિમવલ્લગિરા અદ્રપણ જિનરાજ,	૩
ત્રિકલેમે વંદન કરૂં આપો ગિરાજહાજ,	૪
વીરવાળીવરદાયની ધરે પાપપર પ્રેમ,	૫
શતશાહી મુક્તિકાળી ગુપ્તુ માલાલેખ,	૬
હોયશંગધી નીચપણ પ્રેમધરી પુત્રય,	૭
અંગારાંમે ઘટકનો પાળી જીમ વખણાય,	૮
વાંચી પુરુષક પ્રેમથી સાચાશબ્દસાધાય,	૯
લાંચી કદી લાવોનાહી આંચી અગગી ધાય,	૧૦
પાપામાત્રપ્રયોગથી વખતુરતી જાય,	૧૧
તુજબહી ગોપયકરે પવધી અહીંવિચાય;	૧૨
કાનામાયના કુન્ધી અથઅનેક પ્રકાર	૧૩
પૂન પીના પતિ પોન પત જાપ ખપી ખોપી ધાર,	૧૪
કલકલ અલસેસે કાલોકુનો વાલવ.	૧૫
પચિત્ર પનારા પચારીને પાંચને શબ્દ અધાગ	૧૬
મમય પ્રમાણે બોલાવે લાગે મનઅભીરામ,	૧૭
નમવિના નરિ બોલવું જાન ચેરીમાં રામ	૧૮
તલકીઆહી આગળે કાલોકુર મેર.	૧૯

પાંચે પ્રદ્રિય લેગથી દીપે ઉમદા દેહ,
 નલીઆ વળીઆ લીંતવી ધસુજ ગિરઆ ગેહ,
 હાડયામથી વીટીઆ દીપે ઉમદા દેહ,
 સંપદે સર્જન તમે દુરકરોદિલગીશ,
 એક અંકમુખદેરથી અનુસહના આડગીશ,
 કામપટેજ્યા દોષતુ ત્યાં એકેસુથાય,
 તાળુંસાંકળ એકથી કહો કથું સંચવાય,
 સંપદગીચાલેસાહુ તોમુજે સુભવાય,
 કલકુચીના સંપથી ખુલશે ખચીત કપાય,
 લેખણશાહી કાગળે લખ અક્ષરફલ હેાય,
 લેખણ શાહી કાગલે જળમાસા ફલહેાય,
 ધરશીટે ધરજયછે એ કહેવતછે આમ,
 દુહારમાં લાયો ભાડ્યો ફાટે તરવરકામ,
 કડલા ચાંદસો ચુડસો સેલભવે વિચંગ,
 શીલવિના રાગુગારથી ચતુરાન ચઢે રંગ,
 એક શબ્દ ઉચિતાવના ઉચિતેશબ્દસંગ,
 જિમંતારો બદલાવતા બદલીજાય જહાજ,
 બલીઓ અભિમાનછે ક્યારે નામે ખોટ,
 કલસવાના જોરથી ચાલે સધળીં ખોટ,
 ફેરે કુધીર નહિ દેહમાં આડચણ આવે એમ,
 ફેર્યાવિના ફાવેનહી કુપક મંહક જેમ
 રવસ્થાનક તજવે નહી નવકાપરે સદાય,
 બગના સંગ્યા નવી ધરે ઊનમ નવિ બદલાય,
 ચાર દારને ચાલીયા ખલ્લુર વાલીઓ એમ,
 વરુ જિનાટે બાપડા પામે નહિ કદિ એમ,
 કપ્પિના દીમા નવો જલર તપાશી એય,
 બીજા અવધન મેલીને પગ પુરે સદુ કાપ,
 જ્યમ જ્યમ જડ ભરુજો જડે ત્યમ ત્યમ દુર વિ,
 કિંમત દુર પત્ત સારને વિષ વસ્તન કરનાર,
 પાત્ર મહીન જે વરુકે રંગ ન લાગે નામ.

- ૧૫
૨૬
૨૭
૨૮
૨૯
૩૦
૩૧
૩૨
૩૩
૩૪
૩૫
૩૬
૩૭
૩૮
૩૯
૪૦
૪૧
૪૨
૪૩
૪૪
૪૫
૪૬
૪૭
૪૮
૪૯
૫૦
૫૧
૫૨
૫૩
૫૪
૫૫
૫૬
૫૭
૫૮
૫૯
૬૦
૬૧
૬૨
૬૩
૬૪
૬૫
૬૬
૬૭
૬૮
૬૯
૭૦
૭૧
૭૨
૭૩
૭૪
૭૫
૭૬
૭૭
૭૮
૭૯
૮૦
૮૧
૮૨
૮૩
૮૪
૮૫
૮૬
૮૭
૮૮
૮૯
૯૦
૯૧
૯૨
૯૩
૯૪
૯૫
૯૬
૯૭
૯૮
૯૯
૧૦૦

જ્યમ મંડક મુખે તેથી સાગર ક્યમ ગંધાય,
 વિદ્યા દેતા અન્યને વધતી જાય વિસેશ,
 જલ ભરતા વીરડી થકી ઘટે નહી લવલેશ.
 દુર્જન સ્વાર્થ સાધવા કરે સર્જનને લાશ,
 જ્યમ કુટ્ટી માખીદુખે ચહે સૂર્યનું નાશ.
 વિદ્યા વીર્ય વિવેક જશ ભાગ થકી ફલ દાય,
 નળ પાંડવ વંનમાં ગયા ફરકડું નૃપ થાય,
 બાળ્યહીન નર જ્યાં જશે થશે કષ્ટની ચોટ,
 તડકાથી તડ હેઠળે શિરમા લાગા કોટ.
 ઝાઝું પણ અવગણુ ભર્યું કદિ નઆવે કામ,
 સાગર તીરે પંથીઆ પુછે જલનુ દામ.
 ઝુઝવે ઉપદેસથી સમજણ ન પડે લેશ,
 નકટાને દર્પણથકી વળતુ વધશે દેવ.
 પર જતિથી પ્રાણીઆ પામે પુરો ત્રાશ;
 સિંહ બાળક સિંહ સોખતે રહે સદા ઉલ્લાસ.
 જ્યાં ઊંપતો જે પ્રાણીઓ તિહાં રહે મુખ થાય,
 વિશ દીરા વિપમા મુખી શાકરમા મરીજાય.
 મીન લીન જલમાં સદા પૂરા માતે મુખ,
 નરક છવ પણ નરકથી અળગા કરતાં દુઃખ.
 જાયવુ નહી કદી કોઇને જાણ્યાથી પદ જાય,
 બળી પાસેથી માંગનાં દરી વામન કહેવાય.
 પરધર જતા માનવી પામે લઘુતા રહેજ,
 ચંદ્રમયો રવિ મંડળે થયે નદી નિસ્તેજ.
 કિહાં ગયા નળ પાંડવા જય શિખરી વનરાજ.
 શરજ વિનાના કુંડીયા રહ્યા હવે નરરાજ.
 મિત્ર સતુ મિસડીનના મંનમાં ખટકે જેહ,
 પૂરો પુરુષ પીઠાણને ભાજ લુપ સમ તેહ.
 સ્વ છુટી મુખ અપમે ગુણ કરશે ગુરુશ્રદ્ધિ,
 પર બુદ્ધિ નહિ કાવશે પ્રત્યેક કદે વિય શ્રદ્ધિ.
 મુરતિ નહિ તત્તવિ કદા સદા નિભાવો ટેક,

નર નાર્યે રહી વાંસડે ઉઠ્યા અતિશય છેક.	૫૫
ખર કોટા મજા કુનરો ત્યમ બાહુબોળીનાર,	૫૬
કૃતધન મુંગડીબોરને દુર થકી પરીક્ષાર.	૭૫
મેહી નિંદક શુભ લહે વધ્યા જન્મે પુત્ર.	
તો તો નિશ્ચય બાળુજે નવું રચાણુ સૂત	
વિવાવિણ આદર નથી મુરખ ખર સમ જોય.	
મરૂમાં મુરનરૂ સંપજે કાંપમા વિવેક રૂખાય.	૫૮
કામા તપરવી આદરે તો સતશ્રુમ વરતાય.	
સ્વજાતિ।વધાશથી ચાલે સંધળી સમ્રો,	૫૯
દેખો વગમાં નિર્ભયે હીડે ખુશીયે રિંદ.	
વાચન શક્તિ તેહની દેખે વળું સમસ્ત,	૬૦
પીધો અંજળી ઓકથી સાયર જેમ અગસ્ત.	
પકન પરીક્ષા શિષ્યની કરે નિવામુરૂ આજ,	૬૧
મોનોમારૂ તળીપરે ધારે શબ્દ મણાજ.	
ભાવજ સરસ મનોમુરૂ વાક્ય અર્થ સ્વર મુખ.	૬૨
મુક્તિકમ્પમમાલા વિષે પરસ્પર અવિરૂધ.	
સંવે સરખા વધુ નહી વિવેક વિષે દેરકાર,	૬૩
પાકલ કેળવણી ધરે પા અક્ષલ ધરનાર.	
ભારનગરજ વિના કહિ માનવ દેખો કોય,	૬૪
તો તેને નકી જાણવો ઘાઘા તામે હોય.	
ભજ નારાયણ માનવી ધરે મુળતુ ધ્યાન,	૬૫
તોકરવાળી સેવના તો મુખરે અવશાન.	
વામન અવગુણ સાદે પિંગલ ઓશી જાણ.	૬૬
આરિહોમો અવગુણા કાણે અવગુણ ખાણ.	
ભોજન બદ્ધે જેહતુ તેહવી જુદી થાય,	૬૭
માણુ ખાતાં પુત્રની અક્ષલ ધરતી જાય.	
તેજ નરહે હાકયુ કદા પ્રગટ પળે પડખાય.	૬૮
સધુ દેહ તપાશતા નેત્ર તને અધિકાય.	
ળીજ મંદને દેખતા સહિ સમગ્ર મુદ પક્ષ.	૬૯
નિમ આગક શુભ લક્ષણે પુને પુરશ પ્રત્યક્ષ.	

ગંભીર નરના પેદીથી પ્રગટ વાત નવ થાય,
 જ્યમ પેદીમા વસ્તુઓ વિવિધ પડી સચવાય,
 ઉમદા કવીની કાવ્યથી પામે છાંદમગેળ,
 ચંદ્ર દેખી જ્યમ સમુદ્રના વદતા જાય કંઠોલ,
 નવરસ ભાષણ સાંભળી પ્રગટે આનંદપુર,
 જ્યમ ગર્જરવનાદથી નાચે અધિક મધુર,
 એક ઊંધ કરનાર તે બીજો લાગે ઠંડ,
 લીજો નિંદક જાણજો સાચ ન બોલે દેશ,
 છીંક મુંઝાના મુર્યની સામુ જોવે લોક,
 ઉણખાફ લેતા થકાં જરૂર નમાવે ડોક,
 થડને પકડયે જીત છે થડ મેલ્યાં પસ્તાય,
 જ્યમ તરવારની મુઠને પકડયા શાવે ઘાય,
 નીચ પ્રકૃતિના પ્રાણિયા તયજે ન નીચ સંબંધ,
 કોડ કસમ થો લસુનને જ્યમ ન તજે દુર્ગંધ,
 પદવી દો કદી નીચને ન તજે નિજ મુખાંધ,
 કુત્તાને દે રાજપદ તોપણ દીએ ઉનાઈ,
 સુત્ર વચનને પરિ હરી અર્થ કરે નર કોય,
 બીજ વિના તર નહિ વધે અન્નવિણુ દહ ન હોય
 નાક વધારણ કારણે વરા કરે નર મુઠ,
 ગજ ભાવ પામે માનથી લાંબી વધારે મુંઠ,
 દેવ ટોં નહી કોઈની કે દાનવ કે દેવ,
 સ્વાન દેખી શ્રી વીરને ન તજે લોહો દેવ,
 નાત્ય કુસંપનાં જોગથી ન વધે ધર્મ વિવેક,
 સ્વાન કદિ ગંગા મુઘી પોચી ન શકે છેક,
 કેળવણી પામ્યા વિના કદી ન દિપે કામ,
 ધુળપાટ ઉપર કહો કેમ ચોભે ચિત્તાંમ,
 દુર્જન દિલનુ ભાવજે કદી ન જાણુ જાય,
 પેદી અદર શું હશે બહાર ધરી ન જણાય,
 જેવડું જેવું દેહછે તેવડું તાસ કદમ,
 કામ પ્રમાણે કોમનુ જાણો જરૂર ઉચમ.

- વિવચિતા મેતી નથા કહાણી કુજ નિવાર.
મુદના ગુણ રખી ખુરી કીપકા રાગ નિવાર. ૮૫
- સાર કાગ્ગે બે તુલ્યો કાનું અધિકું કોક,
સાતબને આયગુજ કરે જગ કરનાર નિવેક. ૮૬
- જેરા કુળમા ઉપતુ તેણું કરશે કામ,
કીડી કુજ માંસ્ય કરે મિંદ વિદારે ગામ. ૮૭
- નામ ચકી નહી જુલુજુ ગુણનાં થયું ગુલામ.
કંસારી હરી નામજે, તપમ સ્વર પંચમ નામ. ૮૮
- ઉત્તમ ગ્રંથ અધમને માની ગયા શ્રીરામ,
લંકાગી પુજન ચોપડે પુજ પામે ચામ. ૮૯
- એકજ વસ્તુ નામથી બિન્ન રીતે ઓળખાય,
લયમ પાળી ચોટર કહે રશુરહલા રધુભય, ૯૦
- ઉત્તમને ઉત્તમ થકી વધશે અનિશય પ્રેમ,
માનસદોરું હંસાધી લયમ હિરાધી પ્રેમ. ૯૧
- પરસ્પર સોળાગ પિના કદી ન નજારે પ્રેમ,
સ્નેહમાં પેનરા વીના કહો લખારી કેમ. ૯૨
- જેરી વસ્તુ હોયજે, તેણું મળશે ગુણ,
પયમા સાકર સોભશે પડે છાશમાં લુણ. ૯૩
- કયાં જલશે જગમાં કહો કીંમત વિબુ કયમ માલ,
ખર ધાત માનવ તથા પૈસા ફોરી રાલ. ૯૪
- સનલુગમાં ગુનેગારને બેડી પગમાં હોય,
કળગુગમાં સાહુકારને ગુખમાં બીડી હોય. ૯૫
- છેડો પજુ ગુગધી પડો મોટો નાવે કાય,
સોઇ સાંધે લુગડા કાતરથી કેમ થાય. ૯૬
- વિધીધકી રૂજ નીપજે અવિધે કજ કિમ પાય,
ગુડીભરી પાવે સહુ ફોર ભરી નવ વાય. ૯૭
- શુરતર રાગે માનવી યમ સદગુરુને સંગ,
રૂજ પાખ્યા નહી બાપડા શું કરશે તસ ગંગ. ૯૮
- દિન વાક્ય માને નહિ તેને કહો ધીકાર,
આંખાને ગુજ નાથે અહો તો માટી પરીહાર. ૯૯

સીલ થકી મુખ સપજે સીલે શિવમુખ થાય,	
શીલથકી લવ દવ મટે સીલે વશ મુરસાય.	૧૦૦
ઉઘમ કરતા આવડે વધશે જ્ઞાન પ્રકાશ,	
એકડેએકથી માંડીને શીખે અંથ પચાસ.	૧૦૧
ઝાઝા નર તાપે હશે જાણો તેહ મહાંત,	
જ્યમ ઝાઝા અક્ષરથકી વડો કેવાસે અંથ.	૧૦૨
મુતને મારે માવડી વાડ ચીલડા ખાય,	
રાજા પીડે લોકને વાહાર કહો કુણ જાય.	૧૦૩
અનુકંપા સમદૃષ્ટીને હોય મ્હલાવે પ્રાય,	
અલભ્ય અથવા દુષ્ટને કંરણા કંદી ન થાય.	૧૦૪
નારી ચરિત્ર પયોનિધી પાર ન પામે કોઈ,	
હરિ હર કુળ્યા આપડા નિકળી ન શક્યા કોય.	૧૦૫
રંગભૂમી તણ લોકની હંદ્રાદિક જશ પાત્ર,	
પડદા બહુ ઊથળાવતી શીખવે મોહનાં છાત.	૧૦૬
અધ્યેષુત કોણ જાણુશે ગર્જનવતો ઘોષ,	
મહિપર તરૂપર કેડલા જાણે નવી કોઈ જોશ.	૧૦૭
ક્ષીરોદધિ જલ બિંદુવા હંશ ગમન નભ માંય,	
વાહમય સકલ સશારમાં નિર્લય કહો કેમ થાય.	૧૦૮
ત્યમ કલરાના કૃત્યનો પાર ન પામે કોઈ,	
મુરચુર શરિખા દેવતા તે પણ વિરચ્યા જોઈ.	૧૦૯
અખળા સખગાને દમે શકને સરસ કરંત,	
વશ વરતાવે વાશુકી અજને અજ લેખંત.	૧૧૦
અહને નિઘ્ર મેલવે ચક્રાને ચક્રચુર,	
આણ માને સંકુએડની કુણ કાયર કુણ શૂર.	૧૧૧
ચરિત્ર નારિના નેત્રી નિરખી નશકે આંત,	
મન પવન પોચે નહિ કોઈન પોચે પાત.	૧૧૨
ઈંદ્ર થાક્યો થાક્યો રવિ થાક્યા દેવ સમસ્ત,	
થાક્યા હરિ હર પાંડવો પામ્યા સવળા અસ્ત.	૧૧૩
ઈંદ્ર સમો માહા પ્રાકૃતી ધનદ સમો દાનાર,	
રૂપે મદન સમાહુશે ન્યાયે રઘુપતિ ધાર.	૧૧૪

એવના મુલ્યને નાદને યાં કુલે નાદ.	
નીચે આધે પ્રાંતી કરે અગ્રણા ચ રૂપ અપાઝ.	૧૧૫
વરા વગાંચ દાંતને મુલે આદી દામ.	
શરિનાલી ગમા મલી દલીન પાંચ ગમ.	૧૧૬
પ્રમા મદ માલી રૂંદે વરે મીધ્યા અગ્રિમાન.	
માનવનો પાંચ નદિ નાદી પાંચ ગમગાન.	૧૧૭
મુદ્દા દ્યાનુ કાપદો દસમે અમગી ભુલ.	
માન મગમુલ નીચરે એ માધે કરે રૂલ.	૧૧૮
દેવના દંડે કરે ધવા મજરી એવંચ રેદેલ.	
પત્ર દિલના દંડે રાગ મદાડવા મુરંદેલ.	૧૧૯
વિધા વિજ્ઞ આદર નથી મુરંખ ખર સમગ્રેય.	
વિધા વિજ્ઞ પ્રમુતા નથી વિધા રાચયળ.	૧૨૦
દસ લહે જન દુગના ન્યાય કરે નલિ કોય.	
નાયક જેહનો દુગગા દુખીઆ સપણી હોય.	૧૨૧
મંત્રી માન પિતા મુદ્દે મિત્ર જ્ઞાની વૃધ દેવ.	
દેવ દુખી એવલા તજાં માનો વચન સદેવ.	૧૨૨
મમતા મનની માયદી ગાયા મન ખોરાક.	
મંદિર મિધ્યા વાદછે અને દર્દી પોશાક.	૧૨૩
આગમ રોગને લાય પાછું ત્રિય શેવા ધર પ્રેમ.	
ત્યમ દયા શતોવધી ખ્યાલિ ન લાહે એમ.	૧૨૪
દાંત વિના કુળ નવી મળે કરે રોડ આચાર.	
પુન્યમ નિશિવિજ્ઞ મંદનું પુરણ નાહી પ્રકાશ.	૧૨૫
વધા ધમનુ જાણતે માકું મૂલ નિવેક.	
યથા આંકની રાંશિગા આદિ એકડે એક.	૧૨૬
ત્રિયા રાજ્ય પેહુરુ દણું બીલુ પાપા રૂંદ.	
ત્રીલુ વીરમતી તલુ આયુ ક્યારે હિંદ.	૧૨૭
એ ચારે અગ્રણા તાલી નીતી બુદ્ધી હોય.	
પાપા આર પુગ ધયા એવી બીજી કોય.	૧૨૮
સદાચરણની સેવના સદાચરણની સેવ.	
સદાચરણની સેવના હુ માયુ ગુરુ દેવ.	૧૨૯

- હોતુ દાંતને જીભથી વાણી અતિ દીપેજ,
જ્યમ ચિસની પ્રતિ કાચથી અનિશય કરશે તેજ. ૧૩૦
- ચાર પ્રકારે શાસ્ત્રછે ગદ્ય પદ્યને ગેય,
કથા પ્રજ્ઞધ ચોથું કહું રચનારા મુખ લેય. ૧૩૧
- ચાર પ્રકારે પુરુષના અસંકાર શુ વિચાર,
કેશ વસ્ત્રને પુષ્પછે ત્યમ ધરેણા પણ ધાર. ૧૩૨
- વાજા ચાર પ્રકારનાં વીણા પંડહ વિશેષ,
કાંસ્થ વાંસલી તીમ કહી ગાયન સાધન જોશ. ૧૩૩
- મત્સ્ય ગતિ પંચ ભેદથી એક અનુસ્તો તજનાર,
ખીજો પ્રતિજ્ઞાત ચાલશે ત્રીજો અંત્ય પ્રચાર. ૧૩૪
- ચોથો મધ્ય ગતીકરે પંચમ સર્વ પ્રચાર,
એવી રીતે શ્લોકમા અન્વય વિધિ વદનાર. ૧૩૫
- પાંચ નિધાન સંબંધને આપે મદદ પ્રધાન,
પુત્ર મિત્ર વંશ જાણવું શિલ્પ વિદ્યાત્પ મધાન. ૧૩૬
- પાંચ શૌચ શાચા કહ્યા પ્રથવી પાણી મંત્ર,
અગ્ની પાવન જાણવું શીલ હમેશ પવીત્ર. ૧૩૭
- પાંચ વસ્તુઓ કીમતી રાજો નિકટ નરેશ.
ખડ્ગ જવને વાણહી ચામર મુકુટ હમેશ. ૧૩૮
- નંશર્પ પંડુક તથા પિંગલને સર્વ રતન,
મહા પદમને કાલછે માહાકાળ શુભચતન. ૧૩૯
- માણવ કલો આહમું નવમુ શાખ પિછાણ,
ચક્રવર્તિન મંદિરે નિરૂપ મનવે નિધાન. ૧૪૦
- મૃગશર આદ્રા પુખ્તને ત્રણ પૂર્વા હસ્ત મુલ,
અસ્ત્રેયા ચિત્રા ધરે જાણનામા અતકુલ; ૧૪૧
- ચર્મ ચક્ષુથી સર્વનું નિજુય કદિ ન ધાય,
જે ચક્ષુમા વસ્તુઓ અલેથી ન કળાય. ૧૪૨
- એક શક્તિના ધર્મમાં સર્વે ધર્મે સમાય,
એક હસ્તિનાં ચરણમાં પુષ્કળ ચરણ રહાય. ૧૪૩
- પ્રસન્ન પદ્યું જે જેહને તેટું કરતા જાય,
જેવું જેનું ચિર હશે તેવું ગાનું ગાય. ૧૪૪

પ્રેમી અર્થે કરી મરણ દીપે દીપક નમાય,	
અર્થે દીપક દેના પરી મનુજ દામે માય.	૧૪૫
મુશન મળે નહીં પેર મુરુ દરી પાશ,	
કમ કામ કામુ દામે પીરે નેર તપાશ.	૧૪૬
પેન પાશે અપાયથી તેથી મુખ નવિ માય,	
અમ માણ દામ પરી તે પ્રદી ન ગણાય.	૧૪૭
અમ દીપે દીપા પરી મળે રમે રમે રમે,	
અમ ઉતમ દીનમ પરી આજીવ દરેકજ.	૧૪૮
માત્ર લેખ ન જુલુકુ દરવી ખુબ તપાશ,	
તાક તક મુલે દરી દામ ન લેવે મુખ વાશ.	૧૪૯
સેવે વસ્તુ અમમા મળવી મુરકેડ પાપ,	
મુખમ દામણી નિખાતા કોર નહીં રખાય.	૧૫૦
દામ પરાટે પ્રમતે માને વિનય વિનાશ,	
માયાથી મેલી પટે લોભે મર્ચ ખજાશ.	૧૫૧
વાક્ય અને ત્યમ આદને વિવેકથી દેવવાય,	
માદીથી માદી તણા પાટ થજાજ થડાય.	૧૫૨
ધાપદારને ધાપદી બેનુ ઝાક સંભાવ,	
નામ જણાવી અધીપનુ દામે સાય દહાવ.	૧૫૩
અમળા અવળુ આદે પુરુષ દામ પંચાશ,	
વે પાળે પત આપણી તેને દિયે સાખાશ.	૧૫૪
હિમદા મુળે માનવી તેને દીઓ સાખાશ,	
આમામથી મુલકે નહીં અચિત ખરે ખવાસ.	૧૫૫
માદાને પાણ અલે માન આલે સહુ દામ,	
મદદીમા મજ પુરુષે મારે મલશે લેય.	૧૫૬
દરે ત્યાં મીડાં હરે કાન તેહને થાન,	
વે આપ સ્વભાવથી આલુ વલય જિહાન.	૧૫૭
જનમા જનમા બહુ જસે રાજમાન રજપુત,	
દરેપના દરેકારથી રખડતા રજપુત.	૧૫૮
મન માસાઆ દોષાલી અંદન મન અપાર,	
અંદન દામે એરીમા મજ દામે અજધાર.	૧૫૯

ગઢ ચણાળ્યા ગઢપતી સ્ફુરવરૂપા સહેલ,	
તેના અંગજને હવે મઢી કરવિ મુશકેલ.	૧૬૦
જેના રણમાં રંગથી આથતા અરિ શેન્ય,	
તેનાં અંગજને ચડે અફીણસિંહની ઘેન	૧૬૧
રીતિ પીતળ તુલ્યછે નીતી સોવન શાય,	
જે માટીના ઠામડા તેજ માટીનું કાય.	૧૬૨
ટાઘમ શાયવે આપણી તેનિ સુધરે ચાલ,	
બજે ટકેરા દેમથી તે શાયુ ધડીયાળ,	૧૬૩
આપદ કાળે મનુષ્યની મતિમાં પડે કયાશ,	
બાર દુકાળીમાં હતી બટીની તંગાશ.	૧૬૪
જેમાથી જે નિપજે તેમાંથી તે હોય,	
માલ પૂઆ મક્કાઈના કરતાં અડચણ જોય.	૧૬૫
સંલિલ તાન છે ઘાશનો પાપ તાતછે મોહ,	
તાત વિનયછે જ્ઞાનનો દુખ જનકછે દ્રોહ.	૧૬૬
સમય પ્રમાણે સરવત્ર ફરતું જશે વિચાર,	
બુદ્ધ ટોપી ને કાટનું થતું જાય વિસ્તાર.	૧૬૭
ચંદ્રગુપ્તના રાજ્યમાં વધી માગધી વાણ,	
લોજ રાજ્યએ ભાવથી ઘણી માની ગીર્વાણ.	૧૬૮
અકબરશાના અમલમાં વદે કુરાણી બોલ,	
પ્રથક પ્રથક બાપા ભણે મીર મુગલને શોલ.	૧૬૯
ઇંગ્રેજ નૃપ આવતાં અગે ઇંગ્રેજ હર્ફ,	
જ્યમ ઉપરી ગોઠવણ કરે તેહવા બનશે મુર્ફ.	૧૭૦
હિંદુ કે તુઝી તણાં હશે ભુપતું ચલણ,	
ભાપા કે પોપાકનું નકીજ બદલે વલણ.	૧૭૧
રાજ ધોરણથી લોકમાં ઢબની બદલી થાય,	
રીત ઊણુ વર્ષાદથી રૂતુએ જ્યમ બદલાય.	૧૭૨
એક આપદા વેઠતા બીજી પડે પચાશ,	
કનડે જેમ દુઃખમાં અધિકમાણતું ત્રાશ.	૧૭૩
મરખ હાથે કાર્યતું જરૂર થશે ચેર ફેર,	
વિના વિવેકે વેતરે નવના સાગતેર.	૧૭૪

નામ ધરી દલકાળની ધણી પ્રસાદા થાય,	
નામ ગણાવદીન છે પણ અકબર કહેવાય.	૧૭૫
ત્યમ આંધી ઊંચી ચડે સુ-જ રહે છવાય,	
ત્યમ કિંચા નંબર લહી નૌચ થશે દુખદાય	૧૭૬
ત્યાં વસ્તુ લે દીપશે ત્યાં તે લાગે એન,	
ધરે કપાળે જો કદિ નવિ સોભે ઊપનેન.	૧૭૭
રૂપ નીલાને કામતુ તો તેનું જશ થાય,	
નમસ્કાર જે હાથથી જે હાથે ન ખવાય.	૧૭૮
દાંતા દંત ભણી હણે ગણે ન દાપ લગાર,	
ગાર ધરી નહિ લાજશે જશે તટસ્પર્તાર.	૧૭૯
નારકનુ ભય નાવ ધરે ધરે અન્યનું પ્યાન,	
પ્યાન દુષ્ટ ચિતે સદા સદાચરણની હાણ	૧૮૦
હાણી કરના નવિ હટે હટે ન દુષ્ટ વિચાર,	
વિચારીએથી ભામની તરત કરે પગિદાર.	૧૮૧
બાવા પુત્ર દાવા પીના નદના શબ્દ અલેક.	
પૈના પાલિ સંપ્રદે બાવા કે એ પલેક.	૧૮૨
લે ધીમું કરવું ધટે તે ધીમું કર જાત,	
પલમા પૂરું નવિ ધગે દિંદુન અવદાત.	૧૮૩
પાહાડ સમુ આ દેહછે વ્યાધી નીર કહાત,	
એક પીઝને માનવી શું પછે શુખશાત.	૧૮૪
મશીદ અવવા માનવી મુદરે તુલ્ય ખચીત	
ચુન અવમણ સમજે નહિ કોઈ મહિ મશીત.	૧૮૫
મુદ શબ્દ હિંગારના મહેનત પર વિવેશ	
શબ્દો રહેતા શાંતુ મુદ્દીલ વાવિ બેશ	૧૮૬
પરમાનપુર દીપ્તિને નામ પડુ વચાત	
નાના લુંત અવલે થકુ ના નાના અમિવાન	૧૮૭
દલિત જનતા દુહાડ ખુલું ખલે અવાન.	
નીચસ દરી ધ.તી નયો આદ સ્વચાવ દાવાન.	૧૮૮
બાન વિના લે બાહ્યે તેને જ્ઞાન ન થાય	
જશ મુખથી કોરી કરે અથ ધરી ન જરાય	૧૮૯

જેવો જે સ્વભાવછે તેવું તેવું ધાર,	
જ્યમ અંગન વિષુ સીંદની અશુભું અળકાર.	૧૮૦
પૂંચતાઃ સંકારથી નધણુ આવે યાદ,	
કુકરને કુણ શીખવે પડેડીઆનાં નાદ.	૧૮૧
નવું રાજ્ય વરતેજદા હુના તખ્તના થાય,	
નું તન જસથી સાર તણુ જુનું દુદહુ બાય.	૧૮૨
તેમ બુદ્ધિના વાક્યને અમજે તરુભિનામ,	
હુતાવનાં દુહામારથી હુનાતણા હુમાન.	૧૮૩
સુખા પાનિ જે નારેતા તે રંગા દેવિયાય.	
પાંચ પાન પવુ દુસરી પુન્યે સતી અવાય.	૧૮૪
કિચ્કાબિમાની સદા ધરે ધણુ અભિમાન,	
હુજ અસાધુ સર્વદા જતનાથીજ જહાન.	૧૮૫
પવુ મનના જલે નહિ અસે સ્વભાવે સર્વ,	
જગમ વાંદુ આદુનું જશે સ્વાન ધનવે અર્વ.	૧૮૬
આંધકારિ જતાં અમલની ફજર નવિ રાજાશ.	
અ મુકીને અસરો સર્વતે અશ્રીય.	૧૮૭
કર્મજલા હાનુમથી રાજાઓ રાંક,	
કર્મ ફરી આતે નવિ એહન આદુનું રાંક.	૧૮૮
જેવા કુળના આકર્મી અવનાયની અગીર,	
તેના કુળના કર્મથી પાડવો રદા ફીર.	૧૮૯
પ્રયત્નિન મુરે પેહનું કરતા અમૃત આહાર,	
તેનાં કુળનાં કર્મથી કાશનની મહાર.	૧૯૦
માત્ર નહિ જે બનનાં ક તા રામકીડ,	
અતિ હાથની કમળમાં : તા ત ગ્રી કીડ.	૧૯૧
મુરેક કરતા મહીવની કરતા કિડ અધાર,	
તેના કાં દિવર પુરે કીડાં કરતા કાલ.	૧૯૨
ભારી પુરથી નરિનાંકરી તપાસી તેવ,	
જગમ સર્વ પડી તણા ઉત્ત અવળા નદે વ.	૧૯૩
કોને અવર અવરથી અવરો ન નિર્મલ,	
જગમ કોને સર્વજ તણા જગમ અવરે ન નિર્મલ.	૧૯૪

- દાઃમ અથવા દડીમને પેગાની પીપાશા,
 જરા અપદરસા સમજે નહિ પાનજનુ નહિ ત્રાસા. ૨૦૧
 અમલી અથવા અમલમાં જરા ન દીસે દેવ,
 જેન જેનમાં ચાકરી હૈરા માંહે અંદર. ૨૦૬
 એક હૈ રુદ્રજ દેરે એક કહેછે જુમ,
 આપ આપ અનુમાનથી બડી મયાવે જુમ. ૨૦૭
 આશિષ નાશિષક પર્મમાં વરતે સહુ વાકેશ,
 આપ આપ અનુમાનથી અર્યુ સર્વને દેશ. ૨૦૮
 જે જેના શાસ્ત્રો વિષે લખ્યું હશેજ લખાણ,
 તે તેના હિપદેશકો કરસે તેજ પ્રમાણ. ૨૦૯
 જેવી દ્રષ્ટી રાખી? કરશે મથ તપાસ,
 જેણે કર્યાહુ હૃદયમાં તેણે પડશે વાસ. ૨૧૦
 આનંદશામાં નિર્દતા પડશે તત્ત્વ પ્રતિબંબ,
 દેવ પ્રમાણે દેખશે એમાં કર્યું અર્થમ. ૨૧૧
 જેન શાસ્ત્રમાં પુન્યમ ધશે માણતું અંત,
 પશુ વિદ પક્ષે દેહલા શાસ્ત્રકારો પલ્લજાંત. ૨૧૨
 શુંદર કે આહા હશે કાળો નકરો દોષ,
 દુઃખ દુઃખ હશે તત્ત્વ દર્શનમાં તે હોષ. ૨૧૩
 અરહતી પણ તકરાનું કદી ન આવે અંત,
 વિદ્યવ્યવહારે ચતેયું એ સહિ હિતમ પંથ. ૨૧૪
 જેને હિંદુ નિરંજન કહી જડશે મૂલ ખચીત,
 પણ કરનાં ફાવે નહીં ન ધરે સર્વ પ્રતીત. ૨૧૫
 જેના મનમાં જે રૂપું ખર્યું કદી નવ જાય,
 પણ કાખલા દલીલથી નિર્જુલ કરિ ન શાય. ૨૧૬
 નિયમ મચને જગતના કદી ન બેળા થાય,
 જયમ દક્ષણ દિવસી તથા પારણને મધુરાય. ૨૧૭
 હૃદય અસ્ત્ર આમિ તિથી જેણે માની જેમ,
 શાધ ગંધ અટકે નહિ ને નહિ ધન્યે હુમ. ૨૧૮
 પણ પાંચમને માનના માન્યા બહુ સિધાંત,
 એક શાધને રાનનાં રેશે એકની વાત. ૨૧૯

ચાક ફરે કુંભકારનું તે નીચે જો જોય,	
થસે એમ પ્રતિ ભાશના ધરતી ફરતી હોય.	૨૨૦
આગગાડીમાં મનુષ્યને પાહાડ તરફે ગામ,	
થશે એમ પ્રતિ ભાશના ફરતા તેહ તમામ.	૨૨૧
દિનકર પ્રગટે જે સમે નીરખે રાખી લક્ષ,	
બાહિર નિકળે ભૂમિથી ભાશે એમ પ્રત્યક્ષ.	૨૨૨
પણુ આગમના જ્ઞાનથી ખરી મનાસે વાત,	
દેવ ન જાણે દૈવગત તો માનવ કોણ માત્ર.	૨૨૩
વિદ્યા વિનય ચૈરાગને વધુ વિવેક વિચાર,	
વવા થકી વખણાય છે ગુણીયલ જે નરનાર.	૨૨૪
અ અક્ષરથી માંડીને ક્ષ અક્ષર પર્યંત,	
વર્ણમાળા તે વૈખરી વાણી એમ ભણંત.	૨૨૫
જેની જેવી જાતમાં પડી અનાડી ચુક,	
રાખી તો ટળશે નહિ જયમ નહિ દેખે ધૂક.	૨૨૬
ધૂક કહે મેં વૃત્ત ગ્રંથું ગયું કાળ અનંત,	
તે જો હવે દુરે તળું તો પરિયા લાજંત.	૨૨૭
દિનકરનાં આતાપથી દુનિયા પામે દુઃખ,	
માટે એ પાપી તણુ કદિ ન જોવું મુખ.	૨૨૮
જો સૂરજ શીતલ રે ઝરે સુધારસ વેગ,	
ઉગે આથમણું સદા તોહું મૂકું ટેક.	૨૨૯
રમતા બાળક એકદા મદિર શુન્ય મોઝાર,	
ચામાચીડ દેખી વહે પરસ્પર તિણવાર.	૨૩૦
રત્નિ દેખાડો જાહને જોરે આપી લીડ,	
તવ આવી લાયકે ગરીબ ચામાચીડ.	૨૩૧
આંખ ઉપરથી વેગળી પાંપણ કરી જિવાર,	
પડયું ભાસ તે બાળને દિનકરનું તિણવાર.	૨૩૨
મૂક્યો બાલક જે હવે પોતો જનની પાસ,	
સૂરજ મેં દેખ્યો ખરો વાત કહી સવિતાસ.	૨૩૩
માત ન માને વાત તે એશુ બોલ્યો બોલ,	
આજ પછી આ જ્ઞાતિમાં તારું ઘટશે તોલ,	૨૩૪

- સો કહે નજરે નિગમિતું મુંદર તાગ વિમાન,
 પિતા પાસ છે આવીને વાત સુણાવી દાન. ૨૩૫
 પિતા દોરે આપડાં એવું મનજ ન દોય,
 પૂરે આપણા વંશમાં સુરન રેખેડો કોય. ૨૩૬
 વાન વધી વધતા હશે પાતા મારી પાસ,
 વડાગણ પીછાબંધે એની મારી આસ. ૨૩૭
 માસીને આવી કહું સરજનો અવદાત,
 મારી કહે હાંસી ધરો કબુલ ન કરશે વાત. ૨૩૮
 એતો બાળક બાપડો શું સમજે (વજાન,
 પણ ભૂલો કેમ એવડા કાંઈ ન રાખો ભાન. ૨૩૯
 બાળક બોલ્યો તે સમે મારી લુક મ લાંબ,
 તારે સમજજ તર્તથી તારી પાસે રાખ. ૨૪૦
 હડપી ઝટ સમજે નહિ કરવા ન્યાય તમામ,
 શાલો રાજજી કને સમજજ પડશે તામ. ૨૪૧
 રાજ થુક મમારડો આગળ તેની પાસ,
 સંવસા કિમ બેળા થઈ સી ધારી મન આસ. ૨૪૨
 સો કહે અમ બાલક વડે દીડો દિનકર આસ,
 નાન સાંભળી થુકને આવી હડહડ હારા ૨૪૩
 ધન્યા ધનસ અમને ધયા કીધા યાચ દુગેશ,
 કદી ન આગળ કોઈ આ બાબતનો કેશ. ૨૪૪
 બાળક જડ લાગે ખરો હસે દીવાનુ તેજ.
 માની હો બાપડો નિજ મનથીજ ખરેજ. ૨૪૫
 જુદિ વિના સમજે નહિ બાળકને કશિ લાજ,
 શાકી જુધ નાહી ખડા આમ તમારી આજ. ૨૪૬
 પણ આપણની જાતીમા રાજવાસીજી સગ,
 દેણે તો દીકું નથી એવુ અપૂરવ પવ. ૨૪૭
 દેહેનારા કંદેસે ધન્યા બધી ન મનો વાત.
 જુદિ દાણો આપણી તન તપાસા જાત. ૨૪૮
 ન્યાય કદે હકે એવડું એ બળકે છે લુક,
 બીજે ક્યાંએ બોલ્યા જશે તમારી મુક. ૨૪૯

- આવા નિજનિજ સ્થાનકે કરતા ભુપ વખાણ;
પણ પરમાર્થે જોવતા વખાણ કે મોકાણ. ૨૫૦
- તિમ કળીગુગના રાજવી કરેજ અહુતુ ન્યાય,
રાડ ચલાવે રાજ્યમાં નવિ નિગેડા ધાય. ૨૫૧
- જીડાં તે સાચા થશે હશે લાંચની ચાંચ,
લાંચ વિના લાયક કદા ઉલટી પામે આંચ. ૨૫૨
- નિતી ગમ્મ નરપાળની પ્રતિ પેઠી આજ,
પ્રીતી હુમ્મ પાતળી લીતી કરતી રાજ. ૨૫૩
- ઊંચા રહે અભ્યાસમાં એ મોટું અફસોસ,
કિમ જાણે એ માનવી દાય તથા નિદેશ. ૨૫૪
- રાજ પ્રજાને હિત કરે તે ધીવાન કહવાય,
વા દીવાના જેહવો જો નહિ કરશે ન્યાય. ૨૫૫
- ધરમ શુદ્ધો વિદ્યમાં વારૂ તરણ જિહાજ,
ધર મ શુદ્ધો વિદ્યમાં વારૂ તરણ જિહાજ. ૨૫૬
- હરેક વસ્તુ ધારથી પામે પરજી શોભ,
નળિવાથી ઊપર રહે મોટું ધારે મોભ. ૨૫૭
- જે મંડળ બગડી ગયું તે ફરી મુથરે કેમ,
જ્યમ કંચુ રહે માંધતાં અન્ન ન શુધરે તેમ. ૨૫૮
- મંડળ બગડ્યું જેહનુ તે લહે પૂરણ ત્રાસ,
જે વન સલગ્યઅનળથી કહો ક્યમ બચશે ધાસ. ૨૫૯
- ગોધ થશે બહુ ચુસ્તથી જો શુદ્ધસે દૃષ્ટાંત,
વિના દૃષ્ટાંતે માનવી સમજે કેમ ચિદ્રાંત. ૨૬૦
- બીજ ચંદ્રને નિરખવા કર અંગુળો સાન,
નિશ્ચય કરવા હરેકન ધારો ખુબ નિસાન. ૨૬૧
- વિના નિશાને નર કિસો સાન વિનાવી સ્વાન,
વિના નિસાને જાણવો મનુષ્ય ને મસ્તાન. ૨૬૨
- વિના નિશાને ભુપનું જશ વધનું મુરદેલ,
નિશાન બજવે જ્ય કરી તો જશ વધશે સુદેલ. ૨૬૩
- સુખિ ઊપાવે આપથી મતિ કુશાચ ઊદાર,
શીખ્યુ પણ ભુલી જશે તે મુશલાચ વિચાર. ૨૬૪

કર્ણા આનાં નવિ. રૂચે રાંધ્યા રુચા કરેત,	૨૬૫
કવિના રૂપે વિરચતાં વાડ યશે-હિંતે,	
હિંતે કરતાં મુઝસે વિવિધ મનોહર માર,	૨૬૬
પણ નિદાણ મનુષ્યને નડે ન એક ઉચાર,	
મુરખને દિલ બોધ પણ હિંતે કરે મુકશાન,	૨૬૭
જો ખર સાકર લોગવે તરત છુટે તરસ પ્રાણ,	
દેખાદેખી નવિ કરો કામ કરો કરિ તોડ,	૨૬૮
કે કાંડ કે ખરલે થશે શુ ગડ શુ અપખોલ,	
નાનિને સપળી પ્રજા જરૂર નમાવે શીશ,	૨૬૯
શીશ ઉપરે અરોધરે ગરજે ન થકે રીસ,	
ન્યાય મુધારે નરપતિ પતિ મુધારે નાર,	૨૭૦
માર મુધારે લોજનો જનો મુધારે પાર,	
પાર મુધારે દહને ઢહ મુધારે ધર્મ,	૨૭૧
ધર્મ મુધારે સર્વને સર્વ મુધારે શર્મ,	
શર્મ મુધારે છવને છવ મુધારે ચિત,	૨૭૨
ચિત મુધારે જ્ઞાનને જ્ઞાન મુધારે ગત્ય,	
ગતિ મુધારે છુદિને છુદિ મુધારે ધ્યાન,	૨૭૩
ધ્યાન મુધારે વૃત્તિને વૃત્તિ મુધારે જાણ,	
જાણ મુધારે ફરજને ફરજ મુધારે કામ,	૨૭૪
કામ મુધારે નાત્યને નાત મુધારે ગામ,	
ગામ મુધારે લોકને લોક મુધારે બેહ,	૨૭૫
ખરો પિવેડી તે દોઢા મારો પડિન તેહ,	
ખર્યા ખર્ચ દાંધે ધરે શત્રુ ન છુટે તારા,	૨૭૬
તરુ વિના ધરણી તળે આત્મે થશે ખસાસ,	
વિદ્યા કામ ધેનુ સમી વિદ્યા મુરતર વૃક્ષ,	૨૭૭
વિદ્યા અમૃત રૂપ છે ખરી અપૂરવ વૃક્ષ,	
હીર સાગર કે નામધી વિદ્યા વધે દંડેશ,	૨૭૮
દંડામન રવિ એમથી વધની પદવી બેન,	
મુરુ નમણિ મુરખણિ તથા મુરુ વેમાન મુરુમા,	૨૭૯
સગર, પરાંધથી અધીર વિના દલી નિર્ભર,	

- બે અક્ષુ સહુ પ્રાણીને વિદ્યા ત્રીજું અક્ષ,
 ધરમી સો લેવન ધરે કેવળ અમતિ અક્ષિ. ૨૮૦
 પદ પદ પઠતા શીખશે મથો ધણા હુબર,
 કવળ કવળ લક્ષણ થકી અધમણ કરસે આહાર. ૨૮૧
 પદ પદ ચાલે પંથીઆ દેખે દશ દશેક,
 પણ કુપકનો દડકો દેખે કુપક એક. ૨૮૨
 મુઘા લક્ષતા મિષ્ટ છે હરશે રોગ સમસ્ત,
 તિમ વિદ્યા સંકટ હરે કરે જડતાતું અસ્ત. ૨૮૩
 પણ વિદ્યા પીયુષથી અતિ શક્તિ ધરનાર,
 જન્મો જન્મ વિષે સદા સહાયતા કરનાર. ૨૮૪
 અભિનવ પય અથવા અમી તિમ જનની સ્તમપાન,
 ધૃત વિદ્યા સર્જેન ગુરુ સકળ મુધારસ ખાણ. ૨૮૫
 સાયરજલને તારવા સમરથ પ્રવહણ સાજ,
 તિમ ભવ જલથી તારવા સદ્ગુરુ ગરીબ નિવાજ. ૨૮૬
 અદ્ય વસ્તુ અભડાય છે મોટાને નહિ છોત,
 મરે અદ્ય પ્રાણી યથા નિરંજનને નહિ મોત. ૨૮૭
 રૂપિ દેવ બે તુલ્ય છે સમ મુરખ પણ દોય,
 પુત્ર શિષ્ય બે શારિખા સમ પાનર મૃત હોય. ૨૮૮
 ક્ષણ ક્ષણ વિશામો કરે અતિ સિદ્ધ ઉચાર,
 મસ્તક ધુણે પાંચતાં સુઃપ્રુધ ગમાર. ૨૮૯
 અથ અથ તિમ પાંચમો છો નર સ્વર હીન,
 એ આચારજ વળેવા સાસ્ત્ર થકી અપ્રવીણ. ૨૯૦
 મિષ્ટ વચન મુખથી કહે વદ પ્રગટ ઉચ્ચાર,
 પદ ગ્વન્વય સરજાં કરે મેઘ પરે વદનાર. ૨૯૧
 ધીર્ય ધરે મેરૂ પરે મુધામુઘ ચાલાક,
 એ ઉત્તમ શિક્ષાગુરુ લણવા એના વાક્ય. ૨૯૨
 અક્ષર વદવા સૌમ્યથી નાવે જેમ ચપેટ,
 મહે વ્યાધી આલક મુખે જરા ન દાખે ચેટ. ૨૯૩
 મહેનતમાં આ મનુષની ચતુર ચાલશે ચાંચ,
 ઊઘમથી ઊંચો ઊભે પઢશે પોથી પાંચ. ૨૯૪

સકલ સામ્રાજ્યાં વિષે રમત દગાવે બેલ,	
રમણિ. સમ સંપદા તીવ્ર બુદ્ધિ કરે એલ.	૨૬૫.
સંસ્વનિ. અક્ષર વતી વળ્યલોક વિખ્યાન,	
સુરખ ચઢને મહેરબાની પાંખ કીધે માન	૨૬૬.
પેન ચંચળ જોવનં ચળ જ્યમદાદાવિચ વારા,	
પ્રામર માળી સર્વજનું, કરસે ખચિત મારા.	૨૬૭.
તોપજ. પદ્ધતિ કારણે કરતા આજરા મુઠ,	
અરે તપાસ અવેજને રાખ તિજોરી ગુલ.	૨૬૮.
જડ માનવ સમજે. નહિ. ભણ્યે મથ વિશય,	
કાઠી ખટરસેમા કરે કેવાડ ન પામે લેશ.	૨૬૯.
અધા. મલિ ગજ નિરખવા આવ્યા કુજર પાર;	
નિજ ચાલાકી વાપરી હાથે, કરી તપસા.	૩૦૦.
એક કહે ગજ સ્તાંભ જ્યુ અવર કહે ગજ કોશ,	
ખુંટી શાતરળી કહે લુલુક ચલાવી જોશ.	૩૦૧.
અવર કહે કોઠી સમે મેં નિરખ્યો ગજરાજ,	
કરે પિતંગવાદને પદતાં પચન ધણાંજ.	૩૦૨.
એકવે પદિત નર વદે કરે કરી તકરાર,	
પગ દોખ્યું જે હસ્તિતું તે બેઠમે તિજવાર.	૩૦૩.
સ્થંભ સમે મેં અઠકળ્યો સાચું ભાખ્યું બોલ,	
ખજી બીજા આ આંધળા માફે ન રાખે તોલ.	૩૦૪.
તવ બીજા પછાજે અમે દીડા વારખ ખુબ,	
વરજન કરી મુખથી સહુ પ્રથક પ્રથક કરે ધુબ.	૩૦૫.
પદિત કહે પરિણા કરે રૂપ જણાવે જેમ,	
સ્થંભાદિક આકારથી હાથી હોડે કેમ.	૩૦૬.
એક અવધવથી આદમી કહે કેવાસે કેમ,	
હસ્તિ પિપિધ આકારથી વિજ કેવાસે એમ.	૩૦૭.
કર મુખ લોચન નારીકા પાદ પેદ શિર જંધ,	
સર્વે બેળા ગાંધે તો માનવનાં અંગ.	૩૦૮.
પ્રથક પાંગળા નીચડે નિમ એ ગજવર દેહ,	
ખટ દગન. તકરારમાં તરત નિવેડે એહ.	૩૦૯.

- કાલવાદી પદેસો કહ્યાં સ્વભાવ છીએ જાણ,
નિઘ્રય કર્મ ઉપમ થકી પાંચ વાદી પરમાણ. ૩૧૦
- કાળ થકી કુતુહો કરે કાળે જુદા ફલત,
કાળે અંગત ઉપજે કાળે સાદુનું અંત, ૩૧૧
- કાલે આરા પાસે કાળ થકી સાદુ થાય,
સ્વભાવ તવ કહે સાંભળો હું મારો મહારાય, ૩૧૨
- કાળનીક કોરુક તથા મદા રહે મુજ પાસ,
વાળ્યા વિજય ધરણી થકી હું ઊપજનું પાસ, ૩૧૩
- સિદ્ધ લોચન કુળ આંજશે માંત્રે કુળ રવિ ગિમ,
મારપિંચુ કુળ વિતરે વાંચે દેવ કાંઈ, ૩૧૪
- ધાવણ કુળ કરતો હશે અધ્યારંગ જમાવ,
ત્રે કીધા આ વિદ્યમા સધળાં એહ બનાવ, ૩૧૫
- નિશ્ચયથી સધળું થશે દશ અંકરા જેમ,
સગર શાંભળતર સુત પાળ્યા મરણતે એમ, ૩૧૬
- કર્મશુભાશુભ ભોગવે રામ ગયા વનવાસ,
નલપાંડવ સંકટસહ્યાં સર્વકર્મના દાસ, ૩૧૭
- ઊઘમથી કારજથશે જશેઆપદા દુર,
ઊઘમથી મુક્તિમલે ઊઘમ એકલસૂર, ૩૧૮
- પડિતે કહે પાંચે તમે મકરો ખેંચાતાણ,
આપંઆપના સ્થાનમાં પાંચેમહામળવાન, ૩૧૯
- પાચથકી પુરંવશે અમુક કામનુ રૂપ,
પાંચવિના તરણું દુખે ચક્રિશરીનું કુપ, ૩૨૦
- એકવાતથી કોઈનું નિશ્ચયકદીનથાય,
એક ચક્રથી રથયથા મારગ કેમ કપાય, ૩૨૧
- રતુ એકઠી મલતાં મંગલ થાય,
પાટિયાગાઠવી મનવારો વિચ્ચાય, ૩૨૨
- નધિતરવા કારણે સીધકરે મનવાર,
નિધિ તરવા કારણે સીધકરે મનવાર, ૩૨૩
- ખથી ખોલે રાત્ર પણ કરેનહિ મનવાર,
અપંચનનું અર્થ પણ સમજે નહિ ગમાર, ૩૨૪

ગુણગવગુણકરે સર્વને અલોનિશની એકાંત.	
મરે ગુણ સંગત થકી પડશે પુરુષ બાત.	૩૨૫
જે મનને કવીયર હશે પડશેતારા આભાસ,	
રેશે પ્રમાણે વેશનું થાશે રાગ પ્રકાશ;	૩૨૬
કિંચિત્ પણ કેહું કાવ્યમાં કરશે શબ્દ ઊચાર,	
જેહવું જોજન જોગવે તેહવું તર ઊદગાર,	૩૨૭
દયા સ્વર્ગનું આરણ્ય દયા મોક્ષની વાટ,	
દયા દુર્ગતી કાંકણ દયા ખત આપાટ.	૩૨૮
નિર્ધનને નિર્સજ્યશે નિર્સજ્ય તેજધિહીન,	
તેજધીન શકત શહે શકત શોક અધીન.	૩૨૯
શોકે છુદ્ધિ નારા છે નિર્જુદ્ધિ ક્ષય થાય,	
આપણની સહિનાણિકા નિર્ધનતા કહેવાય.	૩૩૦
કિંમ્મર જોડે વાવનો મહદું દાટણ કામ,	
જોડે તે પડશે નક્કિ એ કહેવત છે આમ.	૩૩૧
મુલ્ય કાલે કે માપથી કાંઈક તોલ વિચાર,	
દ્રવ્ય સુઝારા વાણિયા-તોપણ કહે સંહુકાર.	૩૩૨
ગણે નહિ દુર્વાલ્યને બમણા લેશે દામ,	
મોઢું દીધું તુજને દે અર્ધાનું કામ.	૩૩૩
જુકું લેખ લખી કહે માલકનું અન્ધાવ;	
જેમી રાજ સભા વિષે સિદ્ધ પરે પુરકાવ.	૩૩૪
રખિતો મૃગ પરે હશે કમશે લોક તમામ,	
જરૂર જાણજો જગનમાં વણિકપુત્રનાં કામ.	૩૩૫
નિશ્ચય જે મગનું હશે તે મગશે ખચિત,	
કોઈ કારીગરી જો કરે કાયર ન કરે છત.	૩૩૬
દેવ ઉગ્રગીના મોકે તો નરથી શું થાય,	
સંવ આકરો સચરે સદુ નરો આય.	૩૩૭
હર્ષ વિખાદ કરો નહિ રહે સદા ઊજમાત,	
રાત દિવસ આઘ્યા જશે કરી ન રહેશે કાલ.	૩૩૮
મગરો ભામ્ય પ્રમાણથી ખીલું કાઈ ન લેય,	
રામ નીપાને ખરજોર અન્ધ નહિ ચરણ્ય.	૩૩૯

ગુરુ નિવાથી નારકી દેવ નિવાથી રાંક,	
સાસ્ર નિવાથી મુઠ થશે ધર્મ નિવા કુળ ઢાંક,	૩૪૦
પગ પગ ઊપર નિધ રહે ચાર કોશે રશ કૃપ,	
દુર્ભાગી દેખે નહિ ભુમી કંચન રૂપ,	૩૪૧
વિવાથી વિદ્યા મળે વિનયે અથવા દ્રવ્ય,	
ત્રણ થકી ભણુશે સદા વિદ્યાશિક્ષક ભવ્ય,	૩૪૨
સીલ સોમ્યતા સાસ્ર સુખ સદ્ગુણ સંપસંતોષ,	
સાત સસાથી સાથમાં પુરણ પામે તોષ,	૩૪૩
દેવી દર્દ દારિદ્ર દુખ દુષ્ટ દોષ દુર્જય,	
દુઃશીલ દાદર દેવતા તજ દશ દ પ્રતિપ્રધ,	૩૪૪
પૈસો પ્રજ્ઞાપરહિત પાકચિત્ત પદ તેમ,	
પાત્ર પપાથી પાંચમાં પામે પુરણ પ્રેમ,	૩૪૫
ન્યાય નિપુણતા નમનતા નાક નૂર નિદોષ,	
નીર નંદ નૃપ જાણે નવ નત્રાનું કોષ,	૩૪૬
આત્મા આગમ અનિલને ઔપધ આજ્ઞા રૂપ,	
અવગુણ અખળાયરિતને તિમ અટવીમાં કૃપ,	૩૪૭
એ આઠે અકારનું જાણે સર્વ સ્વરૂપ,	
સર્વજ્ઞ સાચો સહિ એમ કહે કવિભુપ,	૩૪૮
ભાષણ ભોજન ભાવના ભાગ્ય ભલામ ભાન,	
મુદ્રાર્યા મુધરે ભલા ખાસ ધરી દાલભન,	૩૪૯
મંત્ર મિત્ર એ તુલ્ય છે કેળવણી પ્રણદાય,	
મંત્રેજે કારજ થશે મિત્રથી તે થાય,	૩૫૦
ભાગ્ય પ્રમાણે ભાલનું સહિ ચલકાટ હશેજ,	
બેવી તીધીનું ચક્રમાં તેવું કરસે તેજ,	૩૫૧
મંડલમાં કકાશને કદીન કરવું ભાત,	
જીલદાંત લડતાં થકાં શું નીપજે અવદાત,	૩૫૨
અમે મરઃ બત્રીશણું તું એકલડી રાંડ,	
મુખ સોસેછે અમથકી અમથો વાદ મ માંડ,	૩૫૩
રાશધરી લડતાં થકાં તું ચગદામ જાય,	
અમસાયેરે ખાવલી કદીનહિ પોચાય,	૩૫૪

બાર વરય લેખુ વધ ગયાં બાર ગાં વૃદ્ધ માંહિ,
 વરય છવીસ ગધે કરે ધર્મ કૃત્ય સોછાંહિ ૩૭૩
 પ્રતિદિન બે ઘડી દુરગની કરતા માનવ હોય,
 તે સત વર્ષે કાળનું આ સરવાળો જોય. ૩૭૪
 વ્રણ્ય વર્ષ પદ સાશને વિશ દિવસ અધિકાય,
 કાલ જરો આગસ થકી ઉઘમથી કળ થાય. ૩૭૫
 શેર વ્રણ્ય અન્ન લોગવે પ્રતિદિન માનવ કોય,
 સતવર્ષે કોટલુથયુ આશરવાલો જોય ૩૭૬
 બે શહુસ માણજણવા જેસોઉપરતેમ.
 પચાસ અધિકા મળે થશે અન્ન આરોગ્યુ એમ, ૩૭૭
 પણુ તૃણાહુટશે નહિ તપકરવા મુરકેલ,
 રાતદિવસ ચરતોરહે યથા કોશિયો જેલ, ૩૭૮
 એકઅક્ષર ઉઘમ થકી પ્રતિદિન પઠશે કોય.
 સતવર્ષે એ અક્ષરો સહુસ છત્રાંશે હોય. ૩૭૯
 તેનાં શ્લોક ગણે કદી કર સરવાળું તામ,
 ઇચ્છારશે પચવીસનું આગમનું અવ્યાસ. ૩૮૦
 ગાથા મુઠ્ઠ બત્રીસની પચોતેરહજાર,
 પ્રતિદિન દશ ગાથાભણે ભાગ્યશાળી અણગાર. ૩૮૧
 વિશવર્ષે ઉપર થશે માસ દશ મુનિદશ.
 પઠશે પાઠ પ્રાચારથી વધશે તાશ જગીશ, ૩૮૨
 ઉઘમઆધીન સર્વજ્ઞે શાસ્ત્ર ધર્મ સુખ પુન્ય.
 ઉઘમથી નર હે કદી અમુક વાતની તુન્ય. ૩૮૩
 ઉઘમસવનું આઠ દરોપાપથીલેશ,
 લેશહુશે કરુણા કદી કદી ન પામે કલેશ,
 કલેશ તમે સહુદુરથી દુરકરો વ્યભિચાર
 ચાર ગતિ મુકાવવા વવા તણિ બલિહાર.
 હાર છતની રમતમાં મતમાં રાખે ભેદ,
 ભેદ થકી ભવ નવિ મટે મટે કેમ મન ખેદ.
 વિગર કીમતે વૃદ્ધપણુ હીંડે બાલક પુઠ,
 જો જગતમાં બાળકો પાડે મોટા કાંઈ

શતમુનિ કૃત કાવ્ય સંગ્રહ.

શુકન પ્રશસે વૃહસ્પતિ અંગીરા મન ઉત્સાહ,	
વાણી શુકન વિશેષ છે એહ જનાર્દન તાહ,	૪૪૮
રાજત ગંધસ રૂપ છે મંત્રી વ્યાઘ સ્વરૂપ,	
ચેવકસ્વાન સમાજહાં ત્યાં આનંદનો કુપ,	૪૪૯
દાઢ પીલો બાંદરે તેમાં વૃશ્ચકદંશ,	
ભુત પેડો તસ દેહમાં તેની શી પરશંશ,	૪૫૦
પાપ થકી કલિકાલમાં પામ્યા માનવ દેહ,	
મિથ્યા મતમાં ભોળવ્યા કિમ પામે ભવ છેહ.	૪૫૧
ખટ દર્શનમાં તત્વથી મળશે મુક્તિ રાહ,	
નહિ એકાંત ગ્રહિ કદા કરશે ભવ અવગાહ.	૪૫૨
સામાજિક સંધ્યા તથા નિમાજ રોજત તેમ,	
વૃત ઉપવાસ શુનત વિધિ ઐશ્વર્યધન એમ.	૪૫૩
તીર્થારન તસળીરને મક્કા કાશી ગંગ,	
યજ્ઞ સંધ રા ગૌમુળી કરતા નવ નવ રંગ.	૪૫૪
કરે ક્રિયા ગ્યાડંબરે કેશ દિગંબર જાણ,	
ચેતાંબર પીતાંબર કરતા ખેંચાતાણ.	૪૫૫
બોધ કોમ બળવાન છે ગન્ધ સંઘાડા પંથ,	
ભુક્તિ ન્યારી સર્વની ન્યારા સાહુનાં અંથ.	૪૫૬
એક દોકડા ભારજે નર સોપારી ખાય.	
પ્રતિદિન શતવરશોળગે વજન કેટલું થાય.	૪૫૭
ત્રોવશ મણુ ઉપર બહી ગેકવીસ નિમશેર.	
અહોઆદમી પરિહરે સમજે રૂડીપેર	૪૫૮
બજર મુઘતાં માનવી એક દોકડા ભાર,	
વજન એટલુ જાણજે કરજે ખુબ વિચાર.	૪૫૯
પીએ ખાપડ માનવી બીડીરોજ પચીશ,	
શતવશે શંખ્યાવધે મુઘતા નિહજે ચીશ.	૪૬૦
નવરા નિત પાપે પડ્યા બીડિપિએ નવસાખ,	
તેજ વરે છાતીબજે થાશે હીરોખાખ.	૪૬૧
અરે નદર દર ચતરે કરે વ્યશન પરિહાર,	
રીતે જિમ જગજગવી સદગ થશે અવતાર.	૪૬૨

પ્રસિદ્ધિનું ધૂન લક્ષ્મીને એક હીંગલા ભાર,	
શત રસે હીંગાબથી ગળ પાત્રીશ પિયાર,	૩૮૧
શેર થશે તે ઉપરે પુ. સાડા સાત,	
રોજરોજ વધતુ જશે હુમેશનું અવદાન.	૩૮૨
કોઇ અદીળી આંકતો બાર વાગ દરરોજ,	
અમલી માલ વિના જડા કરે એરથી મોજ.	૩૮૩
શત ચરશે ગળના થશે શયા તેર મળુ તેમ,	
શયા સાત શેર જાગ્યો તે ઉપર વલી એમ.	૩૮૪
શયા ચાર કોરી થશે ભાર એટલુ ભાઈ,	
અરે બાપદા જાગ્યો અદીળું દુખદાઈ.	૩૮૫
અહિ ફીણ વિષ સારખો કરે દેહનું નાશ,	
અદીળ અભક્ષ જાગ્યો કરે અચાનક ત્રાશ.	૩૮૬
શાત વ્યસન શંશારમાં શંકરના કરનાર,	
લુવામાંશ દારૂ તથા વેચ્યાતેમ શિકાર,	૩૮૭
ધારિ ખરનારી સહિ દુર્ગતિના દતાર.	
નલપાંડવ પદહારિને રખડ્યા વનવન કાર,	૩૮૮
નૃપ શે.દાશથયો ધણે માંસ ધકી ભિસકીન.	
દારૂ દારિકા દાહનું મુસદ્દેલુએલીન,	૩૮૯
શોભશ ક્યવનો દુખી વેચ્યાવ્યસન ભંડાર.	
શિકારથી ઓઝિક મુક પામ્યા કષ્ટ અપાર,	૪૦૦
અભંગ્યેન ચોરી ધકી પામ્યો મરણ અકામ.	
પરનારીનાં પાપથી દશમુખ તણાકુમામ,	૪૦૧
શંશયની ભેમરી જુરી અવિનય ભવનવિચાર,	
શાહસનું પુરજાગ્યો પુષ્કળ દોષભંડાર,	૪૦૨
અપાર કપટનું સેવાનંદ દોષવિચાર તિયાર.	
સ્વગ દારૂનું વિપ્રનિમ નન્ક પુરિનુંડા,	૪૦૩
માયા કદર કદોઃસહિ અંદરેરે શમાન.	
મુખ અમૃત દેખાયપણ તરત તજાવે પ્રાણ,	૪૦૪
કરારનાં કૃમનિતલુ મોટુંબધન અહ.	
અખડા રૂપી યત્રે કોલેખનાવુ તેહ,	૪૦૫

વિષ્ણુ પાદજ સશિખી નિકા કંદે અવદાદ અપાર,	
જે ભાવ લિનમ નીરડે કાજ સાનુરી માર	૪૨૧
સાજ નિતી પડીત નૃપ કંદે ન્યાય વિશેષ,	
અનુર જલે પિધા ધણી નાહી નવાજ લેમ.	૪૨૨
પણ આશ્ચર્ય આ લોકમાં રૂપરતી સતીનાર,	
અથવા નિર્મલ નરસા પાપ કંદે પરિદાર.	૪૨૩
પેષ પિધા દુર્ણદ મદા હિંદ દક્ષીન ધન્યાક,	
શીશાં રાજે સોજાના પરિકામાં આલાક.	૪૨૪
સાચા નેપાસો થશે જોનપ મહાજુ (ચાર,	
કુંડળી કરતાં આનુરી શીખે રાખી પ્યાર.	૪૨૫
વિગળમાં કાંપયો કરે સદા સદૈયા છંદ,	
વ્યાક-જુમાં શિખ આરડે દધ્યાનય દૃનિ બંદ.	૪૨૬
નૈયાયિક વરો શાઝ નનુક તે ચેત્ર વાક્ય,	
સોલેલુ શીખે સચંકો ન' કરે તરિદ અધાગ.	૪૨૭
કાર્ય સિદ્ધ થાતા નરો ધરે તદા અર્વામાન,	
નિશ્ચળ કાર્ય થતાં કહે ભુંડુ કંડુ ભગવાન.	૪૨૮
હરિણ પારાધી પાશને છેદી નિકળયો જામ,	
અન્ય કૃદ રચના ત્રિપે પડયો જીવંચિતો તામ.	૪૨૯
પણ કિચિત લુહિા થકી ત્યાંથી નાડો સોય,	
પડયો જાલમાં આપડો વિાધ અવળો તરા જોય..	૪૩૦
માઠા પ્રપાસે નિકળયો વન રાજાઓ ચક્રો મેર,	
વ્યાધ બાણ વરડોં ધરડાં દુખ પાગ્યો હાથિપેર.	૪૩૧
દાદમ દાદ કરી તદા કર્મ જોડે કાલિયાર,	
પાડ્યો અવાનક કૃપમાં પાડ્યો મરણ તવાર.	૪૩૨
આગમ દિકા વેદનિમ અતિયો જામળસ જોય,	
પુનાજુ કુનાળનાં પુરુષકોં નિગમ સુત્રતિમ હોય.	૪૩૩
લાખ્યપ્રગ ધો ચુરણી નારકચપુ લાણ.	
છજાદ ન્યાય વેદાંત તિમ જાતમ ન્યાય પિછાણ.	૪૩૪
પૂર્વમિમાસા સાંખ્યને ચોગ સાસો ખટજોલ,	
ખલ્લશન જોલમીં દયા પ્રથક માનતા તેલ	૪૩૫

અથવા જોગીજંગમે ફકીર સન્યાસી તેમ,	૪૬૦
જૈનધર્મીને બ્રાહ્મણે ખટદર્શન છે એમ.	
ઘટિ યાદિક વ્યાખ્યા ઘણી લખતાં વધશે અથ,	૪૬૧
ધરણી ઊપર ધર્મનાં પુષ્કળ વરતે પથ.	
દ્રવ્યભાવને ચિંતવે કે નિશ્ચય વ્યવહાર,	૪૬૨
જે સમજે નિજરૂપને તે ભવજળ તરનાર.	
કસુરી નિજ નાસિમાં ગોતે બહુલા ઠામ,	૪૬૩
ત્યમ નિજપાસે રહે સદા ત્રણ્ય લોકનો રવામ.	
દર્શન મોહ દબાણથી દુખે નહિ તથારૂપ,	૪૬૪
સમજાવ્યો સમજે નહિ ચેતન પણ જડરૂપ.	
શુરો સોમાં એકછે સર્વે પંડિત કોય,	૪૬૫
વક્તા દશહજારમાં દાતા વિરલો હોય.	
વક્તા તેહને જાણીને વચન વાપરે ખુબ,	૪૬૬
સરોતાના હૃદયેતરે જ્યમ પાણીમાં તુબ.	
બોલ્યું પણ જુગતું તિહાં માને વાક્ય અલંગ.	૪૬૭
ધોલા વસ્ત્ર વિષે ટકે જ્યમ રૂપાલો રંગ.	
તજે કોમમાં કલેશને રહો સદા સમ ભાવ,	૪૬૮
સુખે જશે દુખ સમુદ્રથી આશુપ રૂપણી નાવ.	
ળીજા નરના કલેશથી અમેસતોતર શોય.	૪૬૯
પણપરસ્પર કલેશથી અમેશાતતે શોય.	
કાકપદમવનનવિરૂથે હંગમનહિકુપ.	૪૭૦
મુરખ પંડિત નવિગમે નોકરનગમે ભુખ,	
કલયાણજનન નવિરૂથે દુર્જનગુણિને તેમ.	૪૭૧
નિજનિજ જાતિ સ્વભાવથી વરતે શબ્દાંએમ,	
પડતાં મુખપણુજસે જપતાં પાતિકમય.	૪૭૨
માનવકી કલહોમરે જાન્યાબહીરુપ્તાય,	
વિખવિવાઅત્યાસવિણ અન્નઅણુએરે;	૪૭૩
ગાંધીવિખરે મુખને પિતાવિષે જલસેર.	
અતિપરિચયથી પામશે માનબંગગુણમેદ.	૪૭૪
મત્રયાચક્રની ભીલકી ચંદનકાષ્ઠદેહ,	

ત્રાસ ગુણીન લિનકરે પ્રિયદુયનો ત્રાસ.	
લોભઅર્થની સેવાએ છુદે મરેપરનામ,	૪૭૧
કોપકરેશમજન કરા ગુણ કૃત્તદાયકભાવ.	
માનઆપે દુર્જનકર આપનું દોષાય,	૪૭૧
અતિવિચક્ષણ પુરૂષને નરે આપસાલીન.	
અદ્યાયપતિર્મન તથા અધવા સંતનિહીન,	૪૭૭
ધર્મ અર્થને કામનિમ મેલવારે એલીન.	
અજ્ઞમક્ષ સ્તન અર્થનિમ માનવ એમિશાકીન	૪૭૮
મદકવિના નયશે કશું એલુ ખરૂં ન્યાય.	
પક્ષીપક્ષ બેસેશર મરણ પ્રમાણેજાય,	૪૭૮
નિરિશિખરે આંબોયગે રહે ગુદામાંસોંઘુ.	
કાકપક્ષની મદદથી ક્ષણમક્ષનિરણીલ,	૪૮૦
સિંહ બિચારો અતભાં, હું પોચુનરપાસ.	
હોડી ન શકે બાપરો, પશાવિના લહે ત્રાસ.	૪૮૧
વિના સદાય માનવી, કરી કશું શકાય.	
શાસિવિના તંદુલ કરો, વાળુ નહિ હોમાય.	૪૮૨
વિદ્યામાં શુભ વારણે, શુરૂ ધણે લિનકાર.	
સુધિશુદ્ધ મનમકલા, નિષ્ઠ બોમ સાન ર.	૪૮૩
બળુધું નહિ બુધ શોભમા, એમકરે બાહુમથ.	
શુભ મુદુરત વિદ્યા બણે, સમજે રડા પંથ.	૪૮૪
પદીત નૃપ કવિ રવિ તથા. ધર્મે નથ પણુ તેમ.	
ધર્મ મંત્રતક શાતએ, દૂરે દીપે એમ.	૪૮૫
નિકટ પ્રગંશા તેલની, અદ્ય હસેજ જરૂર.	
ધારણ આધરણી વિષે, દૂરે દીપે નર.	૪૮૬
આમ નિકટ પ્રદીપશે, લોલી નરનર છાય.	
સાયર ગર્જન તથા, દૂર નહિ મહિમાય.	૪૮૭
દાતા અધવા કેવળી, લહે મર્ચન ખ્યાત.	
બલિહારી આદાયની, દુષિઆ નરનાં ત્રાંત.	૪૮૮
ખરજીતને પરન્યા, હોધમ મૈથુન હેશ.	
આહાર નિદ્રા ને મેવનાં, વધતાંજશે હુમેશ.	૪૮૯

ભાષાગતિ અકારથી, નેત્રાદિકથી તેમ.	
લહે વિચક્ષણ અન્યનાં, વાન હયની એમ.	૪૯૦
પ્રથમ તપાસો છંદગી, પછી તપાસો ચિન્હ.	
અન્ય આવદાજેહુની, સર્વ પ્રયોજન ખિન્ન.	૪૯૧
જે આશાના દાસ છે તેમવેનાં દાસ.	
આશાદારી જેહુની તેહનાં સર્વેદાસ,	૪૯૨
ઊઘમકરતાં અહોનિયેં ફલથાશેરે સુધ.	
વિના દુઝાણે મીંદડા પ્રતિદન પીશે દુધ,	૪૯૩
નિજપરની ગણના કરે અલ્પભુધિ નરનાર.	
ઉદાર ભુધિનાં ચિતરે સર્વવિધપરિવાર,	૪૯૪
ઊત્તમનિજ ગુણથીલહે પૃથિવીમા પરશંશ.	
મધ્યમતાત ગુણેલહે અધમ મોશાળાનંશ,	૪૯૫
શ્વસુરથી ઝોળખાયજે તેઅધમાધમજણ.	
અથવા માતપિતાત્રિયા ઊત્તમાદિક એતલખાણ,	૪૯૬
કવિતારસકે શાસ્ત્રરશ વદન થતી નકહાય.	
ન્યમ ક્ષતલક્ષેમાનવી સ્વાદકહીન સકાય,	૪૯૭
ઉત્તમનનો કોપક્ષણ મધ્યમ બેઘરીકાલ.	
અધમ કોધ અહોરાત્રિનો મરણ લગે ચંડાલ,	૪૯૮
વિધેમુધરવો દોહાલે આપપિંડ મુધરાય.	
પેહેરે પગમાં વાણાહી સર્વભુમિનમદાય,	૪૯૯
કાર્યાર્થ કારણઅલે જ્યાંલગ કાર્યનથાય.	
નાવાથી સાયરતરી પામીપાર તજાય,	૫૦૦
દુર્જન જોગુણધારશે તોપણ ચ નરથાય.	
સિંહકરેકિપવાશેનો પારજેલે ગજરાય,	૫૦૧
એકઅક્ષર શીખવશે તજકિપકરે અથાગ.	
શવળી ભુમિ આપતાં નાંવે અનંત ભાગ,	૫૦૨
શંકર કતરે કેતક. સપ્ત વશ ફલ લીન.	
વહ ભાવ પદનિરૂપત, અવગુણ પદઅધીન.	૫૦૩
એક શુભથી ગુણ થશે. વિધેવિધે વળખાય.	
હામરે બોલી સોના, ગુણથી કોપ લગાય.	૫૦૪

નિતાં પંડિત કોઇ નથી, ત્યાં દુઝો વખખાય.	
વિનાયકનાં કેશમાં એરડો વડેશ.	૫૦૫
તર્ક ભાષા મુખમાં વસે, દરમાં મંજરી વારા.	
ચલે રહે મુક્તા વડી, મનોરમાં વસતાશ.	૫૦૬
સોળન નીચી નવિકરે, ઊંચી સોળન ખાસ.	
એરે લેરા ડોળધી, પડેચિત્રમાં ભાસ,	૫૦૭
મહીયારી પારોકી દાડલેસેગુધ.	
શુભસાગતથી નળજો હશે ગાનનુંકમ;	૫૦૮
શુભી એક મુન શુભકરે આવનિત શુભકુખવાય.	
ચંદ્ર હરે તમ રાગનું તારાથી નવિધાય	૫૦૯
દારિદ્રી રોગી તથા દુષ્ટ મુરખ પણતેમ.	
મહાદુખ પરવચતા પરભોજન પળએમ,	૫૧૦
કોનુંકુલ નિદોપછે કોને ન ચક્રવ્યાધ.	
કોણે શક્ય નવિચક્ષા કોણહમેશ આખાદ,	૫૧૧
સમરથને કહો ભારશું વક્તાને શું અન્ય.	
ઊગમને અલગું કશું શુપરદેશ મુજન્ય,	૫૧૨
કાંચ ધરે શિરઉપરે મળિ રખડે ધરમાંય.	
પરીક્ષાકરતાં કાંમને કાચ મણિ લુહાય,	૫૧૩
વાયસ કોકિલ પક્ષિમાં, વરણે તુલ્ય ગણાય.	
વરાંત વિદાજે વિદ્યમાં, ત્યારે નિર્ણય થાય.	૫૧૪
જન નિધિ તરી લાંદા મહી, દશમુખ શત્રુ જસ.	
સાક્ષશ હત્યા ક્ષેત્રમાં, કપિ સખાઇ તારા,	૫૧૫
હીમનથી સીતા મહી. અધું રાજ વલિ તેમ.	
વિજા હીમન કુશલાપુરે, ફરીન આવે કોમ.	૫૧૬
જલપરમાં જોતિયટ્ટયા, સ્વાગે વેદક વ્યર્થ.	
જંગ વૃથા અતિ અહારધી. મધધડી સતિ વ્યથ.	૫૧૭
વદન પદમ દલશારિખું, શીતલ સંદન વાળ.	
હંયા વિગે કાતર ધરે, કો પૂરત અલિનાળ.	૫૧૮
દેશાટન બાહુલા કંઠે, ધરે પ્રાણથી પ્રેમ.	
શુધિ તૃપ્તિ આશ્રે શદા, તેજ ખિંદુ જલ જેમ,	૫૧૯

કરે દેપ વિદ્વાનનું, પુસ્તકમાં નહિ પ્રમ.	
મંદ મતિ થાશે સદા, ધૂન બિંદુ જલ જેમ.	૫૨૦
શુદ્ધ ગુધ એક લક્ષમાં કેડે અલસપતિ હોય.	
અંગારક દશમે હશે, સુત ફલદીપક જેય.	૫૨૧
પામે પૂજા ગુરુજનો, થાય નહિ કંકાશ.	
ઉજ્જ્વળ અન્નનિત નીપજે, ત્યાંલક્ષ્મીનું વાસ.	૫૨૨
હશે કલેશ વિણ કારણે, સદ્ગુણીનો અપમાન.	
અધિપતિ અબલા જ્યાહશે, ધર રૂપે શમશાન.	૫૨૩
મહા નદી જલ ઓધને, મહા પુરૂષ સંધામ.	
તથા મહાજન વિરોધને દુસ્તજો સુખકામ,	૫૨૪
પિન્ન દહમાં ધન ધરે એકસંપ પરિવાર.	
જેષ્ઠપુત્ર અતિશ્રેષ્ઠ ત્યમન હશે ધર ધરબાર,	૫૨૫
અસત્ય શમું પાતિક નથી સત્યશમોનહિ ધર્મ.	
વિવેક શમો બાંધવનથી મોહ સમોનહિ કર્મ.	૫૨૬
ધર્મ તૃણા શમ જ્ઞાનિને સૂર તૃણાસમ મરણ.	
છતેન્દ્રિય નારી તૃણા નિષ્ઠાહીને જગતરણ,	૫૨૭
વનમાં પણ રાણીસદા પામે દાપ અછેહ.	
વીતરાગને નહિ નડે પાતિકની એક રેહ,	૫૨૮
નહિ વિદ્યા વ્યવશાય જ્યાં નથી ધનાગમ ભ્રાત.	
નથી આત્મસુખભાવના ત્યાં ન વશો એકરાત,	૫૨૯
નરમા ધુરત ગાયજો કાકે પક્ષીમાં તેમ.	
શિયાલ ધુરત વનચર વિશે માલણ ત્રિયમાં એમ,	૫૩૦
અધપતિ પામ્યાથકાં પ્રથાકટાક્ષ હશેજ.	
વારદાપ રાત્રિવિષે સર્વે વ્યર્થ થશેજ,	૫૩૧
તિથિદાપ નહિ પ્રાતમા યોગદોશ નહિ સંધ્ય.	
નક્ષત્રદાપ દુરંધશે એકઅલીન્ય સંબંધ,	૫૩૨
ગુણપ્રગટે નરના સદા નરહે છાનાછેક.	
કશમ દીઓ કરુણીને મુગંધ થશે અતિરેક	૫૩૩
ઉત્તમ આશ્રયથી લહે ઉત્તમપદ અનિમેષ.	
એકા સિંહ પ્રસાદથી ગજહોડાપર મેષ,	૫૩૪

કંઠે વિદ્યા ધન છાંદગી મોતયાન એ પંચ.	
પુર્વભય સંસ્કારથી મહાશયગાગ્રંથ,	૫૩૫
નવઅંગુલ લેખણુ જાલી હાંનીહીન કરેય.	
અધિકી અધિકાકાવદો મુખગુપ્તકાંઠ ધરેય,	૫૩૬
આશામોટી રાક્ષસી આશા એ વિપવેલ.	
આશાપાસપરિહરી કરે નિરાશી ખેલ,	૫૩૭
પરઉપદેશે આગણા સહુ વાચ્યાન વિશેષ.	
કરતાં દુધેર સર્વને એમાં મીનનમેષ,	૫૩૮
પરઅવગુણ દેખે સદા નિજગુણ દેખે લોક.	
પરગુણ નિજ અવગુણ ગ્રહે એહવા વિરલાકેક,	૫૩૯
મરમ પરસ્પર બોલતાં પામેરાંકંઠઆપ.	
પુનઃવક્ષીછુ તેનું મસે મરણ પામ્યા જયમ સાપ,	૫૪૦
પંચકદ ત્યમ ચાલતું માન પંચની વાન.	
જયમ પંચદ્રિષ કાયમે સોભે મુંદર ગાત,	૫૪૧
અગતયુધ રૂપિઆધને વિહાણે વરસાદ.	
દેવતિ કલેશ જડવાતરી છેવટ સહુ નિસવાદ,	૫૪૨
તપશા નિશ્ચલ ચિતથી જોગક્ષેમવિધિ હોય.	
પ્રાયશ્ચિત નેહજખર સમલેવિરલા કોય,	૫૪૩
કાણે વિરલા સદગુણી દાસિયો નિધેન કોય.	
ધાસાનઅતો માનવી નેહ સિખારી હોય	૫૪૪
અન્યાયી લક્ષ્મી જિહ્વાં ત્યાં સરસ્વતિ કિમ હોય.	
પ્રાયે સામુ પહુ તણું અણમનનું જયમ લેય,	૫૪૫
બાળકથી પજુ નીતિનું મહણ કરે નરનાર,	
મુખ અભાવે કાનસો ગળગાવે હિતકાર.	૫૪૬
બાળકથી પ્રીતી પરે ત્યમ કારણ વીજહાસ,	
પાદકરે અખણ ઘડી કો દુર્જન સહવાસ.	૫૪૭
બેસે ગર્દભ દિપરે વરે અગ્રંબધ બોલ,	
છ કારણથી મનુષ્યનું મદદ નિદાય તોલ.	૫૪૮
બાળ્ય અધિક ભુમીમાં વિદ્યાવીર વીરક,	
વીના બાળ્યથી પાંડવો પામ્યા આપદ દેહ.	૫૪૯

- ધરે પરસ્પર દુષ્ટતા સોયે તાકયો વ્યાધ,
વ્યાધે મોર વિનાસવા રહો તર્ત શરસાધ. ૫૫૦
- મોરે તાકયો નાગને નાગે મંકુક તેમ,
મંકુક તાકે મક્ષીકા મચ્છગડાગલ જેમ. ૫૫૧
- અન્યોઅન્ય વીનાસવા કરે મહા પ્રતીકાર,
પાપી મન સમજે નહિ મરણ થશે પલવાર. ૫૫૨
- સ્વાન સુખી મનથી હશે મનુરને મન રહેલ,
ચોધરીયાને ચોકસી તેથી સુખી પટેલ. ૫૫૩
- શેક સામતો બક્ષીયો ત્યમ દીવાન વીચાર,
રાજ એજાદો તથા સુખી પુલેટીકાર. ૫૫૪
- જડજ ગવર્નર લારડો ભુમીપતી પતસાહુ,
મોટી પદવી હાલમાં સર્વથકી શહેનશાહ. ૫૫૫
- ભરતક્ષેત્રનો દેવતા હરી હલધર ત્યમ જાણ,
ચક્રી ચક્રવે ચાલવે એકલછત્રી આણ. ૫૫૬
- સુર્ય ચંદ્ર દીગપાલકો લોકપાલ મહારાય,
સકાલિક સુર રાજવી પદવી ધર જગભાય. ૫૫૭
- મનથી સુખ જાને સહુ અમીર તેમ ફકીર.
નીશ્ચય કીધું પહીતે સુખી સતોષી ધીર. ૫૫૮
- અધિકાર દીવો લાખે કજ્જલ ઉતપતી થાય,
જેહુનું ભોજન ભોગવે તેવિ પ્રજા નીરમાય. ૫૫૯
- ઉદામ કર્મથકી થશે હરેક કાર્ય નિષ્પત,
તાળી એક કરે કદી પાડવા કુણ સમરથ. ૫૬૦
- લોભઅધ સ્વારથ જીવે ન જીવે અ.પદ્ધાન,
જ્યમ પય દેખે ગીંદો ન જીવે મુસલદાન. ૫૬૧
- વીપ્રનામ સર્ગાતછે ત્યમ ક્ષત્રી વર્માત,
ગુપ્તાંતે વ્યવહારીઆ કહો શુદ્ધ દાશાંત. ૫૬૨
- વેશ્યા સદગુણી નહીં હશે નહીં લક્ષ્મી સ્થિરવાસ,
વિવેક નહીં છુટ મનુષ્યને નથી કર્મનું નાશ. ૫૬૩
- વીણા વ્યર્થ બધીરને વૃથા અધને ચીલ,
પુષ્પમાળા કપીને વૃથા ત્યમ અહંકારી મીન. ૫૬૪

વ્યસન થજા ચમુપા તમે પલ્લુ તેમાં ને સાર,	
પાર વીંચા વ્યસનઉં દે વીંચીએ ર પ્યાર.	૫૬૧
સારે વીંચેકી સમયે મુન્ય દુરુષ પત્તુ માન,	
એમ આંકડા પાછળે મુન્ય થશે મુન્ય માન.	૫૬૨
મહેષાદીક જલ જાંતુએ સમયે પપાજી ન્યાય.	
પણ ખ્યાતી મળી દમને પૂંચે વગે મગાય.	૫૬૩
બે પદે સારીસાજતો હાંતી ગરબી માય,	
પાડુ ખ્યાતી પુદ રક્ષાની પૂંચે વગે મગાય.	૫૬૮
એનો રાગ પ્રાંતેની તેની જન મગાય,	
રાગની પ્રભુતાયકી સામેજ નામ કદાય.	૫૬૯
વાયસ કાપથ કુકડો કુળ રક્ષા કરનાર,	
કુના મજ દીગ વાણીયા કુલના દેવીયાર	૫૭૦
કુલ મીસાઇ પૂત પપ દેહ રેશનને છાર,	
ઇત્યાદિક વસ્તુનજી મુલ કદી ન તપાર.	૫૭૧
નેત્ર મુર્યનાં તેજથી દેખે સદણી વસ્ત,	
પણ નહી દેખે મનુષ્યને થશે એકનું અસ્ત.	૫૭૨
ત્યમ ઉચમ હેને દરી થશે રાંપુરજી સીદ,	
એક અભાવે વ્યર્થછે એણે ખરેખર જીવ.	૫૭૩
ઉચમ અક્ષય બે થકી બાણીશે સીક્ષક મથ,	
એક થકી મુજે નહી મુન્ય વચનના પથ.	૫૭૪
એમ મથ કે મુરવીના ક્યમ સીંધે મતિમાન,	
તેમ કીવાને જ્ઞાનવીણ ક્યમ રીંધે ભગવાન.	૫૭૫
ક્યમ અક્ષર ઓળખાણથી વાંચે રાજ પ્રસીદ,	
તેમ નામ ઓળખાણથી થાશે કારજ સીદ.	૫૭૬
પણ વાંચનવિજ્ઞ શિક્ષકો લેખે કેમ ગણાય,	
દસ્કત જુદ વાંચે જુદા એણે ન્યાય કહાય.	૫૭૭
વિના વાંચણીથી થશે અનરથ આમ અપાર,	
જિનવર બદલે વાંચતાં જાનવરે તિજવાર.	૫૭૮
કણ ભરતાં નર કોથલા મજણુલ હાંતે રહાય,	
કુળાયે તવ તેણે દાણા પુષ્કળ માય.	૫૭૯

- મદાન્મત ગજની પરે દોડે ચિત જરૂર,
અંકુશ જ્ઞાન પ્રહારથી કદિ ન જાશે દુર. ૬૧૦
- મુલરો ને માંત્રામમાં સભા ગંધ્ય ભુવ તેમ,
જય અપજય ક્ષણભાવમાં બની જાય છે એમ. ૬૧૧
- ન ચલાવે પાંપણ કદા ચચુ ચક્ષુ કોટ,
શીશ પદ્મ જુગ દહને સ્થિરતા કરીશ ચોટ. ૬૧૨
- નાક આણી ઉપર ધરે દષ્ટી દ્વંદ્વ વિશેષ.
એક પગે ઉભો રહે બગલો તાપસ બેર. ૬૧૩
- પણ સમરણ કરે મીનનું એ મોટી છે ખોટ,
જલચર દેખી શીઘ્રથી પામર કરતો ચોટ. ૬૧૪
- હિપર ઉજવલ ઓપતો અંદર અંતર હોય,
ઠગબગરગથી સારખા મત વિદ્યારેા કોય. ૬૧૫
- ઠગમાલા માયાતણિ ધ્યાન ધનકે ધાન,
જાપ પાપનુ આદરે તપગપનું સસ્તાન. ૫૨૬
- જોગ સહો જુગતિ નહી ખરો અજોગ હરામ,
ધર્મ ધુરતનું ધરણીમાં શહિ ન સરશે કામ. ૬૧૭
- ગુણકારી હરે તથા ગુણકારક જે શીખ,
પ્રાપ્તિ કરવા કારણે માનવ માગે લીખ. ૬૧૮
- શ્રેષ્ઠ કવિ કૃત કાવ્યથી વાક્ય ગ્રહણ કરે કોય,
રતન ગ્રહણથી શાગરે કદી ન ખામી હોય. ૬૧૯
- સર્જન પીડા લોગવે કીડા લોગ અશાંત,
પુત્ર મરે દુખ તાતને એ કલિ કાળ કરંત. ૬૨૦
- સ્વજન વૈરપર ગિતતા રાજ્ય ચવન પરિ પુર્ણ,
ન્યાય નહિ ધરણી વિષે આંજે કલિમલ ચુર્ણ. ૬૨૧
- નીરશ ધરણી બલ નૃપ ધરે વિબુધ અહંકાર,
લોલી નૃપ જડ મંત્રવી હારે અન્યાય હંડાર. ૬૨૨
- મેઘ અદ્ય તરણી તપે જપે ન કો પરમેશ,
સંપ જંપ પત્ત દુખળાં બસા નડેજ હંમેશ. ૬૨૩
- બાંધ ચોંધ પરીક્ષીણતા દેવશેવ બલહીન,
દાન માન દાક્ષિણતા ધરી જુવાની દીન. ૬૨૪

દાતા માતા પડિતા ખડિત હુના આપાર.	
રાજાદરામ જાણી મુરખાન ગિરનાર,	૬૨૫
નેમ ગ્રેમ નીરોમતા સત્તા નાહીદુર.	
મેથ તેમ નિર્ભય ધયા શંક પંકજપુર,	૬૨૬
રોગ રોગ કંઠકતરૂ લાંચઆંચને વાંચ.	
પંચ પ્રપંચી વંચકા વનો વેમલોચાચ,	૬૨૭
પુત્ર તરૂ નિરુદ્ધ ધણા જોશ કોશ લધુતેમ.	
નંગરંગ લુણ ચલે કલિ મહીમાઇ ઝેમ,	૬૨૮
સ્થાન મહા બળાનઇ સ્થાને પુખ્ત હોય,	
રાજા તખ્ત વિસે રહે દીપે અધિકો સોય.	૬૨૯
મરાપયોધિમાં થકે ખેંચે ગજ બલવાન,	
જલ મુકી થલમાં થતાં કંડે તેહને સ્થાન.	૬૩૦
પંકજ સરોવરમાં વશે તોજ વિહરયર થાય,	
સ્થાન બ્રહ્મ થાતાં થશે હીન પ્રભાગુણ જાય.	૬૩૧
સૂર્ય ચંદ્ર પાળ કમળને કરે મંદુલિત પ્રાય,	
જળ મુકી સ્થલમાં થતાં તો જશે ચમદાય.	૬૩૨
રાજા મંત્રી કૃતવધુ કંત પુરૂષ નખ કેશ,	
સ્થાન બ્રહ્મ શોભે નહિ સ્થાને શોભ વિશેષ.	૬૩૩
આશ્રયથી લધુગરૂ થશે ઝોલ ખરૂં છે ન્યાય,	
દર્પણમાં લધુતા લહે જેમ લુચ્છા ગજરાય.	૬૩૪
લાંડ મહાજન રાગતે કીંમત પુન્કલ સોય,	
જલખિંદુ પળ દીપથી મુખારલ પદ હોય.	૬૩૫
ધન મળવતાં આપદા ત્યમ આપવતાં કષ્ટ,	
પરીસહા પરીમહ ધડી દસગા મહ ઉતકૃષ્ટ	૬૩૬
લેખક મુજ મુજને તમે છતેદ્રિય લધુદસ્ત,	
એક વચનમાં સમજશે નિર્ણયતા સમસ્ત.	૬૩૭
ગાઠ શાસ્ત્ર પંચિત કરે મન એકામ આખાદ.	
ખેંચે મુદ્દ આશને એ લેખક હિમાદ.	૬૩૮
અવગર વિષ્ણુ દરબે ક્ષમા કચ્છપપટે દિનકાર,	
અવગરથી ચનમુખ થડા જેમ કિરનમણીવાન.	૬૩૯

દેવ નહિ યાચે નહિ નહિ પર નિંદા દાપ,	
તેડયા વિણ આવે નહિ નથી રોશને તોપ.	૧૪૦
એહવા ગુણ ધરતાં થકાં પથ્થર પણ પુજતય,	
તો માનવ ક્યમ નવિલહે ઉત્તમ પદવી રાય.	૧૪૧
વૃંધવયે પણ ગુણ ધરે થાશે લાલ વિશેષ	
આત્મવમાં કદિ નવિ થશે પણ પરભવમાં બેશ.	૧૪૨
બે માનવ આ વિશ્વમાં ભેદે સુર્ય વિમાન,	
ક્રિયા યુક્ત મુનિ જાણ્યો પામર પણ દે દાન.	૧૪૩
બે માનવ આ વિશ્વમાં દેવ થકી પણ સાર,	
સમસ્થ શાંતિ આદરે નિર્ધન પણ દાતાર.	૧૪૪
થાહુ મુખ આપદ વિષે ધ્યાન લાગે તોય,	
લ્યમઉન્નદાળે આક્રુષ્ટ છાત્રુ વડલભા હોય.	૧૪૫
આત્મી પરીચયથી માનવી લહે નહિ ચતકાર,	
પુન્યમસગરી નહિ માનતાં નમે બીજ સહીસાર.	૧૪૬
ચક્રિને પાંચે સહે એ ઉત્તમ વ્યવહાર,	
કૃશાકૃતી શરૂ બીજનો વાંદે ગાહુ નરનાર.	૧૪૭
ધનવાળો દાતા હશે ભુપ વિવેકી તેમ	
વિદ્વાન, ધરે વૈરાગ્યતા શીલવતી ત્રિય એમ.	૧૪૮
પુરુષ પ્રમુતા પામીને ધરે નહિ અપત્રીમાન,	
પાંચ રત્ન વસુધા તણે પાંચે મેઠ સમાન.	૧૪૯
લેતા ગુણ જાણે નહિ તેને નિંદે તેહ,	
બ્રહે વિભાડી લીલડી તરે વૃંધાદ્ય જાહે.	૧૫૦
સખા નહિ તેહને કહે નથી વૃંધ સમુદાય,	
વૃંધ ન સમજે તેહને જેથી થયે નરનાય.	૧૫૧
ધર્મ મરેલ નહિ તેને સન્યાસી નથી જવાંદ,	
સત્ય ન જાણે તેહને જેનાં જુદાં નાચાવ.	૧૫૨
મિત્ર નિઃકૃપાવાન જે એના દુર્લભ દેવ.	
લ્યમ એવધ મી મરુત મળવું નહિસત દેવ.	૧૫૩
લેને જુદાં માનશે તેની પ્રભુતા થાય,	
સંદે દેવની પુન્યમે જનમાં બહુ વન હાય.	૧૫૪

લેને લે માન્યું સદા તેને તેણ પ્રમાણ,	
જાણ્યા તેરસા સત્રમાં વાંચે જીજે પખાણ,	૧૫૫
વૃષ પજુ અપરાધથી પામે આપદ ક્રોધ,	
લીંદાલી બધાં કહી સાચર ન લોત ખેમ,	૧૫૬
નગળા પજુ પ્રભુ સદાયથી નરે મીઠું માન,	
જ્યમ લીંદાડે મરુથી ઝાળ્યા ઉદ્ધનિધાન,	૧૫૭
બોમ વિભુપણ અંદગા બામા ભુવજીત,	
ભુમી ભુવણ ભુવતી પિરા ભુવણ શાંત,	૧૫૮
મન મધુકર મદ માનની મરામરુત-પમ મિત,	
મદન મર્કટ માયા મમાદશનું ધંગળ વેગ,	૧૫૯
જ્ઞાન લીલા ગ્રમરે નાંદુ વિરાય પ્રસંગે ઓદ,	
જેણે ધૂન ખાધુ નથી તેણ પ્રસારે તેદ,	૧૬૦
આશા હુણ નહીં વહે મનારથ જલપુર,	
તુંગુસિદ્ધર વધે સદા નગમીન મગ કુર,	૧૬૧
તોર રૂપ પદ્મી વરો ધંધે વૃક્ષ હરનાર,	
મોહ પ્રવાહ પ્રચુ-છ ચિંતાતીર અપાર,	૧૬૨
શંકર નોકા લેગથી નદી ઉદ્ધર્યા જેદ,	
પાખ્યા મુખ મેરુ સમા હંદ્ર ન પામે તેદ,	૧૬૩
સેરી અશ્વયા શ્રી વિષે ધરે બાગેચો જેદ,	
મુગળ નર ધણો મહિ આપદ પામે તેદ,	૧૬૪
ળાલા કે વ્યાલી તાજું દરે કોણ વિદ્યારા,	
સ્વાસ વાસ આશા જરો થરો દેહનું નાશ,	૧૬૫
નારી અધિકારી હરો ઠગ મિત્રાત્મ્યમ જાગ,	
મુરખ આગેવાન ક્યાં તે મંદીરની હાણ,	૧૬૬
દાન થકી દેતા કદી વસ્ત્રન થાય નરેશ,	
માન રોવકે સરસથી સરો શાગ્ર કે વેશ,	૧૬૭
પાગ હાગ કે વાશથી વનિતા વસ્ત્રન હોય,	
દેવ દેવ માન નહિ જીતી ન શકે કોય,	૧૬૮
કેદ મજા ગિર જંતશથી વાગુ ગમન કરાય,	
જ નસમાં રોકે નિરણય તોખણ પશુ કહાય,	૧૬૯

- વિના વિવેકે વિરવમાં માનવપણું કયમ થાય,
 શુક શીખે હુન્નર ઘણા પશુતા નહિ પસંદાય, ૬૭૦
 કાક તનુ કચન મરે અંચુ નંગ જડાય,
 હંશપણું નહિ પામશે કાંકાં કયમ ભુજાય, ૬૭૧
 સિંહ ચર્મ ધરે ખર કદી શિંહપરે દર્શાય,
 શીઘ્રગતિ કરે જોશથી ભુભુક્યમભુજાય, ૬૭૨
 કુના થકી પીડ્યો ઘણું જરાજીવું તનુ બશ,
 રાગાદિક વ્યાધિ સહે શિંહન થાય ઉદાશ, ૬૭૩
 કાલ કરાલનાં પાશમાં પડ્યો કદિ ચનરાજ,
 ઘાશ ધ્રાસ ચિતે નહિ ન તજે કુલનુ બાજ, ૬૭૪
 ત્યમ ઊમતા કુલના નરો સજન પડિત સંત,
 હિનકાર્ય વાંછે નહિ ભારતી એમ ભણુંત, ૬૭૫
 હીન પુરુષને હેતધી બોલાવે દુખ થાય,
 જ્યમ લીહાલા હાથમાં લેતાં કર મહિનાય, ૬૭૬
 અદાતા કુલ દોષથી દરિદ્રી પાપનું વાંક,
 પિતા દોષથી મુરખતા જનની દોષે ચાગ, ૬૭૭
 જોયન ધન પ્રભુતા તથા ત્યમ અવિવેક વિચાર,
 એક થકી આપદ મળે કહો કશું જ્યાં ચાર ૬૭૮
 નીચ કોપ જે આદરે સરે કહો કયમ કાજ,
 ક્યોત ધણા પ્રાકૃમ કરે કયમ વસ્ય વરતે બાજ, ૬૭૯
 નર વિભુપણ રૂપછે રૂપ શોભા ગુણુસાર,
 ગુણુ વિભુપા જ્ઞાનછે ક્ષમાજ્ઞાન શણુગાર, ૬૮૦
 સંપ કરો સજન સહુ આપદ કેમ નડાય,
 જ્યમ પાણિમાં વસ્તુનું બોળું નહિ વરતાય, ૬૮૧
 ગિરિરણ શાયરમાં તથા રોગઅનલ શક્ય,
 રક્ષાથાશે તેહની પુન્ય હશે ઉતક્ય, ૬૮૨
 દાનવુક્ત અપહામસે દેહનિરોગીસાર,
 અંધાકુત મન શોમતા સદાચાર હિતકાર, ૬૮૩
 દીર્ઘાયુઆગમ મનિ અમૃત રશમય વાક્ય,
 પ્રાંમથાશે તેહનાં પુર્વ કુન્ય અધાગ, ૬૮૪

કોનનન તેલનાં કુળા પાત્રાનુક્રમશઃપાત્ર.	
પારનદિ પાત્રાનુક્રમશઃ પારનની સાથ. —૧	૧૮૫
પરિવરણ સાથે પત્રાં આકાર વિધિ વિ. સ્વ.	
વદન વિના પોતે ગાંધિ કહેલે અમુકાનુ. —૨	૧૮૬
પરિવર ઉપર રથ રહે મરણી પત્ર પેઢી.	
આલે વાપુ વેગથી રહેસાદા રિધર ભુવ. —૩	૧૮૭
કાલુમુખનાદિગીદી છમદાનદિનામ.	
પાંચપતીનદિગદી કહેવાનુભદા બામ. —૪	૧૮૮
પૂજાકીપર વાસોવરો નદિવિદગમશીધ.	
આખમુત્રમુ શકરનદિ છાલ વચનનદિ રિધ,	૧૮૯
પાણીપાદીગમે સદા નદિમખનાંદ કુંભ.	
કીમનથી વેધાયછે ખરજોલ અચંખ. —૫	૧૯૦
અહ ત્રમુલ ધરીરહે નદિવિદિરકોપ.	
મદા બાળીય જામુલો નદિ ભીમજી કોપ.	૧૯૧
રરજહે આલે સદા નદિ જોગી નરનાથ,	
રીતા વીરકો બોગવે નદિ તથા રધુનાથ. —૬	૧૯૨
રજા ગીએ નદિસા નદી ખિલવારી નદી નામ,	
સાનિમાં જામતો રહે નદી ભુત નહિ વાધ,	૧૯૩
શીખ મતિ નહિ વાધરો મુખ તીક્ષ્ણ નદી બાળ,	
કુખ દાયક વેરિ નદી નામ કહેા ગુણબાળ. —૭	૧૯૪
લાહ માંસ લોહી નદી જીવ નહિ તેમાંલિ.	
શિર છદન કરે રહથી શસ્ત્રાદિક પળ નાંહિ. —૮	૧૯૫
એક પદારથ એલણું મગરધુલમજા બ્રાત,	
આંખધી બોજન કરે થેડ ઉપર બે હાથ.	૧૯૬
રહ રૂપાણું તેલનું કરે નિરતર નાહ,	
સ્થાવર પળ આલે ધણુ ઉપજાવે આદહાદ.	૧૯૭
જુદીજુદી ગીતના ઉપના શુભ આકાર,	
ચીશ કરે કદી જોશથી જીવ નથી નિરધાર. —૯	૧૯૮

૧ મરણ ૨ લગ્ન ૩ કુબારનુચાક ૪ લેખણ ૫ શ્રીરંગ

૬ આ. વિ. ૭ આકળ ૮ કુબારનોદોગ ૯ ધડીવાળ.

પેટી એક દિડી ભડી આપત ખાંડ ઉકારે,
 વણ કાળે ખુદે નહિ ચકુને મુળકરનાર. —૧૦ ૬
 અગ્નિય પણ આસે સ્થળે જાતે આગલા ગોય,
 મારે વાજન ઉપર થકે પણ જુને નહિ રીત. —૧૧ ૭
 રત્ન માલ આપક નહિ વરતે થકું મકાશ,
 દ્રવ્ય આદર્ય જ્યાંને રહે છે સમગ્રાની પાશ. ૧૨ ૮
 તે જિનપર જગ આધિપતે તારતાર તું તાર,
 ભાવક ભંજન દેશરી વણ ભુવન ભરીતર. ૧૩ ૯
 સમતા આનુત કુંડેલા નેય પદમ દલસાર,
 ધર્મનરૂ માંડીસમા ભાવ્ય નિયામ નિચાર. ૧૪ ૧૦
 ક્રમેનરૂ મજામજવી કાંતિ ભાષકર જેમ,
 અંજુલ પદ આપન ધન કરતા કરતા પ્રેમ. ૧૫ ૧૧
 વિવાદા સુખમરિ કાશી કાંકર દેશા દેવ,
 મરિ કાશી મરિ મેકમે કમે મક્ષા નિતે વ. ૧૬ ૧૨
 જાણના જિનપર જગમરિ કુદનરિધિર વિવેક,
 જગજન આપકર મુકુચ જગજન દુષ્કરિનિદ, ૧૭ ૧૩
 દર્શિએકાદ સુખમરિ ભાવ્ય કમલોત દાસ,
 રત્નમુનિ રૂપી રૂપી સમગ્રાદ મુનિભાસ. ૧૮ ૧૪
 ખાંડ મરિનિધિ મીઠીરતી ભાવ્યર મુળકાર,
 મારા ભાવુ મુદ પથવી મુકુમરી મુકુધાર. ૧૯ ૧૫

પ્રિયરસો.

તમાનેજીવે મુરતનવનં તમાવનં
 મરતિએજીવે તમા વિધિય તમાવનં
 મરતિએજીવે તમા વિધિય તમાવનં
 મરતિએજીવે તમા વિધિય તમાવનં

અથ ગુણધાનની

દુહા.

હેમાચાર્ય પદ પ્રગુભીને, કહું ગુણધાન સરૂપ,	૧
નિનુણિને ભવ્ય પ્રાણિયા, સદૃશ તરે ભવ કુપ.	
મિથ્યા દર્શન ઉદયથી, મિથ્યા દ્રષ્ટિ મળ્યા;	
ભદ્રિક પ્રજામિ આશ્રયી, મિથ્યા દ્રષ્ટિ ગુણ ગાય.	૨
મિથ્યા અનુદય વરતતે, તીવ્રાનું બંધિ જિવાન;	
પદ આપલિકા ભર્યાદનું, સારવાદાન નિરધાર.	૩
સમકિત મિથ્યા યોગથી, આંતર્યુદ્ધને સ્થિતિધાન;	
તેને વીરે વર્ણવ્યું, મિથ્યા દર્શન ગુણ ધાન.	૪
અપ્રત્યાખ્યાની ઉદયથી, અવિરલિસામ્ય જાણ;	
તીવ્રાનુગ્રહી કાયોપસમે, કે ઉપગમ પીછાનુ.	૫
પ્રત્યાખ્યાની ઉદયથી, વિરતાવિરત વિચાર;	
દેશવિરતી એ નામ છે, પંથમ ગુણ વ્યાધાર.	૬
સર્વ જુનિ પામ્યા પછી, કહે પ્રમાદ નિવંધ;	
અપ્રમત અનુગાર જે, ગમમ ગુણનું પંથ.	૭
ઉભય પરસ્પર પરાવૃત્તે, અતર્કન મધાન;	
જિત કહી આચારનું, એ એવમ વિધિવાન.	૮
જે ગુણધાનક પ્રાપ્તથી, સ્થિતિ ધાતાદિ સર્વ;	
કહે અપૂર્વ દીનથી, એ છે કસબ અપૂર્વ.	૯
તેમા સ્થિત મુનિ દેશવી, ઉભય એણિ આરુ;	
ઉપગમ અથવા કાયકથી. કહે કર્મનું મદ.	૧૦
અથવા તર નિમગ્નતાં. અન્યા અન્ય તમામ;	

- નિવૃત્તિ બાદર કપાયની, નિવૃત્તિ બાદર નામ. ૧૧
- જે ગુણ સ્થાને મુનિ તણા, પરસ્પર સ્થુલ કપાય;
તેથી નિવૃત્ત પ્રણામનું, દેરદાર નહિ થાય. ૧૨
- એક સંસ્થા પરિણામ જે, સહુના દર તે થત્ર;
અનિવૃત્તિ બાદર નામએ, ગુણ સ્થિતિ અંતર્મુહુર્ત. ૧૩
- જે ગુણ સ્થાને વિચરતા, સુક્ષ્મ લોભ ધરંત;
સુક્ષ્મસંપરાયિક કહ્યું, ઉભય શ્રેણિ વિચરંત. ૧૪
- મોહનીય ઉપ સમ થકી, ઉપસાંત મોહનામ;
મોહ ક્ષીણ કરવા થકી, ક્ષીણ મોહ ગુણ ધામ. ૧૫
- ધનઘાતીનાં ક્ષય થકી, કેવળ જ્ઞાન લહંત;
નામે સજોગી કેવળી, એ ગુણ ઠાણ કહંત. ૧૬
- ત્રણ યોગનાં ક્ષય થકી, પંચાક્ષર પરિમાણ.
નામે અજોગી કેવળી, ચઉદસમું ધ્રુણ ઠાણ. ૧૭
- એ ચઉદે ગુણઠાણનાં, જે નિશ્ચયથી જાણ;
તેના રત્ન મુનિ કરે, સર્વ વચન પરમાણ. ૧૮
- શક્તાકા નર ચરિત્રમાં, અનંતનાથ અધિકાર;
તેમાંથી ગુણ સ્થાનાં, દોહા કીધ અઘાર. ૧૯

વૈરાગ્ય વિષે

સૌરઠા.

આ સંસાર અપાર, સાર ન મળશે સર્વદા;	૧
થેલી થા હુશીયાર, નહિતર નહીં આપદા.	
જન્મો તે જનાર. નધિ રહેવાનું કોઈને;	૨
મરણ સમે નરન ર, સપજાં રહેશે રોડને.	
પાપી પાતો જામ, કરશે અનરથ આપદા;	૩
બુદ્ધી મગ મુલામ, રખડી રહિશ તું રાંકડા.	
લે દીધા અપરાધ, લેખો યાદસ પુછશે;	૪
ખુશી લેશે ખાંધ, ત્યારે કશું ન મુઝશે.	
દીલાં પડશે અંગ, અરે નફર થાકશે ફના;	૫
ધણ વિનાનાં દગ, પાંડાં આડારે હોંડનાં	
જામ કરશે ઉત્પાન ત્યારે રહિશ નિહાલીને,	૬
રો ચારની માત્ર કોડીમાં મેડાં પાલીને.	
આ જાવ ખોપુ વ્યવં પરખવ માટે નહિ થશે,	૭
દીધાં બહુ અનરથ બાવો બેધી રહી જશે.	
ધારો સપજું ધૂળ તાડે એમાં કાંઈ નથી.	૮
હોરે જેમ આકલુષ્ય મદા. તોડાની પચનથી.	
જાડા મ કર જાતન દેદ છદ્ દેશે શાદી,	૯
રહેને મરે જનન કષ્ટો પાડુ દરે નહિ.	
રોડિયુ પાછે દીસ મરુ હવે નેનાખને.	૧૦
નીકળવું મુશ્કેલ મરુદાં વાળી દુનિાનને.	

વણશી જાશે કાજ, પછિ પસ્તાઇશ પ્રાણિયા;	૧૧
ગયું રાવણનું રાજ, એક જે નોતા વાણિયા;	
ભલે મલે મુરવાસ, તેમાં અતલજ શું શરે.	૧૨
મીઠી તોપણ છાશ, દુધની ગરજ નહિ શરે,	
જ્યારે છાઉશ દહ, થાવાનું તો થઈ રયો.	૧૩
પાછો નાવે ગેહ, મડો મશાણે જે ગયો,	
ધિક ધિકરે બેભાન, જોયું સધળું ગાંઠનું.	૧૪
જન્મ ઘોળીનું સ્વાન, નહિ થરનું નહિ ધારનું.	
આવ્યો ભીડી મુંઠ, અતે કર કીધા ખુલા;	૧૫
વાયુ પ્રમાણે પુંઠ, તેં તો આપી વેવલા.	
અવેજ જોયું ફેક, હવે શું બનશે આપડા;	૧૬
ખાધાં નહિ તેં પેાંક, હાથ ખાળ્યા અમથા જડા.	
પ્રાણીપર દંઢ તલપ, ધુળધાણી કરી નાંખશે;	૧૭
તોડી સહુનો કડપ, એક લોકડે હાંકશે.	
હજી બચવાની આશ, અરે આવી છેલી ધડી;	૧૮
વાળયું સત્યાનાશ, મીયાંની ઊંચી ટંગડી.	
પ્રદક્ષરે મસ્તાન, તારું નહિ ચાલે નકી;	૧૯
ગાડા નીચે સ્વાન, લાર ઉપાડે મન થકી.	
પુંઠ ફરે કૃતાંત, જ્યમ ગેડી પુંડે ઢોડ;	૨૦
ભાળે નહિ કમળાન, રાંગ ન દેખે મીઠોડ.	
હૈડામાં ઇચ્છાય, ચોખસલીધી રો ગુણી;	૨૧
આસવી ના આસાય, ખાવાની બગતી ધુણી.	
હારી બેડો માસ, પણ તૃણા નહિ ઊપસમે;	૨૨
લુવડે હાંપો માસ, લુગારી બમણું રમે.	
અંધા હુ ધું એમ, ગરબડ ઘાટું તે કરે;	૨૩
સાંગા બોડા લેમ, આવીને તેં શું કરે.	
આહી આવીને એમ, હતો ન હતો જ્યમ થયો;	૨૪
રણીયા ગદવી લેમ, કાલે માથે તેં કર્યો.	
મદન ગુમાવી સંઠ, ભૂલ્યા પાપનાં તેં થડા;	૨૫
ખરડી કાઢી કોર, તેં નાંખ્યો દે જાપડા.	

રત્નયો ભવમાં એમ, કદમ વિગરનું ફાંકડાં;	
ફોરે આંધળી જેમ, પાછળ ચાલે પાછડાં.	૨૬
ગોળ કોડ ઉપાય, તેડા ન ફરે કાળનું;	
સોનીના સો ધાય, એકજ ધા લોહારનું.	૨૭
લેશે તે બેધક, ગગણવીને ગાડુઓ;	
ધાડશ અરે ગરક, સાગરમાં જેમ લાડુઓ.	૨૮
જે જે કીધ અકાજ, છાન્યા પામરને ઈલાં;	
નથી પાપાનાં રાજ્ય, ખાંડા ખેલ ખરા ત્યાદાં.	૨૯
સગપણ તુરતું તામ, ખાલી રહેશે કોટડી;	
મુળો માલિયો જામ, પરવારી રહે ગાઠડી.	૩૦
મનસખનાં સહુ ધાર, આવીને મળશે તહીં;	
રેનારા હાતર, સાથે ચાલે કો નહીં.	૩૧
એવું ધારી આર્ય, સંભારે જગતોતને;	
મુખારો નિજ કાર્ય, માની મારિ વાતને.	૩૨
એવું કરે પ્રયત્ન, બચી રોકે જ્યમ કાલથી;	
ધમ ભાષે મુનિરાજ, દુહા સોરહા ચાલથી.	૩૩

ઇતિ સંપૂર્ણ,

દુહા સોરહા.

રાખી અતિ વિવેક, કામ કરે શુભ અશુભ જે;	
છાતુ નરહિ છેક, ઝાહર થાશે જગતમાં.	૧
ચુભાશુભ જે ગંધ, પસરે જેમ આ જગતમાં;	
પુન્ય પાપ એ દ્વંદ્વ, કદી ન રહેશે ગોપબુધ.	૨
ચુકે કોઈક ઠાર, ચંચલ નર કોઈ વાતમાં;	
ભણે જેમ ચકોર, ભક્ષ્ય તણ અગારને.	૩

દુહા,

જે જેનાં મનથી ગમ્યું, તેમાં સમઝે સાર;
ચકોર ચતુર પણ ખાય છે, ધગધગતા અગાર.
પ્રેરક શક્તિવર કદી, મૂળરૂપ બદલાય;
અને અ

હરીગીત.

માહાવીરનાં નિર્વાણથી ત્રણવર્ષને તે ઉપરે,
આઠ માસ દિન પંનર વીત્યા દુઃખ મુખનાં સૂપરે,
તદાવરણે દુઃખઆરે આપદાઞ્ઞિધિ વિથિમાં,
નથી હેવાસો કહી શકાતાં શું નીપજશે ભવિષ્યમાં. ૩

ગીતી.

આજ સંવસાર મુઘી વર્ષાવીત્યા તમામ પંચમનાં,
શાવીશ શો ત્રેવીશે દિવસો વરતે સદાય અધ્ધમનાં.

છાંપા.

આવ્યોછે કલિકાલ મહા આડંબર કરતો,
મુકાવે મર્યાદ ધર્મ નીતિને હરતો,
ભુજલ નિરસ કરંત સંતને આપદ રેતો,
આધિ વ્યાધીપુર વટ તે હરદમ વરેતો. ૫

પ્રાસદાયક ગુણતાસ વાસ કરી જગમાં પેઠા;
જુઘ્યા શાસ્ત્રોમાંહે આજતો નજરે દીઠા,
નગર થશે તે ગામ ગામ સમશાન ગણાશે,
કુલીન જે નરનાર દાગ દાસી સમ થાશે. ૬

મંત્રી લાલચવંત બુધ ધમદંડ સમાના,
કુળનારી નિર્લાજ ત્યાગશે કુલનાં ખાના,
વેરયા સમકુલ નાર થશે અંગજ કુછ દી,
શિષ્યગુરુ અપવાદ બાલમે અક્ષતમંદી. ૭

દુર્જન પાપી લોક થશે તે જગમાં ગુણિયા,
સર્જન ધર્મી હિંચ ગુણિજન થાશે કુણિયા,
દુર્ભક્ષ દુષ્કાળ પૃથ્વીમાં પડેને ટાઝા.
મંદગણાસે વર્ષ ધાન્ય જલવરનાં રાજ. ૮

હરપર ભુજપર હવ નળી દાદાઓ વધને,
માનજ હવ નરદેવ દેવતાનાં પ્રાદમ ધરને.
ધન લોની બુદેવ હિંસા ઉપદેશક બદુલા,
ધર્મજન મનનેદ દાદશે ગુરુઓ નયનમાં. ૯

પાખડી જે દેવ પાખડે પુત્ર દાટી.

ધૃત મુરખ ગુણહીન પોખાસે પામર પાછ,
 મુર-દર્શન દુર્લભ્ય સત્યતા સર્વ વિરામી,
 વિવાધરની શક્તિ ભક્તિના નાસજ પામી. ૧૦
 મારસ નીરસ થાય છંદગી સ્વદય ગણાસે,
 ચામુચને યોગ્ય ક્ષેત્ર તે વિરલા થાસે,
 શ્રાવક પડિમા તેમ સાધુની પડિમાનાસ્તિ,
 દંડક તરુકર રોગ વિકારે ધાસ્તિ જાસ્તિ. ૧૧
 નદિ ભણાવે જ્ઞાન શિષ્યને પરમારથથી,
 શિષ્ય ધરે અયોગ્ય ચાલસે તે સ્વાર્થથી,
 કલેશી અધરમી નીચ કુળતિ થાસે લોકો,
 સર્જિત ધરમી શ્રેષ્ઠ હુસે તે વિરલા દોકો. ૧૨
 આચાર્યો ગણગચ્છ કાકસે સામાચારી,
 મુરખને મિથ્યાન રૂપણી જાણપસારી,
 જાંઘી કરસે ત્રાટ ભાખસે અવળા પ્રથા,
 આપ પ્રસન્નસાક્ષ જાકસે ન્યારા પથા. ૧૩
 નિષ્પક્ષી ગુણગત પ્રમાણિક ન્યાયી સરલા,
 મુએચ્છક મનિવંત વિવેકી થાસે વિરલા,
 મુએચ્છ ભુપતું દેવ જામસે કલિમાં બંદાતું,
 આર્ય ભુપતું તેજ ક્ષીનુ થક જાસે ભાતું. ૧૪
 મોટા કુળનાં ભુપ કામ તે નીચું કરસે,
 દેવ જાંઘ અન્યાય વડે ભંડારે ભરસે
 કરસે તે ઉપવાસ માણ તપ મરણું થાસે,
 વૃત્ત ચાલક કરનાર ચિત્તમાં ને પરવાસે. ૧૫
 જે મિત્રવીર હજાર વર્ષની સ્થિતિ આરાની,
 વાટ મ જિએ જ્ઞાન આજ ગુણનાં વારાની,
 હિરણ્ય અસ્તવની પાંખ ઝડપ ઉવાડે ખીડે,
 પામનને પ્રવક્તા ચાલજો દરકમ ખીડે. ૧૬

દુરીતીત.

યો: સીરનાં નિર્વજુથી કિંકરણ બંધિ જે રિતે.
 મનિ દે-સીતે જાટ કીધા મનિસા ને તે રિતે.

દ્રુપદ કહ્યું તે શિષ્યે મહિષાસુરે હરિ સહેનું,
ચિત્તમાંનું શુભનિ ત્યાં સંગદાની દહેર છે. ૧૭
રત્ન સંચય કાઠ નિવરે તેમ બીજે ધનપતી,
મયગર ઉરનસંચય ધનપતિ નિર્ધન બાનિ,
ધનપતિએ જગ્યા આપી હીંધી રત્ન સંચયે,
ધન દીધું તેહને કુલકપર નહિ રૂચ્યો. ૧૮

દુહો.

જૂની જગ્યા પાડિને નવીજનાવે જામ,
પાયામાંથી તેસમે નિધિરખાણું તામ, ૧૯
રેણવિચારે ચિત્તમાં નધરે લેયું એહ,
તેકાવી જગ્યા ધણી વાત સુણાવી તેહ, ૨૦
તેકહે હું ન લાહું કદા તારા પુન્યનું છેજ,
મારા ધરમાં એ હજો મને કેમ નથાડેજ, ૨૧
ત્યારે તેકહે મિત્રને જગ્યા માલિક હુંજ,
આવ્યંતર મિત્રનતાણું લાગે નહિ કશુંજ, ૨૨
અન્યો અન્ય નિરીક્ષતા વધતી થાહી જામ,
દેશું આનિધિ શુભને હમ ઠેરાવ્યું તામ ૨૩
એજણ નૃપ મંદિર જગ વાત પ્રકાશીતામ,
વેળા ભુગીમિકત તમે નિમુણી નૃપ કહે આમ, ૨૪
નહિ મનસુખ એહનું કશું સ્વસ્થ લાગ્ય પ્રમાણ,
ખાઓ પીઓ ખરેખા મુખે જાઓ અપને ઠાણ, ૨૫
ત્યારે ધર્મદા કહી આવ્યાનજનિજ ગેહ
કાથા આરનાં વળતણું આનિમ દિનછે એહ,
દિવસ આસ્ત થતાં થયું સય સહસ્રનુ આસ્ત,
આરાત્ય વ્યાપ્યું ત્રિધનાં કલિકાલ મદમસ્ત, ૨૭
રાગરહી તમ વિસ્તર્યું સત્ય ધમનું આસ્ત,
આર્ય રવિ ઝાંઝા કયો કલિકાલ મદમસ્ત, ૨૮
જગ્યા દાગધિનવે વયો મદા મતિહીન,
નિધિરખાણું નહિ ખરે મદામિત્રકીન, ૨૯

કહેવા આવ્યો આપડો મનાહ કરીમે તાસ,	
હવેલડી રાખું ધરે સાચી કરું તપાસ,	૩૦
જગ્યા ગ્રાહક તે હવે કરતો પશ્ચાત્તાપ,	
અણુસરણ આપદ ગ્રહી કીધું અતિસંતાપ,	૩૧
રાજ પણ અકુશોશથી ચિંતે આધી ભુલ,	
ધન દેવા આવ્યા હતા હુંજથયો પ્રતિકુલ,	૩૧
ચાર પ્રહરમાં ત્રણજણાં પામ્યા કલેશ અપાર,	
મહા કષ્ટેવીતી તદા કાલરાત્રી અનુહાર,	૩૩
કલિ ઉયો સતઆથમ્યો થયોપ્રભાત જિવાર,	
તેણવી વ્યાપારીને હુંદીલીધ તીવાર,	૩૪
પ્રથમ દિવસથી માંડીને આજ દિવસ પર્યંત,	
રાજ હુંદે લોકને ઇમ કળિકાળ કરંત,	૩૫
વેઠ વીઘાટી ખડણી કર વેરાથી રાય,	
નૂતન બાંધી કાગદા પૈશાહરણ ઉપાય,	૩૬

હરિગીત.

રૂગ્વેદ જીતું વેદ છે તે ઇસ્વીસનથી આગલે,
 દોઢ હજાર વર્ષ પહેલાં વિરચ્યું રૂપિએ ભુતળે,
 ગૃહ્ય સૂત્ર સ્મૃતિ અથ વિરચ્યું સન અગાઉ સાતસો,
 તિવાર પછી મનુ યાજ્ઞવલ્ક્ય મિતાક્ષરાદિ ધારણા. ૩૭

મનહર.

ન્યાય વૈશેષિક યોગ સાંખ્ય પુર્વમિમાંસ છે,
 ઉત્તરમિમાંસા પર સાંખ્ય આર્ય ધર્મનાં,
 ગૌતમ કણ્વાદ મુનિ પાતંજલ કપિલને,
 જૈમિનિને વ્યાસમુનિ કર્તા સાંખ્યમર્મનાં,
 દાયન્યાય દાયયોગ કર્મકાંડ ત્રિધિમિશ્ર,
 વેદાંત સ્વરૂપ કહી કાઠી નાંખી ભર્મનાં,
 સનથી અગાઉ બન્યા પાંચસો વર્ષ પુર્વે,
 સોધકેએ સોધી કાડ્યાં વિદ્યાતણાં પર્વનાં.
 ઔદધર્મ સ્થાપનાર ઔદ ઇશુશન પુર્વે,
 છસોને ત્રેવીશ વર્ષ સોધકેએ માન્યું છે,

માહાત્મીનાથી મને નહીં જવેલેલું મારે.
 ફેરવાઈ જિજ્ઞાસેલું આવીને ને જાણું જે,
 પાંચી ત્રિપદી આંધરીએ કનિકા અંગેલું નૃપિ,
 માંધનાથ આવી રીતે પ્રભુનેમાં આજી રી,
 ખૂબ ખૂબ પુરે નંદાની જમી કાળખાને રી,
 જેવડે કનિકા આજે મિલેલું ખાંડાનું.

૩૮

મંદ્રાપગી.

જોયે પર્વે રીતે નૃપનીએ મદ્રગુપ્તમતીપતિ,
 પર્વેટીપાત્ર સમુદાયે આવી મારે વિચારા.
 આવી મારે રાજાજી નિગડે હસ્તીસનથી પુરુષમારે;
 બંધા ગેસા જર્મનજીનીએ આંધ પર્વે રીતે નૃપનીએ ૮૦
 મંદ્રાપગનું આંગણ ભાંગેલું મંદ્રમારે કુમારે.
 આગાધ અવની પાસે બાંધીપ વિસ્તાર,
 જોયે દીપવિસ્તાર અનીસા માહા દેવતા નંદાગીરી.
 શિલાદિત્ય અનેક પ્રમાણે મંદ્રાપગનું આંગણ ભાંગેલું, ૪૧
 ને પાછળથી કનિકા નામે શિષિયન વંશ વિભુત.
 રાનથી આસિમ વર્ષ આગસે કરતો રાજ વિરોધ,
 કરતો રાજ વિરોધ મુખારિ કારિમર મિત્રનથી સિરદારિ.
 પંચમને પાર્કેડામે તે પાછળથી કનિકા નામે. ૪૨
 શિલાદિત્ય હસે નરનાથ કનેજનો મહીપાત્ર,
 હસ્તીસન હસે ધ્યાત્રીસમાં ઉતર દિંદુપાત્ર.
 ઉતર દિંદુ પાત્ર ગણાવેલો જોયેધર્મને ખુબ દીપાવેલો
 મુગતનાં વજ્રગણ્યાં પાત્ર શિલાદિત્ય હસેનર રાત, ૪૩
 દુહા.

હસ્તીસનથી આગળે કરાનનો આધનાથ,
 પાંચસો અઠાર વર્ષમાં કરાના સહુનર નાથ, ૪૪
 દિંદુસ્તાનની ઊપરે. કરી લગાડ તામ.
 મુસ્તાફિદ રવેરાક્રાંતિ, એ પળ એના નામ. ૪૫
 શ્રીસ મહીપતિ પ્રાકમી, સીકંદર નર હસ.
 હસ્તીસનથી આગળે ગણસે રા.વાવીશ. ૪૬

હિંદઉપર સ્વારી કરી જીતી બહુલાદેશ.
 બગીચા વડા વયભોગવી કીધું ન્યાય વિશેષ,
 અંદુલનાં વખતમાં સુરોપખંડ પર્યંત,
 પૂરે જતા બંદરે આર્યસોઠ વિચરત,
 મંદ શિથિયાના ભુપતી શક યવનાદિક રાય.
 હિંદ ઉપર સ્વારી કરી કીધું મહાઅન્યાય,
 દત્તાદિક રાજા લડ્યા હિંદુહણ્યા આપાર.
 સખ્યુ મુખ વિસ્તારથી દનિહારો અધિકાર,
 છાપા.

વિક્રમ પ્રાકૃત પુર પૂર આયોનું રાખ્યું.
 આર્યસોઠ સંતાપ વેગવિહારી નાખ્યું
 રાકસોહનું શૈભ્ય દૈન્યકરી દુર લગાવ્યું.
 સંવત સ્થાપી તામ સકારિ તામ ચલાવ્યું.

હરિગીત.

મહાવીરનાં નિર્વાણ પાછલ આગ્રાજ રાતેરમાં.
 તાજકીડું આગવામાં શ્રીહરિવિની પૈરમાં
 પેશાવરમાં શાહિવાદન બુખનિ શક જીતીને
 રાજો ચલાવ્યું હાકમાં સુધારી આય નીચિને,

કુંડલિયા.

પ્રાચિનસિંહિમાલા વિશે શવત પંદર ગાણુ.
 સ્વેદિલવક્રિષ્ટિ દલિહન તેમ પ્રમાણુ.
 દલિહન તેમ પ્રમાણુ બુવનિર્વાણ બતાવ્યું,
 રાજા સાહદત વિક્રમ રાયજાદનુ,
 શાહિવાદન તેમ કલ્પવૃક્ષ ગમતી દિશે.
 વલ્લભી નૃપ રાવત રાજેવલ્લી પીમલા વિશે,
 જાન સર્વજિત જગજીવન નીચે કીધાર.
 જન નેપાલે જનુ કંઈ જાવત સંનિવ રિવાજ.
 જાવત જાવત જાવત જાવત વિરમણીય રાજા.
 જિજ્ઞાસુનીય મહાન કિંદુ સંવત મુલ સ્થાપેલા.

લગ્ન સ્ત્રીતાળી કમળી દુઃખમ કાલ વિનાશ,
વીરવ્રજા નિર્માણથી કલોત્તમ પ્રદાશ.

૬૧

છમ્પા.

પાદુલ દયાથી હવ વિનય ગુણ લાજ વિનાના,
ધમ ભાવના હીન વ્યવનમદથી મરનાના,
તુલ્ય રાત્ર દુઃખાહીન આવરથી છાન કરનારા,
સ્વાર્થી નિહક દુઃ લોભીયા ધોર મુતારા.

૬૨

મસ્તમલાગલ ન્યાય આજુબ તકરારો થાશે,
ઘાવધ ધોર દુઃખાળ દતિ મરથી ફેલાશે,
દેશસંગ અવિવેક દુષણ વનવાળા જાણે,
દાતા નિર્ધન થાય વિરાધુ દુષ્ટ પ્રમાણે.

૬૩

સર્જન અલ્યાયુધ્ય ભુપ દુઃખાહીના હોશે,
દુર્જન મુળિયા લોક મુળીનર સંપદ ખોશે,
દ્વાપરયુગમાં ભુપ મુનિષ્ટિર રાજ્ય કરેછે,
કીડા કરવા તોમ બાગમાં વિચરેછે.

૬૪

નીચે જોડી ગાય વાહીના આંચળથી,
દુધ પીએ છે આપ અહિ મુખમાંહે બળથી,
દેખી આશ્ચર્ય જોહ વટે વિપ્રોને ગળ,
વિપ્રો ભાવે તોમ લેહ મુલો મહારાજ,

૬૫

ભવિષ્યમાં કલિકાલ આવશે ધરણિ માથે,
નીચ માવિપ્રો તોમ વેચસે પુત્રી હાથે,
ધન લેસે પાપીષ્ઠ આપનુ કામ ચલાવે,
વેચી કન્યામાંશ હલાહલ કેર મચાવે.

૬૬

ત્યાંથી ચાલ્યો દૂર તણ સરોવર દીડ',
મોહર પક્ષિખંધ તત્ર પક્ષીગણ જોડા,
પ્રથમ સરોવર નીર જાયછે તત્ર ત્રીજામાં
ખીંદુમાત્ર જલ ત્યાંહ નહી પડે બીજામાં,

૬૭

પુછ્યુ વિપ્રને તોમ વિપ્ર હંમ ઉત્તર ભાવે,
આ ઉપરથી સંવ કલિમાં આ જાજ થાશે,
નિકરસખંધી ત્યાગ અન્યથી પ્રેમ ધરેછે,

લોહ કડાઈમાંહે મદિરા માંસ ધરેછે,
 ભાષે વિપ્રતિવાર મેડીને અપણી જાતી,
 નામી અપણા શીશ પુજશે લોક વિજ્ઞાતિ. ૭૧
 ગરૂડ અંબુજ્યા દેખ સંપને લોક મનાવે,
 પાપી લહે સતકાર સંતજન વ્યર્થ રીઆવે,
 ખરબુતા રથમાંહે તેહનુ ઉત્તર આલે,
 કુલીન નીતીહીન નીચ મર્યાદા પાળે. ૭૨
 હંસો મળી અનેક ઘેક વાયસને એવે,
 ઊંચા કુલના ભુપ યવનથી પ્રેમે રહેવે,
 મેલેચ્છ મુકુટ ધરનાર ક્ષત્રિયો સેવા કરસે,
 આર્ય થશે પરતંત્ર નીચની આજ્ઞા ધરસે. ૭૩
 એકદા પાંડવ પાંચ ગયા વનવાસે જ્યારે,
 મુતા ચારે ભ્રાત્ર લીમની ચોકી ત્યારે,
 આવ્યો ત્યાં કલીકાલ લીમને એવું ભાષે,
 હજુ તુજ બાંધવ ચાર તો મુજ જ્ઞાનદ થાસે. ૭૪
 કોપ્યો લીમ ભુજલ હઠાવ્યો કલીયે ત્યારે
 અનુક્રમે કલિ સંઘાત હઠયા ત્યાં પાંડવ ચારે,
 મુતા ચારે ભ્રાત્ર યુધીષ્ઠિર સ્થિર થઈ જાગે,
 પુત્ર પેડે કલીકાલ આવીને ઉભો આગે, ૭૫
 માફ ચારે ભ્રાત્ર ક્ષમા તવ ધરમે કીધી,
 સાહસ દેખી તાસ સંખુરી કલીયે લીધી,
 મુકી દૂર સ્વરૂપ ધરમની મુકી માંહે
 પેડે ત્યાં કળિકાળ જગાવ્યા બાંધવ ચારે, ૭૬
 કળિ વસ્ય કરનાર ભુપ યુધિષ્ઠિર જાણે,
 ક્ષમા ખર્જ ધરનાર કળિમાં રહે સપરાણે,
 કૌતુક એકમે આઠ યુધિષ્ઠિર ભુપે દેખ્યા,
 વિપ્રે ઉત્તર દીધ પુરાણ ચાલી વ્યાખ્યા. ૭૭

કુંડલિયા.

કલિમહિમા દર્શાવવા ભાષું કરિ વિસ્તાર,
 સંદ્રગુપ્ત ગમનનાં ચોક્કસ સ્વપ્ન અધીકાર.

- સોલ સ્વપ્ન અધિકાર નગર પાંડલીપુર વાડ,
ચંદ્રગુપ્ત મહારાજ આચક ગુણે ઉદાર,
પાશ્વિક પૌપધ કીધ પાપ વેગળા ઠાળવા
આત્મચારાનોડીન કળિમહિમા દર્શાવવા. ૮૩
- ભુપતિએ રજની વિષે દીક્ષ સ્વપ્ને સોળ,
શુભ અવગુણ શું એહવું કરતો હૃદયે તોલ,
કરતો હૃદયે તોલ દિનકર ઉચો તેહવે,
ભદ્રખાહુ મુનિરાય વનમાં આઠ્યા એહવે,
ચાકર પાસે વારતા નિમુછી તવ ભુપતીએ,
વંદન કરવા તામ રજની વિષે ભુપતીએ. ૮૪
- નૃપ પુછે ગુરુરાયને સ્વપ્ન અર્થ વિસ્તાર,
પ્રથમ સ્વપ્નમાં એહવું ભાષુ તાર વિચાર,
ભાષુ તાપ વિચાર ઠાળ સૂરતરની ભાંગી,
ગુરુ હાડે ઉત્તર તામ વેલા નહારી લાગી,
દુષ્ટમકાલ વિષે હવે સંજમ ન આવે રાયને,
ભુપ અધરમી હોય નૃપપુછે ગુરુરાયને. ૮૫
- દિવસ છતાં રવિ આધમ્યો ખીજે નિરખ્યું એમ,
આજ પછી ભારતપ્રજા કેવળ ન લહે તેમ,
કેવલ ન લહે તેમ ત્રીજે શશિ ચાલણી જેવો.
આમાચારિ પ્રથક ધર્મ નથી એકજ મહેવો.
ભજશે ન્યાશે પથ જે જેનાં મનમાં ગમ્યો,
કરશે તાણોતાણ દિવસ છતાં રવિ આધમ્યો. ૮૬
- શાષે સ્વપ્ને નાચતા દીઠા બહુલા જીવ,
ધર્મ ધૂનની માન્યતા ધારે હવે પ્રભુત,
ધારે હવે પ્રભુત પાખંડ બહુ પુત્રશે,
પ્રથમ સ્વપ્ને ભુપ આરંભે આહી ભારે.
વીર પ્રભુ નીર્વાણથી આરસો સાડે ચાલતાં,
પડશે આર દુકાળ ચાર્ય સ્વપ્ને નાચતા
હૈ રજ ભાટીપતી પાખું વળગુ તામ,
દૈવી નિમન આકાશમાં ગંગુ ગંગે ગંગ

દુહા.

દેવમાં દેવપણું નથી જોગી કપટ કરંત,
પુર્ય મંધને પરીહરી કલિપત સારા ભણંત,

૯૮

મનહર.

બંધુ સ્નેહ મુજનતા શશશ્રંગ વંદા સુત,
શુભંશતા વ્યોમકુલ સમાન દેખાય છે,
નૃપદ્રષ્ટિ હસાહસ સરખી હે કલિદેવ,
તારી દ્રષ્ટિચક્રવર્તે અવળું જણાયછે,
ભુમી સરસાઇ હીન ઔપધી ખુમારી હીન,
નીચ પ્રભુતાઈ લહે નૃપનું અન્યાય છે,
નારી શત્રુ-સમ તેમ પુત્ર દ્રેષી વિપ્ર ઢાંગી,
હાહા ખેદ કલિકાળે મુએ મુખ થાયછે,
સાંતજન નથી અને હશે તો દુખથી છવે,
પડીત છે અભીમાની રાજા હુંટનારછે,
દાતા સેવા થકી રીજે મધમાંસ રૂચી કરે,
કન્યાદ્રવ્ય ધર્મદ્રવ્ય વિષે વ્યવહારછે,
ગાથા ગીત વીનોદથી માનવી રજીત થાય,
સીદ્ધાંતકી ખાત નહી વીકથા પ્રચારછે,
હુંડા અવસરખીણી ફેરવે અવલું ચક્ર,
દિવપ્રતીદીન વિષે ન્યારો અધિકારછે.

૧૦૦

૧૦૧

દુહા,

સર્જન પીડા ભોગવે કીડા ભોગ અસંત,
પુત્ર મરે દુખ તાતને એ કલ્પીકાલ કરંત.
સ્વજનનૈર પરમીત્રતા રાજ્ય યવન પરીપુર્ણ,
ન્યાય નહિ ધરણી વીષે આંજે કલ્પીમલ સુર્ણ.
નીરસમરણી ખલનૃપ ધરે વીચુધ અહંકાર,
ભ્રાણીનૃપ જડમંત્રવી ભરે અન્યાય ભંડાર.

૧૦૨

૧૦૩

૧૦૪

મિત્ર આદ્યનકુળી નપે જુએ ન કે પદ્મિણી,	
મપ્રજપ પત્ર દુષ્ટજી જાણા નડેજ દ્વિષા.	૧૦૪
બિપ્રયોધ પદીદીજીના રવર્ગજ જાણદીન,	
તાનમાન દાદીજીના પદી જુવાની દોન,	૧૦૬
જાના માના પદીના પદીન થયે અપાન,	
સાજ જરદામય જાણથી મુસમાન સીરદાર.	૧૦૭
તેમ પ્રેમ નીરંગતા, સતા નાહી દુઃ,	
મિત્ર તેમ નીરંગતા થયા શંકા'કનુ' પુર.	૧૦૮
દેગસોગ કંઈ નર સાંચ આંચ ને પાંચ,	
પથ પ્રપચી વંચા રવો લેગળો સાચ.	૧૦૯
જન તર નિષ્પજ પળા જોય દોરા લખુ તેમ,	
નંમ રંમ જુલ પળા કળીમહીમા છે જોમ.	૧૧૦

મનહર.

કલીકાસ વીધે દરાદત્તર વર્ષ સુધી,	
કૃષ્ણદેવ મનુષ્યને દર્શન કરાવશે,	
ગંગાનદી પુર પાંચ દત્તર વરસ લગે,	
વિદ્યાધર વિદ્યા તેમ લધુતા ધરાવશે,	
મામ પુર કુલદેશ આરક્ષક દેવ જેછ.	
અદીદત્તર વરસથી પછી નાહી ફાવશે,	
બરડી સમાન મનુષ્યજા જેવો તરવર,	
નદિર સમાન નદી કલીમાં જળાવશે.	૧૧૧

દુહા.

કલી મહીમાથી વિશ્વમાં વધ્યા ધરમનાં બેદ,	
તાજીબંધ કરતા થકાં ઉત્તરા પામ્યા બેદ.	૧૧૨

હરીગીત.

જેનમન વેદાંત વેદિક યોગ સ્મૃતિ સાંખ્યછે,	
સાર્વાત્ર યોગાચાર ઢિજીન કૈવલિગચર શાકયછે,	

પ્લેગ ભયંકર રોગ પ્રજાબલુ બગડી ત્યાંથી.

પામર પાશ્યા મરણ પ્રતીદિન લુપ્ત મરાથી ૧૨૪

પશુપોતા પરલોક કોકબચવાને પાશ્યા.

તુગુજલ ની તંગાસ થકી તે પ્રાકૃત વાગ્યા.

છપન માથે ભેર ખરેખર દુખની વાગી.

છે આવસર બારીક છીક બચવાની લાગી. ૧૨૫

ઘટયા પ્રજા સંખ્યાક રાંક રાણમાં રખડતા.

દરેક પ્રકારે ધાય લોકમાં દૂર અસાતા.

કલિકાલ ચક્રાલ હાલમાં પુરણ કરતો,

ધરણીપર બેધડક દેશદેસાવર કરતો. ૧૨૬

ગીતિ.

અકલ ગતિ છે જેની ખમર પડે નહિ કદાપિકોઇનરને

ત્રિજગ નાટકે કર્તા નમોનરે. મહાનરેન્દ્રને, ૧૨૭

ઉત્પાદક પણ એ છે વ્યય કર્તા પદાર્થ સઘળાનો

સ્થિરતા રક્ષક એ છે તે અકલસરૂપીકાલ ચક્ર જાણો. ૧૨૮

મનહર.

કલિકાલ વ્યવસ્થાનું પ્રબંધ પુરણ કર્યું,

લોકોને પ્રબોધ દેવા કાલ અધીકારમાં,

સંવત્સર ઝોગણીશે સતાવન સાલવિષે,

આસાડ પુનમદીને સુર ગુરવારમાં,

કૃપાસીંધુ ગુરુદેવ કર્મસીંહ શ્વામીજીનો,

અંતેવાસી રત્નરચે કવિતા ત્રિચારમાં,

પંચમ સમયતણાં ચરમ દિવસ મુધી,

ભુપરે આ ગ્રંથ રહો આખંડ આકારમાં. ૧૨૯

કલિકાલ પ્રબંધ સંપૂર્ણ.

गुजि पत्रक.

प्रथम पंक्ति अशुद्ध शुद्ध प्रथम पंक्ति अशुद्ध शुद्ध

१	८	संदेशर	संदेशर	११	२२	अभ्युप	अभ्युप
२	१७	गने	गने	१८	२७	नक्षत्रयय	नक्षत्रयय
३	१८	सकल	सकल	२२	२०	सनाथी	देसनाथी
४	१	पांश	पांश	२४	१९	२	द्वि
५	१०	संदेशानकुं	संदेशानकुं	२५	२०	त्री	ग्री
६	१३	शडीमां	शडीमां	२६	२४	शर	सर्
७	२०	दसहदसह	दसहदसह	२७	७	अधुनि	अधुनि
८	२१	दसहदसह	दसहदसह	२८	१०	नून	नून
९	२४	आधान	आधान	२९	२१	श्री	श्री
१०	३०	वेसाह	वेसाह	३०	२२	सोःथी	सोःथी
११	३०	सदनमिधना	सदनमिधना	३१	४	नय	नय
१२	१५	नननविपुत्री	नननविपुत्री	३२	७	ननुद्वि	ननुद्वि
१३	१७	पाय	पाय	३३	२८	३०	३०
१४	१८	३१	३१	३४	७	१५	शुभने
१५	२६	नयायछे	नयायछे	३५	७	१५	नेय
१६	१३	सयसह	सयसह	३६	१	मन्यव्यति	मन्यव्यति
१७	२०	सयसह	सयसह	३७	१	स्तेवतां	स्तेवतां
१८	१	नयायछे	नयायछे	३८	१	नयाय	नयाय
१९	१८	नयायछे	नयायछे	३९	७	मन्यव्यति	मन्यव्यति
२०	२	नयायछे	नयायछे	४०	१०	१	मन्यव्यति
२१	३	नयायछे	नयायछे	४१	२२	शुभने	शुभने
२२	१	नयायछे	नयायछे	४२	१	नयाय	नयाय
२३	३	नयायछे	नयायछे	४३	१०	१०	१०
२४	२२	नयायछे	नयायछे	४४	१०	१०	१०
२५	२३	नयायछे	नयायछे	४५	२०	२०	२०
२६	२८	नयायछे	नयायछे	४६	२०	२०	२०
२७	४	नयायछे	नयायछे	४७	२०	२०	२०
२८	१०	नयायछे	नयायछे	४८	२०	२०	२०
२९	१२	नयायछे	नयायछे	४९	२०	२०	२०
३०	१३	नयायछे	नयायछे	५०	२०	२०	२०
३१	१४	नयायछे	नयायछे	५१	२०	२०	२०
३२	१५	नयायछे	नयायछे	५२	२०	२०	२०
३३	१६	नयायछे	नयायछे	५३	२०	२०	२०
३४	१७	नयायछे	नयायछे	५४	२०	२०	२०
३५	१८	नयायछे	नयायछे	५५	२०	२०	२०
३६	१९	नयायछे	नयायछे	५६	२०	२०	२०
३७	२०	नयायछे	नयायछे	५७	२०	२०	२०
३८	२१	नयायछे	नयायछे	५८	२०	२०	२०
३९	२२	नयायछे	नयायछे	५९	२०	२०	२०
४०	२३	नयायछे	नयायछे	६०	२०	२०	२०

१३	वी- अन्ते	वीशब्दे
१४	व्यग	व्यग
१५	सता	सता
१६	पामे	तो पामे
१७	त सो	तरसो
१८	ही	हर
१९	समीप	सुमीप
२०	हर	हर
२१	मीप	मीप
२२	मपे	सपे
२३	याश	थाने
२४	पामे	पामे
२५	पुप	पुप
२६	मपे	मपे
२७	सा	सा
२८	सुपे	सुपे
२९	सी	सी
३०	व्यग	व्यग
३१	पामे अन्ते	पामे अन्ते
३२	मपे	मपे
३३	सुपे	सुपे
३४	ते अन्ते	ते अन्ते
३५	मपे	मपे
३६	सुपे	सुपे
३७	मपे	मपे
३८	सुपे	सुपे
३९	मपे	मपे
४०	सुपे	सुपे
४१	मपे	मपे
४२	सुपे	सुपे
४३	मपे	मपे
४४	सुपे	सुपे
४५	मपे	मपे
४६	सुपे	सुपे
४७	मपे	मपे
४८	सुपे	सुपे
४९	मपे	मपे
५०	सुपे	सुपे

૧૩	બબન	મબન
૨૦	પેતિયે	પતિયે
૨૨	નસમગ્સલગ	નસમગ્સલગ
૨૪	સ્વાભાવ	સ્વભાવ
૫૬ ૧	ફરે	ફરે
૧ ૧	મૃગાંકિત	મૃગાંકિત
૫	કરવા તળે	કર વાત ત્ને
૫૭ ૧૪	બલાંમળુત્ને	બલાં બળુત્ને
૨૦	નિધાનિન્યમ	નિધાનોનીન્યમ
૨૧	(રગલ(૬	(ર ૬ ગ લ)
૫૮ ૩	ધન્યાત્મિકોની	ધન્યાત્મિકોની
૫	પજવા ભોગ	પૂજવાભોગ
૧૧	છંદવિષ(બ ૬)	છંદવિન્ય (બ ૬ ગ)
૧૭	પૃથિવી દુલદે	પૃથિવીદુ લદે
૧૫	પ્રાપ્તિ	પ્રાપ્તિ
૧૬	(ગલગ)૭	(ગ ૭ લગ
૧૭	નિરતુ સદા શિવ ધર્મિર	નિષ્કુ સદાશિવ ધર્મિર
૧૯	ગોખ્ય ૫૬	ગોખ્ય૬
૫૯ ૨૧	(ગગગગગગગગ)	ગગગગગગગગગ(લ)
૨૪	કર તપાસ	કર ખૂન તપામ
૨૫	અરેદન : બામ્ય	અરે દનબામ્યા
૨૫	સરપ	સરપ
૨૫	કપા મરમોહ	કર પામર મોહ
૬૦ ૨	સુદાસ	સુધારસ
૪	દિમાં	દિવમાં
૬	(નિલસ)૭	નસ ૭ લસ)
૯	વિન	વિપન
૧૮	આર્ચન	આર્ચન
૧૮	કુમ્પ	કુમ્પ
૨૨	મદ્યને	મદ્યને
૨૫	નિમ	રદિ
૬૨ ૧૧	હરપુર યા'	હરપુરપદ

૧૭	સય-ને	સયગાં
૧૮	દસે દરેગા	દસે દરેગા
૧૯	પૂન વાત	(પૂન ૨) વાત એ
૨૦	અબુગો	અબુગો
૨૧	પમજો	સમજો
૨૨	સુતસાગરમાં	સુતસાગરમાં
૨૩	શું સમજો	કશું સમજો
૨૪	આદો	આદેય
૨૫	કળી. છે	કળીરછે
૨૬	પ્ર. જ	પ્રયત્ન
૨૭	અ. ડા	આંતરડા
૨૮	ભ વ સ	ભવભવસ
૨૯	હોમની	હોમની
૩૦	છવે	છવે
૩૧	દાત્રિદમાં	દાત્રિદમાં
૩૨	કચ્છ	કચ્છમાં
૩૩	પુરાક્તેન	પુરાક્તેન
૩૪	ધર્મી દુર્ગતિ	ધર્મી દુર્ગતિ
૩૫	વજા, તે	વસંતિ
૩૬	ખે-ખેર	ખે-ખેર
૩૭	ગરેબરે	ગરીબને
૩૮	ત કર	તરકર
૩૯	શું કાળજી	શું કાળજી
૪૦	રાખી પ્રી. અદરો	રાખી પ્રીને અદરો
૪૧	કડે	કડે એમ
૪૨	સુરસુરસદાયગ	સુરસુરસદાયગ
૪૩	મયંગ	મયંદ
૪૪	સગ ગાગં	સગમાણં
૪૫	તિમ્જોગં	તિમ્જોગં
૪૬	સુકુદુન્નાસજે	સુકુદુ દંડાસજે

૧૬	૦	કક્ષપ્ય	અક્ષપ્ય
૧૭	૧૧	મખાપત્રે.	મખાપત્રે.
	૮	મોદ દેવેશ	મોદદેવ કૃષેશ.
૧૮	૧	કૃષિય	કૃષિય
	૧૮	વિગ્નારિ	વિગ્નારિ
૧૯	૨	એકપદનો	એકપદનો
૨૦	૧	નામ	નામી
	૨	મુનેગાર	મુનેગાર
	૧૦	ન દેખે	ન દેખે
	૧૨	ન વિશદે	ન વિ સરે
૨૦	૨૧	અધિક	અધિક
	૨૨	સદેવા વસ પરે	સહે વાવસપરે
૨૨	૧૭	અ ય	અન્ય
૨૩	૧૭	અધિવાન	અધિવાત
૨૮	૨૨	દાક્ષિણ્યદનામ	દાક્ષિણ્ય હળુનાર
૩૧	૧૩	તાપાસા	તાપાસોજ
	૨૩	ભવસાસ	ભવસાસ
૩૮	૨૩	દદાપી	તાપાપી
૪૨	૭	બદિવિમે	બદિ વિમે
૪૩	૨૨	બાપડા	બાપડા
૪૪	૩	અમી ૧૧	અમીસાત
૪૫	૨૦	ધંપકારી	ધંપકારી
"	૨૧	છો બ્યારા	છો બ્યારા
૪૭	૧	રમણ	રમણી
"	૧૮	જગુત	જગત
"	૧૮	૨૧ ૧ રૂકા	પાય રૂકો
"		મો ૧	મોરો
"	૨૩	બરદાસ	બરદાસ
૪૮	૧૭	જગતબહે	જગતબહે
"	૨૫	રમુગામ માવમી	રમુગામમાવમી
૪૯	૩	અનિર્વા ૫	અનિર્વા ૫

१६१	२	अनुसूक्ष्मे	अनुसूक्ष्मे
१६२	१	सोयमुंमते	सोयमुंमते
१६३	२	दव्व मइनाण	दव्व मइनाण
१६४	१	रभापछे	रभापछे
१६५	१६	भक्तिभा	भक्तिभा
१६६	१७	गिना अरण्य	गीरनां अरण्य
१६७	२०	गिनीक भान	विमानिक भान
१६८	१	अ अरी	अदंअरी
१६९	२४	भेरी	भेरी
१७०	२	नशी अनभांकी	नशी अनभांकी
१७१	१८	अ अये तव	अये तव
१७२	२३	आरय	आरय
१७३	२४	आणुसं भीतीतुअनी	आणु संभीति तुअनी
१७४	२५	अयाद	अयाद
१७५	२६	अव्व भट्ट	अव्व भट्ट
१७६	२७	अदि पयमे	अदि पयमे
१७७	२८	आयनअरुअ	आयन अरुअ
१७८	२९	अयाणु	अयाणु
१७९	३०	अयणी	अयणी
१८०	३१	आणुअंनने	आणुअंनने
१८१	३२	अणुअंनने अणुअंनने	अणुअंनने अणुअंनने
१८२	३३	अणुअंनने	अणुअंनने
१८३	३४	अणुअंनने	अणुअंनने
१८४	३५	अणुअंनने	अणुअंनने
१८५	३६	अणुअंनने	अणुअंनने
१८६	३७	अणुअंनने	अणुअंनने
१८७	३८	अणुअंनने	अणुअंनने
१८८	३९	अणुअंनने	अणुअंनने
१८९	४०	अणुअंनने	अणुअंनने
१९०	४१	अणुअंनने	अणुअंनने
१९१	४२	अणुअंनने	अणुअंनने
१९२	४३	अणुअंनने	अणुअंनने
१९३	४४	अणुअंनने	अणुअंनने
१९४	४५	अणुअंनने	अणुअंनने
१९५	४६	अणुअंनने	अणुअंनने
१९६	४७	अणुअंनने	अणुअंनने
१९७	४८	अणुअंनने	अणुअंनने
१९८	४९	अणुअंनने	अणुअंनने
१९९	५०	अणुअंनने	अणुअंनने

૨૬	દિગ્ગી	દિગ્ગી
૩૦	સનતા	સાખતા
૪	કળા	કરેલા
૧૬	ગીતવરે	સીતવરે
૨૬	નિનકરનું	નિનકરનું
૩૭	મુગે	મુગે
૧૬	વ-સ	વર્ષ
"	યાવ	ન્યાય
૨૨	માની રે	માનીએકે
૨૦	સુ ૧ પુષ	મુદા મુદ
૨૩	અથ અથ	અથ અથ
૧	સાસ્ત્રીગિ	માત્રજિતે
૧	અથ દાદા	અથ દાદા
૧૬	સુ ૧ રી	સુદાસ
૨૬	સાવ	સરિ
૨૩	નિ-ાયકી	નિયમકી
૨૮	મર	મર
૧	૪૩૩ને બાલે	૪૮૫ ૪૫૮(૨૦૨)માં
૧૮	૪૫૧ પછી	૨૦૫ માં ૪૫૮માં
"૪૫૭ થી
૨૪	૪૬૨ પછી	૨૦૧ માં ૪૫૮માં
"૪૭૩ થી
૧૭	૫૨૫	૫૨૫ છે
૨૪	૬૧૬	૬૧૬
૩	૫૧	૫૧
૨૦	૬૧૬	૬૧૬
૩૦	૬૨૬	૬૨૬
૩	૬૨૬	૬૨૬
૧૧	૬૨૬	૬૨૬
૧૪	૬૨૬	૬૨૬
૨૦	૬૨૬	૬૨૬
૨૦	૬૨૬	૬૨૬

[illegible]

જામપુર તાલુકા કચ્છ બનાસીયા સારંગીયા

- ૧ શા. રવજી સમવજી કેસારી. ૧ શા. મરમરી હાસનાર શા.
 ૨ શા. વાલજી બાજુજી હા. ભ. ૧ શા. મારશી હીરાચંદ.
 ૩ શા. ગંગાન વાલજી ૨ શા. પરશોતમ હીરાચંદની બી.
 ૪ શા. માનીચંદ હીરાચંદની. ૫ શા. બાજુ સાદગ્યાજી તર.
 ૬ શા. વીધવા બાજુ બચ્ચીચંદ. ૭ શા. રૂપી રથાનકયા.
 ગુરજીવારા નીચામેસ્ટ કુંભારીયા તોલુકે કચ્છ બનાસ.
 ૮ શા. જોગાર સિદ્ધપત્ર કેસારી. ૯ શા. મરમરી રવજી કેસારી.
 ૧૦ શા. કેસારી મેવજી ઉપાધ્યાય. ૧૧ શા. ગુરજી વેલાબાજુ વલ્લભજી.
 ૧૨ શા. ચીત્રના ગામ બચ્ચી. ૧૩ શા. જગજગન બચ્ચીચંદ કેસારી.
 ૧૪ શા. દેવકરજી હીરાચંદ કેસારી.

છમરા પાંચ રતાડીયા.

- ૧ શા. દેવડી કમરા શા. ૧ શા. સવજી મુરજી શા.
 ૨ શા. દના લખમશી સાદગ શા. ૩ શા. છ સરાવા રથાનક

ચીત્રાંગ.

- ૧ શા. તંબુ ગામજી મેઢેવા

